

การเชื่อมโยงความในสัมพันธ์สารเรื่องเล่า : นิทานเมียนมา

วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาศาสตร์
ปีการศึกษา 2566
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

การเชื่อมโยงความในสัมพันธ์สารเรื่องเล่า : นิทานเมียนมา

วิทยานิพนธ์เสนอบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาศาสตร์
ปีการศึกษา 2566
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

วิทยานิพนธ์ เรื่อง "การเชื่อมโยงความสัมพันธ์สารเรื่องเล่า : นิทานเมียนมา"
ของ ธนชาติ เกิดเกรียงไกร
ได้รับการพิจารณาให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิชญ์สินี เสถียรธราดล)

..... ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ดร.อรทัย ชินอัครพงศ์)

..... กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายใน
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชมนาด อินทจามรรักษ์)

อนุมัติ

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.กรองกาญจน์ ชูทิพย์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ชื่อเรื่อง	การเชื่อมโยงความในสัมพันธ์สารเรื่องเล่า : นิทานเมียนมา
ผู้วิจัย	ชนชาติ เกิดเกรียงไกร
ประธานที่ปรึกษา	ดร.อรทัย ชินอัครพงศ์
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. ภาษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2566
คำสำคัญ	การเชื่อมโยงความ สัมพันธ์สาร นิทานเมียนมา

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเชื่อมโยงความภาษาระดับข้อความในนิทานเมียนมาและศึกษาประเภทของการเชื่อมโยงความภาษาระดับข้อความในนิทานเมียนมา โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจาก โดยใช้ข้อมูลนิทานเมียนมาจากหนังสือรวมเล่มนิทานนุหึ่ง จำนวน 30 เรื่อง ทั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้หลักเกณฑ์การแบ่งประเภทการเชื่อมโยงความของฮัลลidayและฮาซัน (Halliday and Hasan, 1976) ได้แก่ กลวิธีการอ้างอิง การแทนที่ การละ การใช้คำเชื่อม และการเชื่อมโยงคำศัพท์

ผลการวิจัยพบว่า การเชื่อมโยงความในสัมพันธ์สารเรื่องเล่า : นิทานเมียนมา พบพฤติกรรมการใช้คำเชื่อมมากที่สุดถึงร้อยละ 50.87 ของพฤติกรรมการเชื่อมโยงความทั้งหมด และพบประเภทของการเชื่อมโยงความการใช้คำเชื่อมแบบแสดงลำดับเวลามากที่สุดถึงร้อยละ 33.07 เนื่องจากว่า นิทานเมียนมาใช้กลวิธีการเล่าเรื่องตามลำดับเวลาหรือตามปีปฏิทิน จึงทำให้พบการใช้กลวิธีการเชื่อมโยงความด้วยคำเชื่อมประเภทลำดับเวลามากที่สุด

นอกจากนี้แล้ว ผลการวิจัยการเชื่อมโยงความในสัมพันธ์สารเรื่องเล่านิทานเมียนมา พบพฤติกรรมการละน้อยที่สุดและไม่มีการปรากฏประเภทของการละในหน่วยกริยา กรรม และหน่วยอนุพากย์หรือประโยคในนิทานเมียนมา พบเพียงแต่ประเภทของการละในหน่วยนาม อันเนื่องมาจากลักษณะทางโครงสร้างของภาษาเมียนมาที่มีลักษณะการเรียงคำแบบ ประธาน-กรรม-กริยา และยังเป็นภาษาที่มีคำการกล้งทำยคำนามและคำกริยาเพื่อบ่งบอกหน้าของคำนามและกาลของประโยค จึงส่งผลให้พบพฤติกรรมการละน้อยที่สุด โดยขึ้นอยู่กับตัวบริบทและเหตุการณ์

Title	COHESION IN NARRATIVE DISCOURSE : MYANMAR FOLKTALES
Author	Thanachart Kerdkriangkrai
Advisor	Orathai Chinakkhraphong, Ph.D.
Academic Paper	M.A. Thesis in Linguistics - (Type A 2), Naresuan University, 2023
Keywords	Cohesion, Discourse, Myanmar folktales

ABSTRACT

The research aimed to examine the cohesion in narrative discourse Myanmar folktales to analyze the cohesive device and the categorization of cohesion in Myanmar folktales.

Data were collected from the collection which are composed by Nuying, totaling 30 stories. The data collected from each was analyzed using a framework adapted from Halliday and Hassan (1976) method.

The results showed five types of cohesion in narrative discourse Myanmar folktales. These are : reference, substitution, ellipsis, conjunction and lexical cohesion and showed arranged in order of their frequencies from the most to the least, namely; sequence of conjunction cohesion (50.87%) which most frequently appeared and sequence of time conjunction (33.07%) which most frequently appeared. The sequence of ellipsis cohesion which least appeared and there was no verbal ellipsis and clausal ellipsis.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีจากความเมตตากรุณาอย่างยิ่งจาก ดร.อรรถชัย ชินอัครพงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำแนะนำ ข้อคิดเห็น คำปรึกษาที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัย ตลอดจนอำนวยความสะดวกสำหรับทุกสิ่งอย่าง ความห่วงใยและเอาใจใส่และให้กำลังใจผู้วิจัยอย่างต่อเนื่องจนสำเร็จการศึกษา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งใจเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง และต้องขอกราบขออภัย หากได้ทำผิดพลาดและทำให้อาจารย์ผิดหวัง มา ณ โอกาสนี้ อนุโมทนาคุณศิษย์คนนี้เคารพและรักอาจารย์ตลอดไป

ขอกราบขอบพระคุณท่านคณาจารย์ทุกท่านแห่งภาควิชาภาษาศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิรัช นิยมธรรม ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิรัช นิยมธรรม อาจารย์วิจิตร ศรีเสถียร และอาจารย์สุนันทา เทศสุข ที่ให้การสนับสนุนเอกสารภาษาเมียนมาที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัย

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ Htun Ei Zaw อาจารย์ชาวเมียนมา ที่ให้ความช่วยเหลือผู้วิจัยแปลเอกสารเมียนมา

ขอขอบคุณกัลยาณมิตรทุกท่านที่ให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือแก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี

ท้ายที่สุดนี้ ขอกราบขอบพระคุณบุคคลในครอบครัวที่ให้การสนับสนุนทุนการศึกษาและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยมาจนตลอดสำเร็จการศึกษา

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า งานวิจัยฉบับนี้ จะมอบคุณค่าและคุณประโยชน์ต่อการศึกษาทางภาษาศาสตร์ด้านการเชื่อมโยงความต่อไป

ธนาชาติ เกิดเกรียงไกร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
ประกาศคุุณุปการ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช
สารบัญภาพ.....	ฌ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
จุดมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
สมมุติฐานของการวิจัย.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับภาษาระดับข้อความ.....	6
ความหมายของภาษาระดับข้อความ.....	6
ประเภทของภาษาระดับข้อความ.....	9
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเชื่อมโยงความ.....	9
ความหมายของการเชื่อมโยงความ.....	9

ประเภทของการเชื่อมโยงความ.....	10
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเชื่อมโยงความ.....	16
ความหมายของนิทาน.....	19
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาเมียนมา.....	20
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	22
ข้อมูลและแหล่งข้อมูล.....	22
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	22
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	23
วิธีวิเคราะห์ข้อมูล.....	23
บทที่ 4 กลวิธีและประเภทของการเชื่อมโยงความ.....	27
ตอนที่ 1 กลวิธีการเชื่อมโยงความภาษาระดับข้อความในนิทานเมียนมา.....	27
ตอนที่ 2 ประเภทการเชื่อมโยงความภาษาระดับข้อความในนิทานเมียนมา.....	31
บทที่ 5 บทสรุป.....	47
บรรณานุกรม.....	53
ภาคผนวก.....	55
ประวัติผู้วิจัย.....	116

สารบัญตาราง

	หน้า
ตาราง 1 ตัวอย่างตารางการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	22
ตาราง 2 แสดงความถี่ที่ปรากฏของกลวิธีการเชื่อมโยงความภาษาระดับข้อความในนิทาน เมียนมา	27
ตาราง 3 แสดงการเชื่อมโยงความประเทของการใช้คำเชื่อม	32
ตาราง 4 แสดงการเชื่อมโยงความประเทของการอ้างถึง.....	37
ตาราง 5 แสดงการเชื่อมโยงความประเทของการเชื่อมโยงคำศัพท์.....	40
ตาราง 6 แสดงการเชื่อมโยงความประเทของการแทนที่.....	42
ตาราง 7 แสดงการเชื่อมโยงความประเทของการละ.....	44
ตาราง 8 แสดงกลวิธีการเชื่อมโยงความในนิทานเมียนมา.....	48
ตาราง 9 แสดงประเทของการเชื่อมโยงความในนิทานเมียนมา	49

สารบัญภาพ

หน้า

No table of figures entries found.

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศสาธารณรัฐสหภาพเมียนมา หรือ ประเทศเมียนมา เป็นประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีพื้นที่ใหญ่เป็นอันดับ 2 ของภูมิภาค คือประมาณ 676,577 ตารางกิโลเมตร อีกทั้งยังมีพรมแดนติดกับประเทศไทยด้วยระยะทางยาวประมาณ 2,401 กิโลเมตร (สุวิทย์ ตราสุวรรณ, 2555) และมีความสัมพันธ์ทางประวัติศาสตร์ร่วมกันมาอย่างยาวนาน รวมถึงด้านเศรษฐกิจที่ประเทศไทยได้นำเข้าแรงงานจากประเทศเมียนมาสู่ตลาดแรงงาน ซึ่งเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทย

ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศเมียนมากับไทยมีความใกล้ชิดกันในหลายด้าน แต่ทว่าความสัมพันธ์ดังกล่าวกลับมีความห่างเหินทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นความแตกต่างเรื่องการแต่งกาย การกินการอยู่อาศัย ขนบธรรมเนียมประเพณี และภาษา อาจก่อให้เกิดความไม่เข้าใจกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องตัวภาษาที่ใช้สื่อสาร มีความแตกต่างกัน โดยภาษาเมียนมาจัดเป็นภาษาตระกูลจีน - ทิเบต (sino-tibetan languages) สาขาย่อยทิเบต - พม่า (tibeto-Burman) ลักษณะคำในภาษาเมียนมาเป็นภาษาคำโดด (monosyllabic language) เนื่องจากคำศัพท์พื้นฐานส่วนใหญ่ในภาษาเป็นคำพยางค์เดียว อย่างไรก็ตามเราสามารถพบคำหลายพยางค์ได้เช่นเดียวกัน เนื่องจากปัจจัยทางประวัติศาสตร์และสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปตั้งแต่อดีต มาจนถึงปัจจุบัน ส่งผลให้เกิดมีการยืมคำและสร้างคำใหม่ขึ้นมาในลักษณะของคำยืม (borrowing word) คำประสม (compound words) และคำประสาน (complex words) (อรนุช นิยมธรรม, 2551)

นอกจากนี้แล้วไวยากรณ์ของภาษาไทยกับภาษาเมียนมามีความแตกต่างกัน โดยเฉพาะความแตกต่างจากภาษาไทยที่เห็นได้ชัดเจนคือ ลักษณะการเรียงลำดับคำของภาษาเมียนมา มีลักษณะการเรียงลำดับคำในลักษณะ ประธาน - กรรม - กริยา และภาษาเมียนมายังเป็นภาษาที่มีการเติมคำวิภัติปัจจัยลงท้ายคำนามเพื่อบ่งบอกหน้าที่ของคำในประโยค และเติมลงท้ายคำกริยาเพื่อบ่งบอกกาลของประโยค หากต้องการศึกษาและวิเคราะห์ด้วยภาษาเมียนมาอย่างละเอียด สามารถศึกษาได้ตามแนวทางของภาษาศาสตร์

ในการศึกษาภาษาตามแนวทางภาษาศาสตร์ มีการศึกษาภาษาได้ในหลายแง่มุม การศึกษาภาษาระดับข้อความ หรือ การวิเคราะห์สัมพันธสาร (discourse analysis) เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาภาษาทางภาษาศาสตร์ ซึ่งเป็นการศึกษาหน่วยภาษาที่ปรากฏต่อเนื่องในระดับที่สูงกว่าประโยคเพื่อพรรณนาหรืออธิบายโครงสร้างและลักษณะทางภาษาตามที่ปรากฏ นอกจากนี้ยังต้อง

คำนึงถึงความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์และความหมายของถ้อยคำเหล่านั้น ถ้อยคำที่ปรากฏต่อเนื่องในสัมพันธสารจะต้องมีเนื้อหาสาระเรื่องเดียวกัน (coherence) และมีลักษณะของการเชื่อมโยง (cohesion) ที่ทำให้มีความสอดคล้องไปในทางเดียวกัน ตัวอย่างสัมพันธสารเช่น การเล่าเรื่อง นิทาน การโฆษณา การสนทนาในชีวิตประจำวัน คำสั่งสอน เป็นต้น (ชลธิชา บำรุงรักษ์, 2558)

การวิเคราะห์สัมพันธสารต้องพิจารณาถึงประเภทของสัมพันธสาร เนื่องจากโครงสร้างของสัมพันธสารมีลักษณะที่แตกต่างกัน (Longacre Robert E, 1983a) ได้เสนอหลักเกณฑ์การจัดประเภทของสัมพันธสารไว้ 2 ประการ ได้แก่ ลำดับกาล (contingent temporal succession) และ แนวโน้มสู่ผู้กระทำ (agent orientation) ทำให้ได้ประเภทของสัมพันธสาร 4 ประเภท ได้แก่ สัมพันธสารประเภทเรื่องเล่า (narrative discourse) สัมพันธสารประเภทกระบวนการ (procedural discourse) สัมพันธสารประเภทข้อควรปฏิบัติ (behavioral discourse) และสัมพันธสารประเภทคำอธิบาย (expository discourse) ซึ่งในสัมพันธสารนั้น ตัวสัมพันธสารต้องประกอบด้วยหน่วยทางภาษาหลายระดับ ไม่ว่าจะเป็นเสียง คำ วลี ประโยค มาจัดเรียงเชื่อมต่อเป็นเนื้อหาสาระเดียวกันหรือมีความสัมพันธ์กัน ดังนั้น ลักษณะที่สำคัญในการทำให้ข้อความมีความสัมพันธ์กัน เรียกว่า การเชื่อมโยงความ (cohesion)

การเชื่อมโยงความ เป็นลักษณะสำคัญในการศึกษาวิเคราะห์สัมพันธสาร โดยเป็นการศึกษาถึงความสัมพันธ์ของประโยคที่ประกอบกันเป็นข้อความต่อเนื่อง ซึ่งในการตีความหมายจำเป็นต้องอาศัยองค์ประกอบแวดล้อมอื่นๆ จึงจะตีความหมายประโยคนั้นได้ ดังที่ (Ting Yenren, 2000) ได้ให้ความหมายของการเชื่อมโยงความว่า

“Cohesion refers to the fact that sentences (or clauses) in a text hang together; that is, the interpretation of one sentences depends on that of others.”

กล่าวคือ การเชื่อมโยงความเกิดขึ้นในประโยคหรือวลีที่มีความสัมพันธ์เกาะเกี่ยวกัน การเชื่อมโยงความจะเกิดขึ้นได้จำเป็นต้องมีข้อความส่วนใดส่วนหนึ่งได้ถูกอ้างถึงในข้อความอื่น จึงจะสามารถตีความหมายของข้อความนั้นได้ ในการเชื่อมโยงความให้ข้อความมีความสัมพันธ์กันนั้นมีกลวิธีประเภทต่าง ๆ ได้แก่ การอ้างถึง (reference) การแทนที่ (substitution) การละ (ellipsis) การใช้คำเชื่อม (conjunction) และการเชื่อมโยงคำศัพท์ (lexical cohesion) เป็นต้น

จากการศึกษาแนวคิดเรื่องสัมพันธสารและการเชื่อมโยงความทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาการเชื่อมโยงความของสัมพันธสารเรื่องเล่า (Narrative) ประเภทนิทาน เนื่องด้วยนิทานมีลักษณะการดำเนินเรื่องตามลำดับเวลาของเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและมีตัวละครหรือมีผู้ดำเนินเรื่อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดการจำแนกประเภทข้อความของ Longacre Robert E. ข้างต้น ซึ่งเรื่องเล่าประเภทนิทานมีลักษณะการเล่าที่เรียงเหตุการณ์แต่ละเหตุการณ์ต่อเนื่องตามลำดับเวลา โดยผู้เล่าเรื่องจะเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อนเป็นลำดับแรก และเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทีหลังเป็นลำดับถัดไปและมีผู้กระทำ

เป็นตัวละครดำเนินเรื่อง อีกทั้งยังมีเนื้อหาที่มีความเชื่อมโยงสัมพันธ์กันจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจสำหรับการศึกษาศึกษาการเชื่อมโยงความ และลักษณะของไวยากรณ์ในนิทานเขียนมายังเป็นสิ่งที่แตกต่างกับตัวบทภาษาพูดของภาษาเขียนมา มีคำศัพท์และสำนวนต่างๆ ที่ไม่ได้ปรากฏในภาษาพูด แต่จะปรากฏอยู่เฉพาะในตัวบทของนิทาน นอกจากนี้ยังสะท้อนถึงระบบความคิดของคนเขียนมาโดยผ่านทางกลวิธีของการใช้ภาษาที่หลากหลาย

การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการเชื่อมโยงความและการศึกษานิทานมีผู้สนใจศึกษาไว้หลากหลาย อาทิเช่น การเชื่อมโยงความด้วยคำเชื่อมในคำวินิจฉัยทางศาสนาอิสลามภาษาไทยของจุฬาราชมนตรีของ ชัลมาน ดาราฉาย (2562) ที่ศึกษาการเชื่อมโยงความด้วยคำเชื่อมในคำวินิจฉัยทางศาสนาอิสลามภาษาไทย ผลการศึกษาพบประเภทคำเชื่อม 14 ประเภท โดยคำเชื่อมแสดงการขยายความพบเป็นอัตราร้อยละมากที่สุด ซึ่งสามารถสะท้อนถึงปัญหาที่มุสลิมมีความซับซ้อนเกี่ยวกับชีวิตในหลายแง่มุม จึงจำเป็นต้องใช้กลวิธีทางภาษาที่หลากหลายเพื่อตอบคำถามและให้คำแนะนำได้อย่างชัดเจน การเชื่อมโยงความระหว่างพาดหัวข่าวกับความคิดเห็นของผู้อ่านในเพจเฟซบุ๊ก “เรื่องเล่าเช้านี้” ของนิโลบล ศิริยุทธ (2560) พบกลวิธีการเชื่อมโยงความ 5 ชนิด ได้แก่ การอ้างถึง การแทนที่ การละ การซ้ำ การใช้คำเชื่อม นอกจากนี้ยังพบการใช้กลวิธีที่นอกเหนือจากรูปภาษา (pragmatic cohesion) และการใช้กลวิธีการเชื่อมโยงความโดยการใช้ข้อความแสดงอารมณ์ความรู้สึกกับสัญลักษณ์ (emoticon or sticker) ของผู้แสดงความคิดเห็นเพื่อเชื่อมโยงไปยังพาดหัวข่าว หรือใช้สำหรับตอบกลับความคิดเห็นก่อนหน้า การเชื่อมโยงความในวรรณกรรมท้องถิ่นอีสานเรื่อง ชูลูนางอ้ว (2555) ของภัทรวดี อุทธา พบกลวิธีการเชื่อมโยงความ 6 ชนิด ได้แก่ การอ้างถึง พบ 3 ประเภท คือ การอ้างถึงโดยการใช้สรรพนาม การอ้างถึงโดยการใช้คำบ่งชี้ และการอ้างถึงโดยการเปรียบเทียบ การแทนที่ พบ 1 ประเภท คือ การแทนที่ด้วยหน่วยอนุภาคหรือประโยค การละ พบ 2 ประเภท คือ การละในหน่วยคำนามตำแหน่งประธาน และการละในหน่วยคำนามตำแหน่งกรรม การซ้ำ พบ 2 ประเภท คือ การซ้ำรูป และการซ้ำโครงสร้าง การเชื่อมโยงโดยใช้คำศัพท์ พบ 5 ประเภท คือ การใช้คำพ้องความหมาย การใช้คำจากกลุ่ม การใช้คำแสดงองค์ประกอบย่อย การใช้คำตรงกันข้าม และการใช้คำเข้าชุด การใช้คำเชื่อม พบ 5 ประเภท คือ การคล้อยตามกัน การขัดแย้งกัน การแสดงเหตุผล การแสดงเวลา และการแสดงทางเลือก การเชื่อมโยงความในพระราชนิพนธ์เสด็จประพาสต่างประเทศของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ของปาณิสรา เบี้ยมุกดา (2550) พบกลวิธีการเชื่อมโยงความ 5 ลักษณะ คือ การอ้างถึง พบ 4 ประเภท คือ การอ้างถึงด้วยบุรุษสรรพนาม การอ้างถึงด้วยนามที่ใช้เป็นสรรพนาม การอ้างถึงด้วยการเปรียบเทียบ และการอ้างถึงด้วยการชี้เฉพาะ การซ้ำ พบ 2 ประเภท คือ การซ้ำรูปและการซ้ำโครงสร้าง การใช้คำศัพท์ พบ 5 ประเภท คือ การใช้คำตรงข้าม การใช้คำพ้องความหมาย การใช้คำชุดเดียวกัน การใช้คำจากกลุ่มกับคำลูกกลุ่ม และการใช้คำแสดงองค์ประกอบหน่วยใหญ่ การละ พบ 2 ประเภท คือ การละหน่วยนามในตำแหน่งประธานและตำแหน่ง

กรรม ส่วนการใช้คำเชื่อมพบมากที่สุดคือ 19 ประเภท การเชื่อมโยงความในวรรณกรรมคำวขอภาคเหนือของจุฬามาศ มีชูวาศ (2549) พบลักษณะการเชื่อมโยงความ 6 ลักษณะ โดยมีการอ้างถึง 2 ประเภท คือ การอ้างถึงด้วยบุรุษสรรพนามและฉายานาม การแทนที่พบเพียง 1 ประเภท คือ การแทนที่ด้วยรูปแทนบ่งชี้ การละพบ 2 ประเภท คือ การละนามวลีและการละกริยาวลี การซ้ำพบ 2 ประเภท คือ การซ้ำรูปภาษาและการซ้ำโครงสร้าง การใช้คำศัพท์ พบ 2 ประเภท คือ การใช้คำพ้องความหมาย การใช้คำตรงข้าม การใช้คำลูกกลุ่มจ่ากลุ่ม และการใช้คำเชื่อมพบมากที่สุดคือ 13 ประเภท การเชื่อมโยงความในจารึกล้านนาของ ชญาอนุตม์ จินดารักษ์ (2546) พบลักษณะการเชื่อมโยงความ 5 ลักษณะ คือ การอ้างถึง พบ 4 ประเภท ได้แก่ การอ้างถึงนามวลี การอ้างถึงกริยาวลี การอ้างถึงประโยค และการอ้างถึงข้อความ การละ พบ 3 ประเภท คือ การละกริยาวลี การละประโยค และการละข้อความ โดยการเชื่อมโยงความด้วยการอ้างถึงมีความถี่ปรากฏมากที่สุด การซ้ำพบ 2 ประเภท คือ การซ้ำรูปภาษาและการซ้ำโครงสร้าง การใช้คำสัมพันธ์กัน พบ 3 ประเภท คือ การใช้คำพ้องความหมาย การใช้คำแย้งความหมาย และการใช้คำลูกกลุ่มจ่ากลุ่ม และการใช้คำเชื่อมพบมากที่สุดคือ 9 ประเภท โดยมีการใช้คำเชื่อมแบบคล้อยตามและแสดงลำดับเหตุการณ์มีอัตราความถี่ปรากฏมากที่สุด

ในส่วนของการศึกษานิทานเมียนมาส่วนใหญ่เป็นการศึกษาเชิงคติชนวิทยา เช่น การศึกษาอนุภาคนิทานเมียนมาจากผลงานการเรียบเรียงของนุหยิ่ง ของ สุนันทา เทศสุข (2559) ที่ศึกษาอนุภาคและความเชื่อที่สะท้อนจากอนุภาคของนิทาน

จากการสำรวจงานวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยได้พบว่าการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับนิทานเมียนมาในเชิงภาษาศาสตร์ยังมีไม่มาก อีกทั้งผู้วิจัยมีความสนใจเกี่ยวกับภาษาเมียนมา ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงได้เลือกที่จะศึกษาการเชื่อมโยงความในนิทานเมียนมา และการศึกษาการเชื่อมโยงความในนิทานเมียนมาครั้งนี้ อาจเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจภาษาเมียนมาหรือผู้ที่กำลังศึกษาภาษาเมียนมาในภาคหน้าได้

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากลวิธีการเชื่อมโยงความภาษาระดับข้อความในนิทานเมียนมา
2. เพื่อศึกษาประเภทของการเชื่อมโยงความภาษาระดับข้อความในนิทานเมียนมา

ความสำคัญของการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงกลวิธีการเชื่อมโยงความประเภทต่างๆ ที่ปรากฏในนิทานเมียนมา อีกทั้งทำให้ทราบว่ากลวิธีการเชื่อมโยงความประเภทใดได้ถูกนำมาใช้ในนิทานเมียนมามากที่สุด
2. ทำให้ทราบประเภทการเชื่อมโยงความภาษาระดับข้อความในนิทานเมียนมา

3. เป็นแนวทางการศึกษาวิเคราะห์นิทานในเชิงภาษาศาสตร์ในประเด็นของการเชื่อมโยงความในภาษาอื่น ๆ ต่อไป

ขอบเขตการวิจัย

นิทานเมียนมาที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาเป็นนิทานจาก หนังสือนิทานชื่อ รวมเล่มนิทานของนุหยิ่ง (နုယုဉ်ပုဉ်ဝေါင်းချုပ်) ของสำนักพิมพ์ Synergy Publication ประเทศสาธารณรัฐสหภาพเมียนมา แต่งและแปลโดยนุหยิ่ง (နုယုဉ်) นักเขียนงานวรรณกรรมเมียนมาผู้มีชื่อเสียง ในหนังสือรวมเล่มนิทานประกอบด้วยนิทานจำนวนทั้งสิ้น 298 เรื่อง แบ่งเป็นนิทานเมียนมาที่ผู้แต่งแต่งเองจำนวน 259 เรื่อง และ นิทานแปลจากต่างประเทศจำนวน 39 เรื่อง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สัมพันธสาร (discourse) หมายถึง ข้อความทางภาษาที่มนุษย์ใช้สื่อสารปฏิสัมพันธ์กัน ไม่ว่าจะเป็นภาษาพูด ภาษาเขียน และภาษามือ โดยข้อความเหล่านั้นมีความสัมพันธ์กันในลักษณะใดลักษณะหนึ่งและมีเอกภาพทางความหมาย
2. นิทานเมียนมา หมายถึง เรื่องเล่าภาษาเมียนมาจากผลงานของนุหยิ่ง (နုယုဉ်) ที่เป็นผู้แต่งและได้ถูกตีพิมพ์ผลงานลงในหนังสือรวมเล่มนิทานของนุหยิ่ง (နုယုဉ်ပုဉ်ဝေါင်းချုပ်)
3. การเชื่อมโยงความ (cohesion) หมายถึง การแสดงความสัมพันธ์ทางไวยากรณ์หรือทางความหมายในระหว่างประโยคต่างๆ ของข้อความ โดยมีข้อความส่วนใดส่วนหนึ่งได้ถูกอ้างถึงในข้อความอื่น จึงสามารถตีความและเข้าใจความหมายของข้อความนั้นได้ มี 5 กลวิธี ได้แก่ การอ้างถึง (Reference) การแทนที่ (Substitution) การละ (Ellipsis) การใช้คำเชื่อม (Conjunction) การเชื่อมโยงคำศัพท์ (Lexical cohesion)

สมมุติฐานของการวิจัย

1. กลวิธีการเชื่อมโยงความในนิทานเมียนมา พบกลวิธีการอ้างถึง (Reference) มากที่สุด เนื่องจากนิทานเป็นเรื่องเล่าที่เล่าเรียงเหตุการณ์ตามลำดับกาลเวลา กลวิธีการอ้างถึงจึงจำเป็นต้องกล่าวถึงตัวละครที่ถูกกล่าวไปแล้วหรือกำลังจะกล่าวถึง
2. ประเภทของการเชื่อมโยงความที่เป็นการอ้างถึง พบการใช้บุรุษสรรพนาม (Personal pronouns reference) มากที่สุด เนื่องจากในนิทานมีตัวละครที่ดำเนินเรื่องมากกว่า 2 ตัวละครขึ้นไป ดังนั้นการอ้างถึงด้วยการใช้บุรุษสรรพนามจึงจำเป็นต้องความเข้าใจของผู้อ่าน

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้จะกล่าวถึงเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเชื่อมโยงความในสัมพันธสาร เรื่องเล่า : นิทานเมียนมา ผู้วิจัยได้จำแนกออกมาเป็น 3 ประเด็น คือ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับภาษาระดับข้อความ แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการเชื่อมโยงความ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเชื่อมโยงความ ความหมายของนิทาน และเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาเมียนมา

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับภาษาระดับข้อความ

ความหมายของภาษาระดับข้อความ

นักวิชาการได้ใช้คำศัพท์เรียก “ภาษาระดับข้อความ (discourse)” หลากหลายคำด้วยกัน ได้แก่ “ข้อความ” “วจนะ” “ปริจเฉท” “สัมพันธสาร” และ “วาทกรรม” เนื่องจากยังไม่มีการบัญญัติคำศัพท์ที่ชัดเจนในช่วงต้นของการศึกษาภาษาระดับข้อความ หากพิจารณาในเรื่องของมุมมองก็พบว่า มีมุมมองอยู่สอง มิติ คือ มิติทางภาษาและมิติวิถีปฏิบัติทางสังคม เมื่อจะกล่าวถึง discourse ด้านมิติทางภาษา คำศัพท์ภาษาไทยใช้คำว่า “ข้อความ” “วจนะ” “ปริจเฉท” และ “สัมพันธสาร” แต่ถ้ากล่าวถึงมิติเกี่ยวกับสังคมและวิถีปฏิบัติทางสังคมที่สัมพันธ์กับภาษาและการใช้ จะใช้คำศัพท์ว่า “วาทกรรม” การแยกมุมมองของคำศัพท์ที่เรียกภาษาระดับข้อความออกเป็นสองมิติดังกล่าว ทำให้การศึกษาเกี่ยวกับภาษาระดับข้อความมีความชัดเจนมากขึ้น

ข้อความ , ภาษาระดับข้อความ

ในหนังสือการวิเคราะห์ข้อความ (จันทิมา อังคพณิชกิจ, 2557) ได้ใช้คำว่า “ข้อความ” และ “ภาษาระดับข้อความ” แทนคำว่า “discourse” เพื่อเน้นถึงมิติทางภาษา ลักษณะการใช้ภาษาที่สื่อสารในบริบทอย่างใดอย่างหนึ่ง รวมถึงการวิเคราะห์รูปแบบโครงสร้างของข้อความและปรากฏการณ์ทางภาษาที่ปรากฏในบริบทการใช้ภาษาหรือในหน่วยทางภาษาที่ใหญ่กว่าประโยคซึ่งมักเป็นการศึกษาวิเคราะห์เชิงพรรณนาภาษา และได้ใช้คำว่า “วาทกรรม” เพื่อเน้นถึงมิติทางสังคมและการวิเคราะห์ทางภาษาที่ตีประเด็นหรือปรากฏการณ์ทางสังคม

นอกจากนั้นแล้วยังได้สรุปความหมายของคำว่า “ข้อความ” ว่าเป็นภาษาที่ใช้อยู่ในบริบททางการสื่อสารอย่างใดอย่างหนึ่งของผู้ใช้ภาษาในสังคม โดยตัวภาษาอาจเป็นถ้อยคำภาษาพูด (spoken) ภาษาเขียน (written) รวมถึงอาจเป็นภาษาที่มีรูปถ้อยคำ (verbal) หรือ ไร้อถ้อยคำ (non-verbal) ข้อมูลที่จัดเป็น “ข้อความ” ต้องปรากฏในบริบทของการสื่อสารอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น ข้อมูลที่เป็นเพียงคำหนึ่งคำ แต่สามารถระบุบริบทของสถานการณ์สื่อสารได้ คำหนึ่งคำเป็นข้อความได้

เช่น คำว่า “ดิ่ง” ที่ปรากฏบนประตูทางเข้าออกของสำนักงาน เพราะได้แสดงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่ต้องเข้าออกสำนักงานกับกิริยาของบุคคลที่ต้องกระทำเมื่อใช้ประตู เนื่องจากมีลักษณะของวัจนกรรม (speech act) ที่แสดงเจตนาบอกการกระทำแก่ผู้ร่วมสื่อสารแฝงอยู่ด้วย นอกจากนี้ถึงแม้ว่าข้อความที่เป็นประโยค เช่น *บางอาทิตย์ เธอก็รีบลูกกลับไปค้างที่บ้านด้วย* เป็นประโยคที่เรียงต่อเนื่องกันต่อไปและมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างประโยค แต่ประโยคนี้ไม่ได้ปรากฏในบริบทของการสื่อสาร ไม่มีบริบทของสถานการณ์การสื่อสาร ทั้งผู้พูดและผู้ฟังก็ไม่สามารถเข้าใจข้อความนั้นได้ เพราะขาดบริบท ข้อความเหล่านั้นจึงเป็นเพียงข้อมูลระดับประโยคที่เป็นประโยคหลายประโยคเรียงต่อกันไม่ใช่ข้อความ

วจนะ

(สมทรง บุรุษพัฒน์, 2537) ได้ใช้คำศัพท์ “วจนะ” แทนคำว่า discourse ในหนังสือวจนะวิเคราะห์ โดยอธิบายว่า วจนะ หมายถึงการพูดระหว่างสองคนขึ้นไป (dialogue discourse) เช่น การสนทนา (conversation) บทละคร (drama) ส่วนวจนะที่เป็นการพูดของคนคนเดียว (monologue discourse) เช่น เรื่องเล่า (narrative) คำอธิบาย (expository) วจนะจะมีใจความที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันและการเชื่อมโยงความเป็นส่วนประกอบ

นอกจากนี้ (จันทิมา อังคพณิชกิจ, 2557) ได้กล่าวว่า การใช้คำศัพท์ วจนะ จะเน้นไปที่ลักษณะข้อมูลที่มาจากการพูด ซึ่งส่วนใหญ่การศึกษาภาษาระดับข้อความกลุ่มนี้ได้จากการเก็บข้อมูลภาคสนามในชุมชนภาษาของกลุ่มชนต่างๆ มักเป็นภาษาที่ไม่มีตัวเขียน โดยข้อมูลมักมาจากการบอกเล่าหรือเป็นลักษณะเรื่องเล่า ดังนั้น คำว่า “วจนะ” จึงสื่อไปยังลักษณะข้อมูลที่ได้จากคำพูดของผู้บอกภาษา (informant) ซึ่งอาจจะเป็นการพูดของคนคนเดียวที่ไม่มีการโต้ตอบ (monologue) เช่น นิทาน เรื่องเล่า คำบรรยาย หรือเป็นการพูดที่มีการโต้ตอบ (dialogue) เช่น การสนทนา บทพูดละคร

ปริจเฉท

(เพียรศิริ วงศ์ภานนท์, 2530) ได้นิยามคำว่า “ปริจเฉท” ว่าเป็นรูปภาษาที่มีโครงสร้างและจัดเป็นรูปโครงสร้างระดับสูงที่สุดในบรรดารูปภาษาทั้งหมด และนอกจากนี้ปริจเฉทยังต้องมีองค์ประกอบที่เรียกว่า อรรถเอกภาพ (coherence) ที่ต้องพูดให้เป็นอรรถสาระเรื่องเดียวกันและยังต้องมีองค์ประกอบที่เรียกว่า การเชื่อมโยง (cohesion) ในระหว่างประโยคต่างๆ ซึ่งในงานวิจัยของเพียรศิริ ได้ใช้คำว่า ปริจเฉท แทนคำว่า discourse ครั้งแรก และได้กล่าวถึงที่มาของคำว่าเป็นการประกอบคำจากคำศัพท์ภาษาสันสกฤต โดย ‘ปริ’ หมายถึง รอบ โดยรอบ และ ฉท หมายถึง ตัด แบ่ง โดยคำว่า ปริจเฉท อาจพบในวรรณกรรมพุทธศาสนา เช่น ปริจเฉท 1 หมายถึง บทที่ 1 เป็นต้น อีกทั้งเพียรศิริมองว่าพ้องกับความหมายของ discourse ว่าเป็นหน่วยภาษาที่มีรูปโครงสร้างระดับสูงกว่าประโยค และมีองค์ประกอบที่สมบูรณ์โดยมีจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุด

สัมพันธสาร

ราชบัณฑิตยสถานได้บัญญัติ คำว่า “สัมพันธสาร” ให้ใช้แทนคำว่า “discourse” หากพิจารณาจากศัพท์บัญญัตินี้ ผู้บัญญัติศัพท์มีแนวคิดที่เน้นเกี่ยวกับการสื่อสารและหน่วยทางภาษาที่มีองค์ประกอบภายใน โดยเฉพาะการเชื่อมโยงสัมพันธที่ทำให้เป็นหน่วยเดียวกันหรือการสื่อสารเรื่องเดียวกัน (จันทิมา อังคพณิชกิจ, 2557)

(ชลธิชา บำรุงรักษ์, 2558) ได้ให้ความหมายของคำว่า “สัมพันธสาร” ว่าเป็นหน่วยภาษาที่ปรากฏต่อเนื่องกันในระดับที่สูงกว่าประโยคเดี่ยวๆ ที่ใช้สื่อสาร ไม่ว่าจะเป็นภาษาพูด (spoken language) ภาษาเขียน (written language) และภาษามือ (sign language) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนองเจตนาารมณ์ของผู้ส่งสาร ทำหน้าที่ให้รายละเอียดข้อมูล แสดงอารมณ์หรือความรู้สึก รวมถึงเพื่อชี้แนะให้ปฏิสัมพันธ์ทางสังคมอย่างใดอย่างหนึ่ง รูปภาษาที่ปรากฏต่อเนื่องดังกล่าวนี้มีความสัมพันธ์กันในลักษณะใดลักษณะหนึ่งและมีเอกภาพทางความหมาย ซึ่งการตีความต้องอาศัยทั้งบริบททางภาษาและบริบททางสถานการณ์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ตัวอย่างสัมพันธสาร เช่น นิทาน การเล่าเรื่อง การโฆษณา การสัมภาษณ์ต่างๆ เป็นต้น

วาทกรรม

(ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร, 2549) ได้ให้นิยามของคำว่า “วาทกรรม” ตามแนวคิดของมิเชลฟูโกต์ (Michel Foucault) ว่าเป็น “ระบบและกระบวนการในการสร้างหรือผลิต (constitute) เอกลักษณ์ (identity) และความหมาย (significance) ให้กับสรรพสิ่งต่างๆ ในสังคมที่ห่อหุ้มเราอยู่ ไม่ว่าจะเป็นความรู้ ความจริง อำนาจ หรือตัวตนของเราเอง นอกจากนี้วาทกรรมยังทำหน้าที่ตรงสิ่งๆ สร้างขึ้นให้ดำรงอยู่ และเป็นที่ยอมรับของสังคมในวงกว้าง กลายสภาพเป็นสิ่งที่ผู้เขียนเรียกในงานศึกษาที่ว่า “วาทกรรมหลัก” (dominant discourse) หรือฟูโกต์เรียกว่า “episteme”

(จันทิมา อังคพณิชกิจ, 2557) ได้กล่าวว่า คำว่า “วาทกรรม” เป็นคำศัพท์จากสาขาสังคมศาสตร์ โดยสื่อให้เห็นถึงความเกี่ยวพันกับการกระทำทางสังคมที่มาจากถ้อยคำพูดของบุคคล กล่าวคือถ้อยคำบางอย่างในภาษาสามารถสร้างชุดความคิดและสร้างความหมายที่ส่งผลกระทบต่อ การกระทำและวิถีปฏิบัติของคนในสังคมได้ คำว่า วาทกรรม มิได้มุ่งเน้นเฉพาะที่ตัวภาษาที่ใช้สื่อสารเพียงอย่างเดียว แต่ยังเน้นถึงมุมมองทางสังคมที่เกี่ยวกับการใช้ภาษาด้วย หรือก็คือมุ่งเน้นที่ภาษาระดับข้อความในลักษณะของภาษาไร้ถ้อยคำและความคิดทางสังคมที่ไม่ใช้รูปภาษาโดยตรง ดังนั้นหากเป็นการศึกษาที่เน้นมิติทางสังคม คำว่า วาทกรรม น่าจะเป็นศัพท์ที่ใช้แทนคำว่า discourse ทางมิติสังคมได้ โดยเน้นที่นิยามธรรมชาติของ discourse มากกว่าเน้นรูปและกลไกทางภาษา แต่ไม่ได้หมายความว่าไม่สนใจเรื่องภาษา แต่ภาษาเป็นสิ่งที่ถูกมองข้ามไปเพื่อมุ่งไปตอบคำถามและอธิบายประเด็นทางสังคมมากกว่า

ประเภทของภาษาระดับข้อความ

ในการแบ่งประเภทของภาษาระดับข้อความ นักวิชาการ โรเบิร์ต อี ลองเอเคอร์ (Longacre Robert E, 1983a) ได้เสนอหลักเกณฑ์การแบ่งประเภทของภาษาระดับข้อความไว้ 2 ประการ คือ ลำดับกาล (contingent temporal succession) เป็นหลักเกณฑ์ที่มีเหตุการณ์หนึ่งเกิดขึ้นในเวลาที ต่อเนื่องกับอีกเหตุการณ์หนึ่ง และ แนวโน้มสู่ผู้กระทำ (agent orientation) เป็นหลักเกณฑ์ที่มี แนวโน้มอ้างอิงผู้กระทำตลอดเรื่องทีพูดหรือเขียน โดยเกณฑ์ดังกล่าวทั้งสองประการนี้ สามารถแบ่ง การพูดของคนๆ เดียวได้ 4 ประเภท ได้แก่

1. เรื่องเล่า (narrative discourse) จะมีลักษณะของหลักเกณฑ์ทั้งสองประการข้างต้น เนื่องจากเรื่องเล่าจะเล่าเรียงเหตุการณ์ต่อเนื่องตามลำดับเวลา โดยผู้เล่าจะเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน เป็นลำดับแรก และเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทีหลังเป็นลำดับต่อไป นอกจากนี้มีแนวโน้มทีประกอบไปด้วยผู้กระทำ เช่น นิทาน จะเล่าถึงตัวละครหรือผู้กระทำทีดำเนินเรื่อง และเล่าเรียงเหตุการณ์ทีได้ เกิดขึ้นก่อนและเกิดขึ้นทีหลัง

2. กระบวนการ (procedural discourse) จะมีเฉพาะแค่หลักเกณฑ์ลำดับกาล เนื่องจากไม่ จำเป็นต้องกล่าวถึงผู้กระทำ เช่น วิธีการทำสิ่งต่างๆ โดยบอกแค่ทำอะไรก่อนหลังตามลำดับเวลา ทำ อย่างไร เป็นต้น

3. ข้อควรปฏิบัติ (behavioral discourse) จะมีเฉพาะแค่หลักเกณฑ์แนวโน้มสู่ผู้กระทำ เนื่องจากไม่จำเป็นต้องเรียงเหตุการณ์ทีเกิดก่อนเกิดหลัง เน้นเฉพาะผู้กระทำควรปฏิบัติประพัตดิน อย่างไร เช่น คำแนะนำ คำชักชวน เป็นต้น

4. คำอธิบาย (expository discourse) จะไม่มีหลักเกณฑ์ทั้งสองประการ เนื่องจาก คำอธิบายไม่มีลักษณะเหตุการณ์ทีเรียงกันตามกาลเวลา และไม่ได้เน้นผู้กระทำ เช่น ข้อเสนอ งบประมาณ เป็นต้น

แนวคิดและทฤษฎีทีเกี่ยวข้องกับการเชื่อมโยงความ

ความหมายของการเชื่อมโยงความ

(ชลธิชา บำรุงรักษ์, 2558) ได้ให้ความหมายของ “การเชื่อมโยงความ” (cohesion) ว่า เป็น ประโยคทีประกอบกันเป็นข้อความทีมีความสัมพันธ์กันในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ปรากฏได้ทั้ง ระหว่างคำ วลี ประโยค หรือข้อความทีปรากฏต่อเนื่องกัน ความสัมพันธ์ดังกล่าวอาจเป็น ความสัมพันธ์ในด้านโครงสร้างหรือในด้านความหมาย โดยทั่วไป ภาษาประกอบด้วยกลไกทีแสดงถึง ความสัมพันธ์ระหว่างรูปภาษาทีต่อเนื่องเหล่านี้ เรียกว่า กลไกการเชื่อมโยงความ (cohesive mechanism) และกลไกดังกล่าวนี้แสดงออกด้วยเครื่องมือทีเป็นลักษณะภาษาบางประการ เรียกว่า ‘เครื่องมือแสดงการเชื่อมโยงความ’ (cohesive device) แต่ละภาษาจะมีการเลือกใช้กลไกทีต่างกัน

และแต่ละชนิดจะแสดงออกด้วยลักษณะภาษาต่างกันไป โดยคอยทำหน้าที่เชื่อมโยงประโยคต่างๆ ให้ต่อเนื่องเป็นเรื่องเดียวกัน

(สมทรง บุรุษพัฒน์, 2537) ได้เรียกการเชื่อมโยงความว่าเป็น “วจนะสัมพันธ์” เป็นลักษณะที่ทำให้ข้อความในวจนะเดียวกันมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน โดยจะเกิดขึ้นเมื่อข้อความตอนใดตอนหนึ่งต้องอ้างอิงข้อความอื่น จึงจะเกิดความเข้าใจในข้อความนั้น ตัวอย่างที่ชัดเจนคือ การตีความคำสรรพนามว่าหมายถึงใคร หรืออะไร จะต้องอ้างอิงข้อความที่นำมาก่อน เช่น

พอตาบุญวิ่งไล่กระต่ายถึงบึงน้ำเล็กๆ แห่งหนึ่ง **เขา**ก็พบกับความแปลกใจ

โดยการที่จะตีความว่า **เขา** หมายถึงใคร ต้องพิจารณาข้อความที่นำมาข้างหน้า ในตัวอย่างนี้ **เขา** หมายถึง ตาบุญ

นักภาษาศาสตร์ชาวอเมริกา ฮัลลiday และฮาซัน (Halliday and Hasan, 1976, p.4) กล่าวถึงการเชื่อมโยงความไว้ใน Cohesion in English ว่า

“The concept of cohesion is a semantic one ; it refers to relations of meaning that exist within the text, and that define it as a text.

Cohesion occurs where the INTERPRETATION of some element in the discourse is dependent on that of another. The one PRESUPPOSES the other, in the sense that it cannot be effectively decoded except by recourse to it. When this happens, a relation of cohesion is set up, and the two elements, the presupposing and the presupposed, are thereby at least potentially integrated into a text.”

กล่าวคือ การเชื่อมโยงความมีความสัมพันธ์ทางความหมาย จะเกิดขึ้นเมื่อมีการตีความ โดยการตีความของข้อความต้องอาศัยองค์ประกอบแวดล้อมอื่นๆ ของข้อความจึงจะสามารถทำความเข้าใจความหมายได้ โดยการเชื่อมโยงความจะเกิดขึ้นได้ต้องมีองค์ประกอบ ซึ่งจะมีส่วนทำหน้าที่เป็นตัวบ่งชี้ (presupposing) แสดงความสัมพันธ์กับอีกองค์ประกอบหนึ่ง (presupposed) อย่างไร

ประเภทของการเชื่อมโยงความ

ฮัลลiday และฮาซัน (Halliday M.A.K & Hasan R, 1976) ได้แบ่งประเภทของการเชื่อมโยงความใน “Cohesion in English” 5 ประเภท คือ

1. การอ้างอิง (reference) เป็นการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างรูปภาพภาษาหนึ่งที่ไม่มีความหมายชัดเจนในตัวเอง การตีความต้องอาศัยการอ้างอิงรูปภาพอื่นหรือสิ่งอื่นที่มีความหมายชัดเจนในตัวเอง แบ่งย่อยออกเป็น 3 ประเภท คือ

1.1 การอ้างอิงด้วยบุรุษ (personal reference) คือใช้บุรุษสรรพนามอ้างอิงบุคคลหรือสิ่งที่กล่าวไปแล้ว หรือกำลังจะกล่าวในบริบท ตัวอย่างเช่น

John has moved to a new house.

He had it built last year

(Halliday and Hasan, 1976, p.55)

จากตัวอย่าง คำว่า “He” เป็นรูปการอ้างถึงด้วยบุรุษสรรพนามโดยเป็นการอ้างถึง “John” และ คำว่า “it” เป็นรูปอ้างถึงถึงสิ่งที่ถูกกล่าวไปแล้วคือคำว่า “new house”

1.2 การอ้างถึงด้วยการชี้เฉพาะ (demonstrative reference) คือใช้คำชี้เฉพาะในการอ้างถึงสิ่งต่างๆ เพื่อต้องชี้ชัดสิ่งใดสิ่งหนึ่งออกมาอย่างชัดเจน หรือเพื่อบอกตำแหน่งหรือระยะห่างของสิ่งนั้น ไม่ว่าจะเป็นเวลาหรือระยะทางในการอ้างถึงบุคคล สิ่งของ สถานที่ เป็นต้น ตัวอย่างเช่น

I like the lions, and I like the polar bears.

These are my favorites. Those are my favorites too.

(Halliday and Hasan, 1976, p.60)

จากตัวอย่าง คำว่า “These” เป็นการอ้างถึงด้วยการชี้เฉพาะเจาะจงในระยะใกล้ของคำว่า “the lions” ส่วนคำว่า “Those” เป็นการอ้างถึงด้วยการชี้เฉพาะเจาะจงในระยะไกลของคำว่า “the polar bears”

1.3 การอ้างถึงโดยการเปรียบเทียบ (comparative reference) คือการอ้างถึงเพื่อแสดงการเปรียบเทียบ หรือแสดงความแตกต่าง ความเหมือน ความคล้าย รวมถึงที่เป็นจำนวน คุณภาพและลักษณะ ตัวอย่างเช่น

They’ve given us special places in the front row.

Would you prefer the other seats?

(Halliday and Hasan, 1976, p.79)

จากตัวอย่าง คำว่า “other” เป็นการอ้างถึงแสดงเปรียบเทียบกับคำว่า “special places in the front row” ที่มีความหมายว่า ลักษณะที่นั่งแถวหน้ากับที่นั่งอื่น

2. การแทนที่ (substitution) เป็นการใช้รูปภาษาหนึ่งแทนอีกรูปภาษาหนึ่ง หรือเป็นการใช้รูปภาษาที่มีหน้าที่ทางไวยากรณ์เดียวกันเข้ามาแทนที่ข้อความก่อนหน้า แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

2.1 การแทนที่หน่วยนาม (nominal substitution) คือการใช้รูปภาษาหนึ่งมาแทนที่หน่วยที่เป็นคำนามเดิม ตัวอย่างเช่น

These **biscuits** are stale.

Get some fresh **ones**.

(Halliday and Hasan, 1976, p.92)

จากตัวอย่าง คำว่า “ones” เป็นรูปคำการแทนที่หน่วยนามของคำว่า “biscuits”

2.2 การแทนที่หน่วยกริยา (verbal substitution) คือการใช้รูปภาษาหนึ่งมาแทนที่หน่วยที่เป็นกริยาเดิม ตัวอย่างเช่น

John has **smoking** more now than he used to **do**

(Halliday and Hasan, 1976, p.115)

จากตัวอย่างคำว่า “do” เป็นรูปคำการแทนที่หน่วยกริยาของคำว่า “smoking”

2.3 การแทนที่หน่วยที่เป็นอนุพากย์ (clausal substitution) คือการใช้รูปภาษาหนึ่งมาแทนที่หน่วยที่เป็นอนุพากย์เดิม ตัวอย่างเช่น

Everyone seems to think **he’s guilty**

If **so**, no doubt he’ll offer to resign

(Halliday and Hasan, 1976, p.134)

จากตัวอย่าง คำว่า “so” เป็นรูปคำการแทนที่ในส่วนประโยคหรืออนุพากย์ว่า “he’s guilty”

3. การละ (ellipsis) เป็นการไม่ปรากฏรูปภาษาเพื่อแสดงความสัมพันธ์กับรูปภาษาก่อนหน้า แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

3.1 การละหน่วยคำนาม (nominal ellipsis) คือ การละคำนามที่ปรากฏนำมาก่อนในข้อความที่ตามมา ตัวอย่างเช่น

How did you enjoy the exhibition?

A lot **Ø** was very good, though not all.

(Halliday and Hasan, 1976, p.149)

จากตัวอย่าง Ø คือ การละค่านามคำว่า “the exhibition” จากประโยคข้างต้น

3.2 การละหน่วยกริยา (verbal ellipsis) คือ การละค่านามที่ปรากฏนำมาก่อนในข้อความที่ตามมา ตัวอย่างเช่น

At least Stan has tried.

I don't think Bob has Ø

(Halliday and Hasan, 1976, p.189)

จากตัวอย่าง Ø คือ การละคำกริยาคำว่า tried.

3.3 การละหน่วยที่เป็นอนุพากย์ (clausal ellipsis) การละรูปประโยคหรืออนุพากย์ที่ปรากฏนำมาก่อนในข้อความที่ตามมา ตัวอย่างเช่น

Who was going to plant a row of poplars in the park ?

The Duke was Ø.

(Halliday and Hasan, 1976, p.198)

จากตัวอย่าง Ø คือ การละรูปประโยคหรืออนุพากย์ว่า “going to plant a row of poplars in the park”

4. การใช้คำเชื่อม (conjunction) เป็นการเชื่อมโยงความโดยใช้คำเชื่อมแสดงความสัมพันธ์ระหว่างประโยคที่ต่อเนื่อง แบ่งได้เป็น 4 ประเภท คือ

4.1 การใช้คำเชื่อมแบบคล้ายตาม (additive) เป็นการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างประโยคที่มีเหตุการณ์มีความต่อเนื่องหรือมีทิศทางไปลักษณะทางเดียวกัน ตัวอย่างเช่น

... I was very nearly opening the window, **and** putting you out into the snow ! **And** you'd have deserved it ...

(Halliday and Hasan, 1976, p.245)

จากตัวอย่าง คำว่า “and” เป็นคำเชื่อมแสดงการคล้ายตามของประโยคระหว่างประโยค “I was very nearly opening the window” กับประโยค “putting you out into the snow !”

4.2 การใช้คำเชื่อมแบบขัดแย้ง (adversative) เป็นการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างประโยคที่มีเหตุการณ์มีความต่อเนื่องนั้น ไม่เป็นไปทำนองเดียวกัน หรือไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง ตัวอย่างเช่น

All the figures were correct; they'd been checked. **Yet** the total came out wrong

(Halliday and Hasan, 1976, p.250)

จากตัวอย่าง คำว่า “Yet” เป็นคำเชื่อมแสดงการขัดแย้งของประโยคระหว่างประโยค “All the figures were correct; they'd been checked” กับประโยค the total came out wrong

4.3 การใช้คำเชื่อมแบบแสดงเหตุแสดงผล (causal) เป็นการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างประโยคที่มีเหตุการณ์หนึ่งแสดงสาเหตุ และอีกเหตุการณ์หนึ่งแสดงผล ตัวอย่างเช่น

... she felt that there was no time to be lost, as she was shrinking rapidly; **so** she got to work at once to eat some of the other bit.

(Halliday and Hasan, 1976, p.256)

จากตัวอย่าง คำว่า “so” เป็นคำเชื่อมการแสดงผลของประโยคระหว่างประโยค “she felt that there was no time to be lost, as she was shrinking rapidly” ที่เป็นประโยคแสดงสาเหตุ กับประโยค “she got to work at once to eat some of the other bit” ที่เป็นประโยคแสดงผล

4.4 การใช้คำเชื่อมแบบแสดงลำดับเวลา (temporal) เป็นการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างประโยค โดยแสดงเหตุการณ์หนึ่งเกิดขึ้นก่อน เกิดหลัง หรือเกิดพร้อมกับเหตุการณ์หนึ่ง ตัวอย่างเช่น

Alice began by taking the little golden key, and unlocking the door that led into the garden. **Then** she set to work nibbling at the mushroom.

(Halliday and Hasan, 1976, p.261)

จากตัวอย่าง คำว่า “Then” เป็นคำเชื่อมแบบแสดงลำดับเวลาของประโยคระหว่างประโยค “Alice began by taking the little golden key, and unlocking the door that led into the garden” ที่เป็นประโยคเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก่อน กับประโยค “she set to work nibbling at the mushroom.”

5. การเชื่อมโยงคำศัพท์ (lexical cohesion) เป็นการแสดงความสัมพันธ์โดยการใช้คำศัพท์เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างประโยคที่นำมาก่อนกับประโยคที่ตามมา แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

5.1 การซ้ำ (reiteration) คือการใช้คำศัพท์รูปเดิมทั้งหมดหรือซ้ำเฉพาะบางส่วน คำพ้องความหมาย หรือคำที่อยู่ในกลุ่มเดียวกัน ตัวอย่างเช่น

There’s a **boy** climbing that tree.

The **boy**’s going to fall if he doesn’t take care.

(Halliday and Hasan, 1976, p.279)

จากตัวอย่าง มีการซ้ำคำว่า “boy” รูปเดิมทั้งหมด

There’s a **boy** climbing that tree.

The **lad**’s going to fall if he doesn’t take care.

(Halliday and Hasan, 1976, p.280)

จากตัวอย่าง มีการซ้ำพ้องความหมายของคำว่า “boy” กับ “lad”

5.2 การใช้คำสัมพันธ์ หรือ คำเข้าชุด (collocation) เป็นการเชื่อมโยงโดยการใช้คำที่มีความหมายสอดคล้องกัน ปรากฏร่วมกัน สามารถเป็นได้ทั้งคำที่มีความหมายเดียวกันหรือความหมายตรงข้ามกัน ตัวอย่างเช่น

Why does this little **boy** wriggle all the time?

Girls don’t wriggle.

(Halliday and Hasan, 1976, p.285)

จากตัวอย่าง มีคำสัมพันธ์หรือคำเข้าชุดกันในลักษณะตรงกันข้ามกัน คือ “boy” กับ “girl”

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเชื่อมโยงความ

(ซ์ลมาณ ดาราฉาย และ วรวิช วาสนปรีชา, 2562) ได้ศึกษา การเชื่อมโยงความด้วยคำเชื่อม ในคำวินิจฉัยทางศาสนาอิสลาม ภาษาไทยของจุฬาราชมนตรี โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อศึกษาการเชื่อมโยงความด้วยคำเชื่อมในคำวินิจฉัยทางศาสนาอิสลามภาษาไทย ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็น ข้อมูลภาษาจากคำวินิจฉัยจำนวนทั้งสิ้น 47 เรื่อง ของจุฬาราชมนตรีที่เผยแพร่ทางเว็บไซต์ของสำนักจุฬาราชมนตรี ผลการศึกษาพบ การเชื่อมโยงความด้วยคำเชื่อม 14 ประเภท ได้แก่ การเชื่อมโยงแสดงการขยายความ (ร้อยละ 26.49) การเชื่อมโยงแสดงความคล้ายตาม (ร้อยละ 18.80) การเชื่อมโยงแสดงการเลือก (ร้อยละ 9.92) การเชื่อมโยงแสดงจุดหมาย (ร้อยละ 7.65) การเชื่อมโยงแสดงลักษณะ (ร้อยละ 6.75) การเชื่อมโยงแสดงแหล่งเดิม (ร้อยละ 6.14) การเชื่อมโยงแสดงลำดับเวลา (ร้อยละ 6.00) การเชื่อมโยงแสดงผล (ร้อยละ 3.79) การเชื่อมโยงแสดงเหตุ (ร้อยละ 3.14) การเชื่อมโยงแสดงเงื่อนไข (ร้อยละ 3.10) การเชื่อมโยงแสดงความขัดแย้ง (ร้อยละ 2.54) การเชื่อมโยงแสดงตัวอย่าง (ร้อยละ 2.37) การเชื่อมโยงแสดงการเสริม (ร้อยละ 1.72) และการเชื่อมโยงแสดงการเปลี่ยนเรื่อง (ร้อยละ 1.59) จากผลการศึกษาดังกล่าว ทำให้ทราบว่า คำวินิจฉัยทางศาสนาอิสลาม ภาษาไทยเป็นสัมพันธสารหรือข้อความที่มีการเชื่อมโยงความด้วยคำเชื่อมที่หลากหลายเพื่อแสดงความเกี่ยวพันกันระหว่างประโยคต่าง ๆ นอกจากนี้การเชื่อมโยงความด้วยคำเชื่อมในคำวินิจฉัยทางศาสนาอิสลามภาษาไทยยังแสดงให้เห็นอีกว่า การเชื่อมโยงความด้วยคำเชื่อมที่มีอัตราความถี่ในการปรากฏใช้มากที่สุด คือ การเชื่อมโยงแสดงการขยายความที่มีรูปภาพที่เป็นตัวบ่งชี้ จึงกล่าวได้ว่า คำวินิจฉัยทางศาสนาอิสลามภาษาไทยของจุฬาราชมนตรีเป็นข้อความที่ผู้ประกาศคำวินิจฉัยมักใช้การเชื่อมโยงแสดงการขยายความเพื่อให้ข้อมูลหรือรายละเอียดบางอย่างเพิ่มเติม อันจะทำให้คำวินิจฉัยนั้นมีเนื้อหาที่สมบูรณ์และชัดเจนมากขึ้น

(ภัทรวดี อุทธา, 2555) ศึกษาเรื่อง การเชื่อมโยงความในวรรณกรรมท้องถิ่นอีสานเรื่อง ชูลูนางอ้ว มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะของการเชื่อมโยงความในวรรณกรรมท้องถิ่นอีสานเรื่อง ชูลูนางอ้ว โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การเชื่อมโยงความ 6 ลักษณะ ได้แก่ การอ้างถึง การแทนที่ การละ การซ้ำ การเชื่อมโยงคำศัพท์ และการใช้คำเชื่อม ผลการศึกษาพบว่า มีการเชื่อมโยงความด้วยการอ้างถึง 3 ประเภท ได้แก่ การอ้างถึง โดยการใช้สรรพนาม การอ้างถึงโดยใช้คำบ่งชี้ และการอ้างถึงด้วยการเปรียบเทียบ พบการอ้างถึง โดยการใช้สรรพนามมากที่สุด ได้แก่ คำสรรพนามบุรุษที่ 1, คำสรรพนามบุรุษที่ 2 และคำสรรพนามบุรุษที่ 3 ตามลำดับ โดยพบบุรุษสรรพนามที่เป็นเอกพจน์มากกว่าบุรุษสรรพนามที่เป็นพหูพจน์ การเชื่อมโยงความ โดยการแทนที่ปรากฏการใช้ไม่มากนัก พบเฉพาะการแทนที่หน่วยอนุพจน์หรือประโยค การเชื่อมโยงความโดยการละ พบการละหน่วยนามในตำแหน่งประธานมากกว่าการละหน่วยนามในตำแหน่งกรรม การเชื่อมโยงความโดยการซ้ำ พบการเชื่อมโยงความโดยการซ้ำ 2 ประเภท ได้แก่ การซ้ำรูปและการซ้ำโครงสร้าง พบการซ้ำโครงสร้างมากกว่าการ

ซ้ำรูป ในการซ้ำรูปเกือบทั้งหมดเป็น คำที่ไม่มี ความหมายแต่ซ้ำเพื่อให้ ความหมายของบริบทชัดเจนยิ่งขึ้น การเชื่อมโยงความ โดย การเชื่อมโยง คำศัพท์ พบ การเชื่อมโยงความ โดย การเชื่อมโยง คำศัพท์ 5 ประเภท ได้แก่ การใช้คำพ้องความหมาย การใช้คำจำกลุ่ม การใช้คำแสดงองค์ประกอบย่อย การใช้คำ ตรงกันข้าม และการใช้คำเข้าชุดกัน จากการศึกษาพบการใช้คำพ้องความหมายมากที่สุด รองลงมาคือ การใช้คำตรงกันข้าม การใช้คำเข้าชุดกัน การใช้คำจำกลุ่ม และการใช้คำแสดงองค์ประกอบย่อย ใน ส่วนการเชื่อมโยงความ โดย การใช้คำเชื่อม พบ การเชื่อมโยงความ โดย การใช้คำเชื่อม 5 ประเภท ได้แก่ การคล้อยตามกัน การขัดแย้งกัน การแสดงเหตุผล การแสดงเวลา และการแสดงทางเลือก จาก การศึกษาพบการคล้อยตามกันมากที่สุด รองลงมาคือ การแสดงเวลา การแสดงเหตุผล การขัดแย้งกัน และการแสดงทางเลือก ตามลำดับ

(จุฑามาศ มีชูวาศ, 2549) ได้ศึกษาเรื่อง การเชื่อมโยงความในวรรณกรรมคำวซอภาคเหนือ มีวัตถุประสงค์ที่ศึกษาลักษณะการเชื่อมโยงความในวรรณกรรมคำวซอภาคเหนือ โดยศึกษา กลไกการเชื่อมโยงความ 6 ประเภท คือ การเชื่อมโยงความโดยการอ้างถึง การเชื่อมโยงความโดยการแทนที่ การเชื่อมโยงความโดยการละ การเชื่อมโยงความโดยการซ้ำ การเชื่อมโยงความโดยการใช้คำที่มีความหมายสัมพันธ์กัน และการเชื่อมโยงความโดยการใช้คำเชื่อม โดยวิเคราะห์จากข้อมูลวรรณกรรม คำวซอ จำนวน 10 เรื่อง ผลการวิจัยพบว่า การเชื่อมโยงความโดยการอ้างถึง มี 2 ประเภท ได้แก่ การอ้างถึงด้วยบุรุษสรรพนาม พบการอ้างถึงด้วยสรรพนามบุรุษที่ 1 2 3 และการอ้างถึงด้วยนามที่ทำหน้าที่เป็นสรรพนาม พบ 3 ประเภทคือ คำเรียกญาติ ชื่อตำแหน่ง และฉายานาม การเชื่อมโยงความด้วยการแทนที่ พบการแทนที่ด้วยรูปแทนบ่งชี้ประเภทเดียว การเชื่อมโยงความด้วยการละ พบ 2 ประเภทคือ พบการละในตำแหน่งประธานกับตำแหน่งกรรมที่เป็นนามวลี และ การละกริยา การเชื่อมโยงความโดยการอ้างถึง การแทนที่ และการละ ทำให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังคำวสามารถเข้าใจได้ว่าผู้แต่ง หรือผู้เล่าคำวต้องการกล่าวถึงบุคคลใด สถานการณ์ หรือบริบทใดในเรื่อง โดยที่ไม่จำเป็นต้องกล่าวถึงข้อความนั้นซ้ำๆ นอกจากนี้ยังพบการซ้ำ 2 ประเภท คือ ซ้ำรูปภาษาและซ้ำโครงสร้าง และการเชื่อมโยงความโดยการใช้คำที่มีความหมายสัมพันธ์กัน พบ 3 ประเภทคือ การใช้คำพ้องความหมาย การใช้คำตรงข้าม การใช้คำลูกกลุ่มของคำจำกลุ่มเดียวกัน ทำให้คำวแต่ละเรื่องมีความ น่าสนใจมากยิ่งขึ้น อีกทั้งการเชื่อมโยงความโดยการใช้คำเชื่อมพบทั้งหมด 13 ประเภท คือ คำเชื่อม เพื่อแสดงความเป็นเหตุ คำเชื่อมเพื่อแสดงความเป็นผล คำเชื่อมเพื่อแสดงการเปรียบเทียบ คำเชื่อม เพื่อแสดงความขัดแย้ง คำเชื่อมเพื่อแสดงการกล่าวรวมคล้อยตามกัน คำเชื่อมเพื่อแสดงเงื่อนไข คำเชื่อมเพื่อแสดงการแจกแจง คำเชื่อมเพื่อแสดงลำดับเหตุการณ์ คำเชื่อมเพื่อแสดงการกล่าวถึงคำพูด คำเชื่อมเพื่อแสดงการไขความ คำเชื่อมเพื่อแสดงความต่างต่อนกัน คำเชื่อมเพื่อแสดงข้อมูลเพิ่มเติม และคำเชื่อมแสดงความไม่แน่ใจ ทำให้ผู้อ่านหรือผู้ฟังคำว เข้าใจเรื่องราวได้ง่ายขึ้น ทำให้เนื้อเรื่อง ต่อเนื่องกันไป ทำให้เรื่องราวในวรรณกรรมคำวซอมีความสนุกสนาน เข้าใจได้ง่าย

(นิโกลล ศรีวิทยุ, 2560) ศึกษาเรื่อง การเชื่อมโยงความระหว่างพาดหัวข่าวกับความคิดเห็นของผู้อ่านในเพจเฟซบุ๊ก “เรื่องเล่าเช้านี้” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเชื่อมโยงความระหว่างพาดหัวข่าวกับความคิดเห็นของผู้อ่าน และศึกษาพฤติกรรมการเชื่อมโยงความระหว่างความคิดเห็นของผู้อ่านที่แสดงหรือตอบกลับไปยังความคิดเห็นก่อนหน้าในเพจเฟซบุ๊ก “เรื่องเล่าเช้านี้” เลือกข้อมูลจาก 5 อันดับข่าว ประจำวันที่ 25 กรกฎาคม 2559 ที่มีผู้ชมส่งข้อความ SMS และแฟนข่าวกด Like ถูกใจผ่านเฟซบุ๊กมากที่สุด โดยใช้หลักเกณฑ์การแบ่งประเภทการเชื่อมโยงความของฮัลลidayและฮาน (Halliday and Hasan, 1976) และสมทรง บุรุษพัฒน์ (2537) มาผสมผสานกัน ผลการศึกษาพบว่า มีกลวิธีการเชื่อมโยงความตามเกณฑ์การวิเคราะห์ที่กำหนดเหมือนกัน ได้แก่ การอ้างถึง การแทนที่ การละ การซ้ำ การใช้คำเชื่อม และการใช้กลไกที่นอกเหนือจากรูปภาษา และยังพบว่ามีการใช้กลวิธีการเชื่อมโยงความโดยการใช้ข้อความแสดงอารมณ์ความรู้สึกและสัญลักษณ์ (emoticon or sticker) ที่ผู้แสดงความคิดเห็นใช้เพื่อเชื่อมโยงไปยังพาดหัวข่าว หรือตอบกลับความคิดเห็นก่อนหน้า อีกทั้งยังมีข้อแตกต่างคือ ในกลวิธีการเชื่อมโยงความระหว่างความคิดเห็นของผู้อ่าน ไม่ปรากฏข้อมูลประเภทย่อยของการเชื่อมโยงความบางประเภท และในบางความคิดเห็นไม่สามารถเชื่อมโยงความไปยังความคิดเห็นก่อนหน้านี้ได้ เพียงแต่เป็นการแสดงความคิดเห็นเพื่อเชื่อมโยงความไปยังพาดหัวข่าว

(ชินจิตต์ อธิวรกุล, 2553) ศึกษาเรื่อง การเชื่อมโยงความและความเกี่ยวข้องของเรื่องที่สนทนาในการสนทนาแบบเป็นกันเองระหว่างเพศชายและเพศหญิง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเชื่อมโยงความและวิธีการรักษาความเกี่ยวข้องของเรื่องที่สนทนาของแต่ละเพศ ความเหมือนและความแตกต่างในการเลือกใช้กลไกเชื่อมโยงความและวิธีการรักษาความเกี่ยวข้องของเรื่องที่สนทนา ระหว่างเพศชายและเพศหญิงในการสนทนาแบบเป็นกันเอง ผลการวิจัยโดยพบว่าเพศของผู้สนทนาไม่ได้ส่งผลต่อการเลือกใช้กลไกเชื่อมโยงความ เพราะผู้สนทนาไม่ว่าจะเพศใดต่างเลือกใช้กลไกเชื่อมโยงความทั้ง 5 กลไก เช่นเดียวกัน คือ การอ้างถึง การแทนที่ การละ การใช้คำเชื่อม และการเชื่อมโยงคำ แต่จากข้อมูลสามารถสรุปได้ว่าเพศชายเป็นเพศที่มีการเลือกใช้กลไกที่ทำให้ผู้ร่วมสนทนาติดตามเรื่องได้ง่าย มีลำดับเหตุการณ์ที่ชัดเจน ส่วนเพศหญิงมีการใช้กลไกการใช้คำเชื่อมเพื่อแสดงความต่อเนื่องมากกว่าเพศชาย นอกจากนี้ ยังพบข้อสังเกตในการใช้กลไกการซ้ำที่แตกต่างกันระหว่างเพศ คือ เพศหญิงเป็นเพศที่มักจะพูดขยายความเรื่องที่สนทนา โดยมักเป็นการพูดวนจึงทำให้เกิดการซ้ำ ตรงข้ามกับเพศชายที่มีนิสัยพูดเรื่องหนึ่งๆ แล้วจบไป จึงทำให้เพศชายพูดซ้ำเพื่อโต้ตอบกันไปมาเท่านั้น ในส่วนของผลการวิเคราะห์วิธีการรักษาความเกี่ยวข้องของเรื่องที่สนทนาพบว่าถึงแม้ว่าทั้ง 2 เพศ ใช้วิธีการรักษาความเกี่ยวข้องของเรื่องที่สนทนาทั้ง 4 ข้อ เหมือนกัน คือ การรักษากฎ การทำกฎ การละเมิดกฎโดยจงใจ และการขึ้นหัวข้อสนทนาใหม่แต่พบความแตกต่างกัน คือ เพศชายเลือกใช้วิธีการรักษากฎมากเมื่อสนทนากับเพศชาย และใช้วิธีการรักษากฎน้อยลงเมื่อสนทนากับเพศหญิง นอกจากนี้ เพศชายมีแนวโน้มที่จะใช้วิธีการขึ้นหัวข้อสนทนาใหม่มากกว่าเพศหญิง ส่วนเพศหญิง

เลือกใช้วิธีการรักษาภูมิมากเมื่อสนทนากับเพศชาย และใช้วิธีการรักษาภูมิต่ำลงเมื่อสนทนากับเพศหญิง

(เต๋อหย่งหลี่ และ ซัลมาน ดาราฉาย, 2562) ได้ศึกษา เรื่อง การเชื่อมโยงความด้วยคำเชื่อม ในหนังสือตำรับอาหารไทย มีวัตถุประสงค์ เพื่อจำแนกประเภทของการเชื่อมโยงความด้วยคำเชื่อมในหนังสือตำรับอาหารไทย และความถี่ของการเชื่อมโยงความด้วยคำเชื่อมในหนังสือตำรับอาหารไทย ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง คือ เป็นหนังสือที่จัดทำโดยสถาบันการศึกษาที่จัดการเรียนการสอนในสาขาวิชาการจัดการครัวและศิลปะการประกอบอาหาร หรือสาขาวิชาที่สัมพันธ์กัน และหนังสือที่ได้รับการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าจากกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ รัฐบาลไทย รวมถึงเป็นหนังสือที่จัดพิมพ์เผยแพร่ภายในระยะเวลาอันหลังไม่เกิน 3 ปี นับจากปี พ.ศ. 2559 โดยใช้แนวคิดเรื่องการเชื่อมของ ชลธิชา บำรุงรักษ์ ที่จำแนกการเชื่อมได้ 5 แบบ ประกอบด้วย การเชื่อมแบบคล้องตาม การเชื่อมแบบขัดแย้ง การเชื่อมแบบแสดงทางเลือก การเชื่อมแบบแสดงเหตุแสดงผล และการเชื่อมแบบแสดงเวลา และ แนวคิดเรื่องประโยคสัมพันธ์ของนวรรณ พันธุมธา ที่อธิบายความสัมพันธ์ของประโยคที่ต่อเนื่องกัน 6 แบบ คือ ประโยคสัมพันธ์กันทางเวลา ประโยคสัมพันธ์กันทางเหตุและผล ประโยคสัมพันธ์กันทางมีความหมายทำนองเดียวกัน ประโยคสัมพันธ์กันทางมีความหมายขัดแย้งกัน ประโยคสัมพันธ์กันทางการขยายความ และประโยคสัมพันธ์กันโดยต่างเป็นตัวเลือก ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์ข้อความในหนังสือตำรับอาหารไทยปรากฏว่า การเชื่อมโยงความด้วยคำเชื่อมสามารถจำแนกเป็น 16 ประเภท โดยเรียงตามลำดับความถี่ในการปรากฏจากมากไปน้อย ได้แก่ การเชื่อมโยงแสดงเวลา การเชื่อมโยงแสดงคล้องตาม การเชื่อมโยงแสดงสถานที่ การเชื่อมโยงแสดงการอ้างถึง การเชื่อมโยงแสดงลักษณะ การเชื่อมโยงแสดงเครื่องมือ การเชื่อมโยงแสดงเหตุ การเชื่อมโยงแสดงสิ่งที่มีส่วนร่วม การเชื่อมโยงแสดงแหล่งที่มา การเชื่อมโยงแสดงการเลือก การเชื่อมโยงแสดงเจ้าของ การเชื่อมโยงแสดงตัวอย่าง การเชื่อมโยงแสดงการเปรียบเทียบ การเชื่อมโยงแสดงการแนะนำ การเชื่อมโยงแสดงผล และการเชื่อมโยงแสดงการยกเว้น

ความหมายของนิทาน

(ปราณี ปรียวาทิ, 2551) ได้ให้ความหมายของนิทานว่า นิทานเป็นเรื่องราวที่แต่งขึ้นมาด้วยการผูกเรื่องขึ้นโดยอาศัยประวัติของความจริงบ้าง และเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงบ้างหรืออาจจะเป็นเรื่องที่แต่ง ขึ้นมาจากจินตนาการหรืออิงความจริงมีวัตถุประสงค์เพื่อความสนุกสนาน เพลิดเพลิน สอดแทรกแง่คิดคติ สอนใจ และแฝงด้วยการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมอันดีงาม เพื่อให้ผู้ฟังนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติตนที่ดีใน การอยู่ร่วมกันในสังคม

(บุษนิย์ สมญาประเสริฐ, 2551) ได้ให้ความหมายของนิทานว่าเป็นสื่อการเรียนการสอนของครูที่สามารถนำไปสู่การเรียนการสอนในรูปแบบมากมาย ทั้งด้านการใช้ภาษา คณิตศาสตร์ การสังเกต

นิทานสามารถสร้างจินตนาการ ความฝันความคิด ความเข้าใจ และการรับรู้ให้กับเด็ก และยังเป็นสื่อที่จะช่วยปลูกฝังให้เด็กรักการอ่านมากยิ่งขึ้น

(จารุณี ศรีเผือก, 2554) ได้กล่าวถึงนิทานว่า เป็นเรื่องเล่าที่สืบทอดกันมาเพื่อให้เด็กเกิดความสุขสนุกสนานเพลิดเพลิน อาจเป็นเรื่องจริงหรือสิ่งที่สมมติขึ้น ทำให้เด็กเกิดจินตนาการจากเรื่อง ได้แง่คิดและคติสอนใจ เด็กสามารถนำไปเป็นต้นแบบต่อการปฏิบัติตนในชีวิตประจำวันและใช้ในอนาคตได้

โดยสรุปแล้ว นิทานคือเรื่องเล่าที่เล่าสืบทอดกันมาหรือผูกเรื่องแต่งโดยผู้แต่ง เพื่อให้เด็กฟังและเกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน โดยที่ตัวละครในเรื่องมีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และคติข้อคิดต่างๆ ให้เด็กสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและเป็นแนวทางในการดำรงชีวิตได้

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาษาเมียนมา

(พิชญดา ผกากรอง, 2558) ศึกษาการเปรียบเทียบสำนวนพม่ากับสำนวนไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบลักษณะทั่วไปของสำนวนพม่ากับสำนวนไทย ศึกษาเปรียบเทียบความหมายและวิธีการใช้สำนวนพม่ากับสำนวนไทย และศึกษาเปรียบเทียบภาพสะท้อนทางธรรมชาติและวิถีชีวิตจากสำนวนพม่ากับสำนวนไทย ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะทั่วไปของสำนวนแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ โครงสร้างสำนวนพม่ากับสำนวนไทย และลักษณะการใช้คำในสำนวนพม่ากับสำนวนไทย ในโครงสร้างสำนวนพม่ากับสำนวนไทยพบว่า สำนวนพม่ามีเนื้อความออกเป็น 1-4 ตอน ส่วนสำนวนไทยมีเนื้อความ 1-2 ตอน โดยในแต่ละตอนมีโครงสร้างเป็นคำ วลี และประโยคเหมือนกัน ในส่วนของลักษณะการใช้คำมีทั้งเหมือนและแตกต่างกัน ในส่วนที่เหมือนกันพบ 5 ประเภท ได้แก่ การใช้คำซ้ำกัน การใช้คำที่มีความหมายคล้ายกัน การใช้คำที่มีความหมายตรงกันข้าม การใช้คำสัมผัสกัน และสำนวนที่ไม่ใช้คำสัมผัสกัน ในส่วนที่ใช้คำแตกต่างกัน คือ สำนวนพม่านำคำมาเรียงต่อกันเพื่อให้จำได้ง่าย กล่าวคือมีความหมายไม่ตรงตัวอักษร จะต้องตีความหมายของสำนวนให้ลึกซึ้ง และผลการศึกษาการเปรียบเทียบ สำนวนพม่าและสำนวนไทยส่วนใหญ่จะสะท้อนให้เห็นธรรมชาติและวิถีชีวิตอันคล้ายคลึงกัน ไม่ว่าจะเป็นโลกทัศน์ ค่านิยม ประเพณี

(สุนันทา เทศสุข, 2559) ศึกษาการศึกษาอนุภาคนิทานเมียนมาจากผลงานการเรียบเรียงของ “นุ-หยิ่ง” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอนุภาคในนิทานและความเชื่อที่สะท้อนผ่านอนุภาค โดยใช้ดัชนีอนุภาคนิทานพื้นบ้านของสติต ธอมป์สัน ผลการศึกษาพบว่าดัชนีอนุภาคนิทานเมียนมาปรากฏตรงตามดัชนีอนุภาคนิทานพื้นบ้านของสติต ธอมป์สัน จำนวน 20 หมวด จากจำนวนอนุภาคทั้งหมด 23 หมวด และอนุภาคที่ปรากฏมากที่สุดคือ ดัชนีอนุภาคความวิเศษ เมื่อนำมาแบ่งแยกประเด็นศึกษาสามารถแบ่งออกได้ 3 ประเด็น ได้แก่ 1) ประเภทของความวิเศษ 2) ที่มาของความวิเศษ 3) ความเชื่อที่สะท้อนผ่านอนุภาคความวิเศษ และยังพบประเภทย่อยของความวิเศษคือ 1) ประเภทธรรมชาติ 2) ประเภทเครื่องแต่งกายและเครื่องประดับ 3) ประเภทของใช้ทั่วไป 4) ประเภทภาษา 5) ประเภท

ผลไม้ 6) ประเภทของมีคม 7) ประเภทเครื่องมือเครื่องจักร 8) ประเภทสถานที่ 9) ประเภทของ
 ประดับตกแต่ง 10) ประเภทยา 11) ประเภทของสิ่งมีชีวิตและอวัยวะ 12) ประเภทการกระทำ และ
 ที่มาของความวิเศษสามารถแยกออกเป็น 2 ประเภทคือ ความวิเศษที่ได้มาจากผู้อื่นและความวิเศษที่
 มีในตัวเอง ความวิเศษที่ได้มาจากผู้อื่นพบ 4 ประการคือ 1) การตอบแทนความดี 2) การลงโทษ 3)
 การซื้อ 4) การแย่งชิง ในส่วนของความเชื่อที่สะท้อนผ่านอนุภาคความวิเศษพบ 3 ประการคือ ความ
 เชื่อเกี่ยวกับน้ำ ความเชื่อเกี่ยวกับสัตว์ และความเชื่อเกี่ยวกับความปรารถนา ในความเชื่อเกี่ยวกับน้ำ
 ชาวเมียนมามักใช้น้ำสะอาดพรหมที่ดวงตาหลังล้างหน้าเชื่อว่าจะทำให้ดวงตาแจ่มใส ความเชื่อเกี่ยวกับ
 สัตว์นั้น เชื่อในบุญคุณของสัตว์เชื่อว่าวัวเป็นสัตว์ที่มีบุญคุณ จึงส่งผลให้ชาวเมียนมาไม่นิยมรับประทาน
 เนื้อวัว และความเชื่อเกี่ยวกับความปรารถนามี 2 ประการ คือ ความปรารถนาความอมตะ และ ความ
 ปรารถนาที่จะบินได้ ความปรารถนาความอมตะสะท้อนผ่านอนุภาครากไม้และยาวิเศษสะท้อนผ่าน
 การรักษาแบบแผนโบราณของชาวเมียนมาโดยการใช้สมุนไพรรักษาสุขภาพ ในส่วนของความ
 ปรารถนาที่จะบินได้สะท้อนผ่านอนุภาครองเท้าวิเศษ ซึ่งในประเทศเมียนมามีการกล่าวถึงผู้ที่บินได้คือ
 วิชาธร ที่สามารถเหาะหรือเดินบนอากาศได้ สามารถพบได้ตามรูปแกะสลักและหุ่นกระบอกของเล่น

(มัทนา ขุนศรี บุญเหลือ ไจมน และ สนม ครุฑเมือง, 2564) ได้ศึกษาเรื่องนิทานพื้นบ้านไทย
 และเมียนมา : การศึกษาเปรียบเทียบกลวิธีการเล่าเรื่องและกฎเกณฑ์นิทานพื้นบ้านของเอกเซล
 โอลริค โดยมีวัตถุประสงค์ศึกษาและเปรียบเทียบกลวิธีการเล่าเรื่องนิทานพื้นบ้านไทยและเมียนมา
 และศึกษาเปรียบเทียบกฎเกณฑ์นิทานพื้นบ้านของเอกเซล โอลริค ผลการศึกษาพบว่า นิทานพื้นบ้าน
 ไทยใช้กลวิธีการเล่าเรื่องโดยไม่ใช่ข้อความกาลเวลานำและเล่าโดยเสนอบริบท ส่วนนิทานพื้นบ้าน
 เมียนมานั้นใช้กลวิธีการเล่าเรื่องด้วยข้อความกาลเวลานำ และกลวิธีการเสาะระในเรื่องนิทานทั้งสอง
 ประเทศจะเล่าเรียงตามลำดับเหตุการณ์ปฏิทินเช่นเดียวกัน ในส่วนของกลวิธีการเล่าจบเรื่องมีความ
 สอดคล้องกันคือ การเล่าจบเรื่องแบบไม่ระบุคติเตือนใจหรือคำสอน แต่จะสอดแทรกอยู่ในเนื้อหา
 สาระของเรื่อง และในส่วนของผลการศึกษาเปรียบเทียบกฎเกณฑ์นิทานพื้นบ้านของเอกเซล โอลริค
 ตามกรอบการวิเคราะห์ 13 ข้อ ผลที่ได้คือตรงกับเกณฑ์การวิเคราะห์ 12 ข้อ โดยเรียงลำดับคำร้อยละ
 ที่สอดคล้องกันจากมากไปน้อย คือ กฎเกณฑ์การเริ่มเรื่องและจบเรื่องพบมากที่สุด รองลงมาคือ กฎ
 ของโครงเรื่องเดียวและกฎของสองตัวละครในฉากหนึ่ง รองลงมาอีกคือ กฎเอกภาพของเรื่อง ในส่วนที่
 ไม่ปรากฏตามเกณฑ์ คือ กฎความสำคัญของตำแหน่งต้นกับตำแหน่งท้าย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในบทนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงวิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วยข้อมูลและแหล่งข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และวิธีการวิเคราะห์ข้อมูล โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

ข้อมูลและแหล่งข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยมาจากหนังสือ รวมเล่มนิทานนุหยัง (နုယျံပုဂံပုဂံဝေါင်းချုပ်) จำนวน 30 เรื่อง นิทานเมียนมาที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาเป็นนิทานจาก หนังสือนิทานชื่อ รวมเล่มนิทานของนุหยัง (နုယျံပုဂံပုဂံဝေါင်းချုပ်) ของสำนักพิมพ์ Synergy Publication ประเทศสาธารณรัฐสหภาพเมียนมา แต่งและแปลโดยนุหยัง (နုယျံ) นักเขียนงานวรรณกรรมเมียนมาผู้มีชื่อเสียง (၁၉၇၆-၂၀၀၈) นุหยังเป็นน้องสาวของ มิ่งดู่หွ่น (မင်းသုတေ) ที่เป็นนักเขียนวรรณกรรมร่วมสมัยและมีอิทธิพลต่อสังคมในประเทศเมียนมา นอกจากนี้นุหยังได้รับรางวัลวรรณกรรมระดับชาติ 4 ครั้ง โดยได้ครั้งแรกในปี ค.ศ.1965 ครั้งที่สองในปี ค.ศ.1969 ครั้งที่สามในปี 1971 และครั้งที่ 4 ในปี ค.ศ.1977 อีกทั้งในปี ค.ศ. 1985 ยังได้รับรางวัลจากสำนักพิมพ์สำเปพิมาน (၁၁၀၀၀၀) โดยในหนังสือรวมเล่มนิทาน ประกอบด้วยนิทานจำนวนทั้งสิ้น 298 เรื่อง แบ่งเป็นนิทานเมียนมาที่ผู้แต่งแต่งเองจำนวน 259 เรื่อง และนิทานแปลจากต่างประเทศจำนวน 39 เรื่อง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้ตารางการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้โปรแกรม Microsoft Word สร้างตารางดังตัวอย่างนี้

ตาราง 1 ตัวอย่างตารางการเก็บรวบรวมข้อมูล

ชื่อเรื่องนิทาน	กลวิธีการอ้างอิง				
	การอ้างอิงด้วยบุรุษ			ชี้เฉพาะ	เปรียบเทียบ
	สรรพนาม	คำเรียก	ตำแหน่ง		
		ญาติ			
เจ้าชู้เกียด	6	1	-	5	2
ลิงกับเต่า	8	2	-	4	5

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. รวบรวมและศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับภาษาระดับข้อความและการเชื่อมโยงความ
2. รวบรวมและศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเชื่อมโยงความ
3. คัดเลือกนิทานเมียนมา เป็นจำนวน 30 เรื่อง เนื่องจากลักษณะนิทานภาษาเมียนมาในแต่
บพมีลักษณะคล้ายคลึงกันและเพื่อนำมาสรุปผลได้อย่างรวดเร็วมากขึ้น จึงคัดเลือกนิทานด้วย
วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก โดยกำหนดเลขให้แก่
บทนิทานเมียนมาที่ผู้แต่งแต่งเองเท่านั้น จากนั้นทำการจับสลากจนครบทั้ง 30 เรื่อง
4. แปลและเรียบเรียงนิทานทั้ง 30 เรื่องเป็นภาษาไทย จากนั้นให้ผู้เชี่ยวชาญภาษาเมียนมา
ตรวจสอบความถูกต้อง

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์จากตัวบทภาษาพม่าเท่านั้น โดยการนับความถี่ของ
กลวิธีการเชื่อมโยงความและประเภทของการเชื่อมโยงความ นับความถี่เป็น 1 ครั้งต่อคำที่ปรากฏใน
ประโยคหรือข้อความ จากนั้นนำข้อมูลนิทานเมียนมา มาวิเคราะห์กลวิธีการเชื่อมโยงความโดยใช้
เกณฑ์การแบ่งประเภทการเชื่อมโยงความของฮัลลidayและฮาซาน (Halliday and Hasan, 1976) 5
กลวิธี ดังนี้

1. การอ้างถึง (reference) แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ได้แก่
 - 1.1 การอ้างถึงด้วยบุรุษ (personal reference)
 - 1.2 การอ้างถึงด้วยการชี้เฉพาะ (demonstrative reference)
 - 1.3 การอ้างถึงโดยการเปรียบเทียบ (comparative reference)
2. การแทนที่ (substitution) แบ่งออกเป็น 3 ประเภท
 - 2.1 การแทนที่หน่วยที่เป็นนาม (nominal substitution)
 - 2.2 การแทนที่หน่วยที่เป็นกริยา (verbal substitution)
 - 2.3 การแทนที่หน่วยที่เป็นอนุพากย์หรือประโยค (clausal substitution)
3. การละ (ellipsis) แบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ
 - 3.1 การละหน่วยนาม (nominal ellipsis)
 - 3.2 การละหน่วยกริยา (verbal ellipsis)
 - 3.3 การละหน่วยอนุพากย์หรือประโยค (clausal ellipsis)

4. การใช้คำเชื่อม (conjunction) แบ่งออกเป็น 4 ประเภท
 - 4.1 การใช้คำเชื่อมแบบคล้ายตาม (additive)
 - 4.2 การใช้คำเชื่อมแบบขัดแย้ง (adversative)
 - 4.3 การใช้คำเชื่อมแบบแสดงเหตุแสดงผล (causal)
 - 4.4 การใช้คำเชื่อมแบบแสดงลำดับเวลา (temporal)
5. การเชื่อมโยงคำศัพท์ (lexical cohesion) แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ
 - 5.1 การซ้ำ (reiteration)
 - 5.2 การใช้คำสัมพันธ์ หรือ คำเข้าชุด (collocation)

เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลตามหลักเกณฑ์ข้างต้นเรียบร้อยแล้ว จึงนำข้อมูลที่รวบรวมการจำแนกการเชื่อมโยงความแต่ละประเภทมาคำนวณเป็นอัตราความถี่ร้อยละที่ปรากฏของการเชื่อมโยงความประเภทต่างๆ ใช้สูตรคำนวณดังนี้

$$\frac{\text{จำนวนกลวิธีการเชื่อมโยงความแต่ละประเภทที่ปรากฏ} \times 100}{\text{จำนวนกลวิธีการเชื่อมโยงความทั้งหมดจากการเก็บข้อมูล}} = \text{ร้อยละการปรากฏของการเชื่อมโยงความ}$$

จากนั้นสรุปและอภิปรายผลที่ได้จากการคำนวณแล้วนำข้อมูลมาเปรียบเทียบ

ตัวอย่างการวิเคราะห์ข้อมูล

ตัวอย่างที่ 1

မောင်မှတ်သည် ညနေစောင်းအချိန်၌ တောနက်ထဲသို့ ရောက်နေလေ၏။

/mɔŋ-məʔ-thi/ /nà-ne-sǎŋ-ʔà-cheŋ-ŋaiʔ/ /tá-neʔ-thê-thò/ /yɔʔ-ne-le-ʔi/

หม่องเมียด เวลาบ่ายคล้อย ยังในป่า มาถึง

သူသည် တောနက်ထဲ၌ တစ်ယောက်ထဲ မအိပ်လို၍ တည်းခိုရန်

/θu-thi/ /tá-neʔ-thê-ŋaiʔ/ /tà-yɔʔ-thê/ /mà-ʔeʔ-lo-ywè/ /tê-kho-yaŋ/

เขา ภายในป่า เพียงคนเดียว ไม่ต้องการนอนแล้ว พักแรมเพื่อ

အိမ်လိုက်ရှာလေ၏။

/ʔeŋ-laiʔ-ʃa-le-ʔi/

ตามหาบ้าน

หม่องเมียดมาถึงป่าเวลาบ่ายคล้อย เขาไม่ต้องการนอนคนเดียวในป่าจึงออกตามหาบ้านเพื่อพักแรม

นิทานเรื่อง คำสามคำ (๑๓:ကြီးသုံးစွန်း)

จากตัวอย่างเป็นการอ้างอิงด้วยการใช้คำบุรุษสรรพนาม (personal reference) คือคำว่า သူ ‘เขา’ เป็นการอ้างอิงด้วยการใช้คำบุรุษสรรพนามเพื่ออ้างอิง မောင်မှတ် ‘หม่องเมียด’

ตัวอย่างที่ 2

ညအချိန်သို့။	ရောက်သောအခါ	အထိန်းတော်ကြီးသည်	<u>မင်းသားနှင့်မင်းသမီးတို့</u> ။
/nà-ʔà-cheñ-θò/	/yó-θó-ʔà-kha/	/ʔà-theñ-tó-cí-θi/	/mĩñ-θá-ṇĩñ-mĩñ-θəmi-dò/
ยังกลางคืน	เวลาที่ถึง	พระพี่เลี้ยง	เจ้าชายกับเจ้าหญิง

အိပ်ခန်းခောင်းသို့။	အမှတ်မဲ့ဝင်ပြီးလျှင်	ပုန်းကွယ်နေလေ၏။
/ʔe- kháñ-shoñ-θò/	/ʔà-má-mè-wiñ-pyí-lyiñ/	/pòñ-kwε-ne-le-ʔi/
ยังห้องบรรทม	ย่องเข้าแล้ว	แอบ

<u>မင်းသားနှင့်မင်းသမီးတို့</u> လည်း	အိပ်ခန်းခောင်းသို့။	ဝင်လာရာ
/mĩñ-θá-ṇĩñ-mĩñ-θəmi-dò-lé/	/ʔe-kháñ-shoñ-θò/	/wiñ-la-ya/
เจ้าชายกับเจ้าหญิงก็	ยังห้องบรรทม	พอเข้ามา

เมื่อถึงเวลากลางคืน พระพี่เลี้ยงได้ย่องเข้ามายังห้องบรรทมของเจ้าชายกับเจ้าหญิงแล้วแอบ เจ้าชายกับเจ้าหญิงพอเข้ามายังห้องบรรทม

นิทานเรื่อง เทพผู้พิทักษ์นิทาน (ပုံပြင်စောင့်နတ်သူတော်များ)

จากตัวอย่างเป็นการซ้ำโดยเป็นใช้คำศัพท์รูปเดิมทั้งหมด (same word) คือคำว่า မင်းသားနှင့်မင်းသမီးတို့ ‘เจ้าชายกับเจ้าหญิง’

ตัวอย่างที่ 3

တစ်နေ့သ၌	Ø တောထဲတွင်	လှည့်လည်၍	အစာရှာဖွေကြရာ	အသီးများ
/tə-nè-θá-ṇaiʔ/	/tá-thé-twiñ/	/lè-le-ywè/	/ʔà-sa-ʃa-cà-ya/	/ʔà-θi-myá/
ในวันหนึ่ง	Ø ภายในป่า	เดินแล้ว	พอหาไปหาอาหาร	ผล

ပြတ်ခဲဒုဿုရ်ဝဲကြီးတဝဲဝဲကို တွေ့ကြလေ၏။

/pyu²-khê-ne-θw-θà-yε²-piñ-cí-tə-piñ-ko/ /twè-cà-le-ʔi/

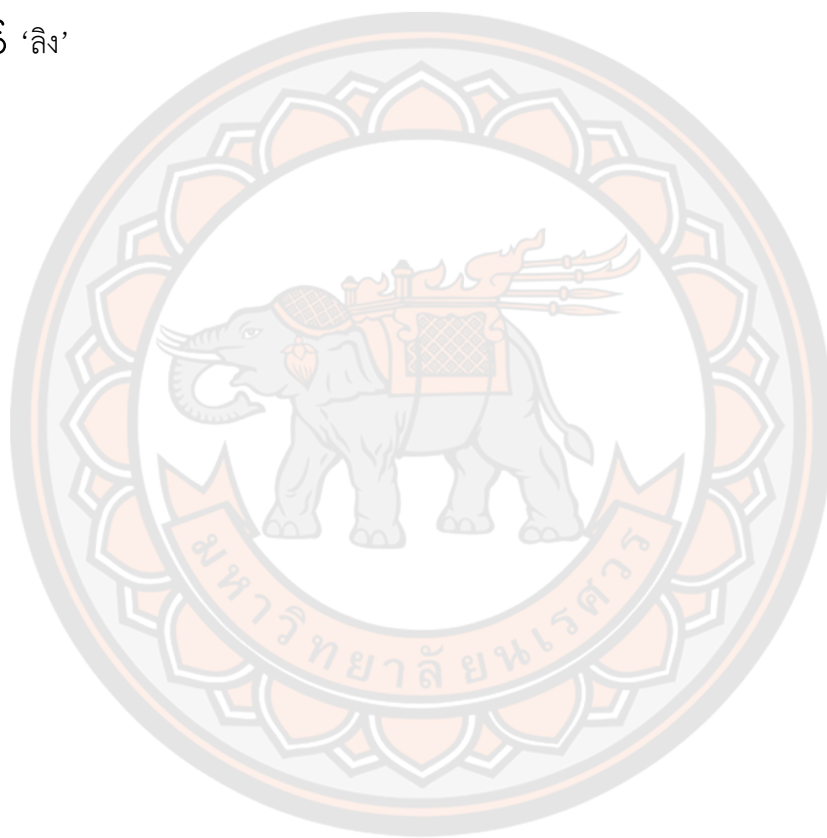
ต้นมะม่วงหนึ่งต้นที่กำลังออก

พบ

ในวันหนึ่ง ๐ เดินเข้าไปในป่าแล้วพอไปหาอาหาร ก็พบต้นมะม่วงที่กำลังออกผลอยู่ต้นหนึ่ง

นิทานเรื่อง ลิงกับเต่า (ဓမ္မာနန္ဒုဇ္ဈိယ)

จากตัวอย่างเป็นการละโดยเป็นการละนามในตำแหน่งประธาน (nominal ellipsis) คำว่า
ဓမ္မာနန္ဒ 'ลิง'

บทที่ 4

กลวิธีและประเภทของการเชื่อมโยงความ

ในบทนี้ผู้วิจัยจะกล่าวถึงผลการวิเคราะห์ กลวิธีการเชื่อมโยงความภาษาาระดับข้อความในนิทานเมียนมา และ ประเภทของการเชื่อมโยงความภาษาาระดับข้อความนั้น โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 กลวิธีการเชื่อมโยงความภาษาาระดับข้อความในนิทานเมียนมา

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบกลวิธีการเชื่อมโยงความ 5 กลวิธี ตามหลักเกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 3 ได้แก่ การอ้างถึง (reference) การแทนที่ (substitution) การละ (ellipsis) การใช้คำเชื่อม (conjunction) และ การเชื่อมโยงคำศัพท์ (lexical cohesion) ดังตารางต่อไปนี้

ตาราง 2 แสดงความถี่ที่ปรากฏของกลวิธีการเชื่อมโยงความภาษาาระดับข้อความในนิทานเมียนมา

ลำดับ	กลวิธีการเชื่อมโยงความ	ความถี่ที่ปรากฏ	ร้อยละ
1.1	การใช้คำเชื่อม	1,360	50.87
1.2	การอ้างถึง	689	25.77
1.3	การเชื่อมโยงคำศัพท์	521	19.49
1.4	การแทนที่	60	2.24
1.5	การละ	43	1.6
	รวม	2,673	100

โดยในแต่ละกลวิธีมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1.1 การใช้คำเชื่อม เป็นการเชื่อมโยงความโดยใช้คำเชื่อมแสดงความสัมพันธ์ระหว่างประโยคเพื่อแสดงความสัมพันธ์ทางความหมาย

ตัวอย่าง

ယုန်ယုန်သည့် အလှုပ်ဝင်ဝင် **သော်လည်း** ဥာဏ်ကောင်းသူဖြစ်သဖြင့် “အောင်ကျား၊
 /yòN-0ù-ηè-0i/ /ʔá-ywè-piN-ηè-0ò-1e/ /yàN-kǎ-0ù-pyiʔ-0á-pʰyiN/ /ʔá-0iN-ca/
 กระต่ายน้อย ้วย เล็ก **แม้ว่า** สติปัญญาเลิศ ผู้ เป็น เนื่องจาก “ ท่านเสือ

ကျုပ်ကို စားလိုတာဖြင့် စားနိုင်ပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် ကျုပ်က အသက်ငယ်လို့

/coʔ-kò/ /sa-lò-dà-pʰyìN/ /sa-nàin-bà-dè/ /dà-bè-mɛ/ /coʔ-ká/ /ʔá-θɛʔ-ŋè-lɔ/

ฉัน กิน อยากร กิน ได้ เลย แต่ว่า ฉัน อายุ น้อย เพราะ

အဆိုအသားလည်း မရှိပါဘူး၊” ကျုပ်ကြီးလာအောင် စောင့်နိုင်ရင်တော့ ကောင်းမှာပဲ”

/ʔá-sʰi-ʔá-θa-lɛ/ /má-sʰi-bà-bu/ /coʔ-ci-là-ʔwàN/ /sɔN-nàin-yìN-dɔ/ /kʷ-ṵà-bɛ/

เนื้อหนัง ยัง ไม่มี ฉัน เติบโต มา เพื่อให้ รอ ถ้า จะ ดี กว่า

ဟု ပြန်ပြောလေ၏။

/hú-pyàn-pyɔ-lè-ʔi/

ว่า กลับ ตอบ ว่า

- เนื่องจากกระต่ายน้อยเป็นผู้มีสติปัญญาเลิศแม้ว่าวัยยังเล็ก จึงพูดตอบกลับว่า “ท่านเสื่อ อยากรกินฉันก็กินได้เลย แต่ว่า ฉันยังไม่มีเนื้อหนังเพราะอายุยังน้อย ถ้ารอให้ฉันตัวใหญ่โตขึ้นมา จะดีกว่า”

นิทานเรื่อง เสือทองกับกระต่ายน้อย (ရွှေ ကျားနှင့် ယုန် သူငယ်)

จากตัวอย่างมีการใช้คำเชื่อม **ော်လည်း** ‘แม้ว่า’ เชื่อมประโยค ယုန်သူငယ်သည် အရွယ်ဝင်ငယ် ‘กระต่ายน้อยวัยยังเล็ก’ กับประโยค ဥာဏ်ကောင်းသူဖြင့် ‘เป็นผู้มีสติปัญญาเลิศ’ และคำว่า **ဒါပေမယ့်** ‘แต่ว่า’ เชื่อมประโยค အသက်ကျား၊ ကျုပ်ကို စားလိုတာဖြင့် စားနိုင်ပါတယ်၊ ‘ท่านเสื่อ อยากรกินฉันก็กินได้เลย’ กับประโยค ကျုပ်က အသက်ငယ်လို့ အဆိုအသား လည်း မရှိပါဘူး၊ ‘ฉันยังไม่มีเนื้อหนังเพราะอายุยังน้อย’

1.2 การอ้างอิง เป็นการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างรูปภาพภาษาหนึ่งที่ไม่มีความหมาย ชัดเจนในตัวเอง การตีความต้องอาศัยการอ้างอิงรูปภาพอื่นหรือสิ่งอื่นที่มีความหมายชัดเจนในตัวเอง

ตัวอย่าง

ုံးမကလေးသည် သစ်ခုတ်သမားကို မြင်ရ၍ “**ကျွန်မ**ကို ကယ်နိုင်ရင် ကယ်ပါရဲ့။”

/ŋō-má-ká-le-θi/ /θiʔ-kʰoʔ-θá-ma-kò/ /myìN-yá-ywɛ/ /cá-má-kò/ /kè-nàin-yìN/ /kè-bà-sʰiN/

นกกระทาน้อย ชายตัดฟัน ได้เห็นแล้ว ฉัน ช่วยเหลือสามารถถ้า โปรดช่วยด้วยค่ะ

1.5 การละ เป็นการเชื่อมโยงความโดยที่ไม่ปรากฏรูปภาษาเพื่อแสดงความสัมพันธ์กับรูปภาษาก่อนหน้า

ตัวอย่าง

ထိုကြောင့် မောင်သူရ၏တပည့်သည် အသက်ကယ်လှေကလေးတစ်စင်းကို မင်းသမီး

/tʰo-cɔN/ /mòN-θù-rá-ʔí-tá-bɛ-θi/ /ʔá-θeʔ-kè-lè-ká-le-tá-sī-kò/ /mī-θá-mi/

ดังนั้น หม่อมตู่ระ ของ ลูกศิษย์ ชีวิต ช่วย เรือ เล็ก หนึ่ง ลำ เจ้าหญิง

မသိအောင် အသာဖြတ်ပြီးလျှင် တိတ်တဆိတ်သဘောမှ ခွာခွဲပြီးနောက် မောင်သူရ

má-θí-ʔòN /ʔá-θá-pʰyoʔ-byi-lyìN/ /teʔ-tá-sʰeʔ-θìN-bo-má/ /kʰwà-kʰɛ-byi-noʔ/ /mòN-θù-rá/

ไม่รู้ เพื่อให้ ค่อยๆ ปลอดภัย แล้ว เจียบเจียบ เรือใหญ่ จาก ออก หลังจากนั้น หม่อมตู่ระ

အလောင်းကို အပြန်ရေမှ ဆယ်ယူလိုက်လေ၏။ ထို့နောက် မောင်သူရကို

/ʔá-lí-kò/ /ʔá-myàn-yè-má/ /sʰè-yù-laiʔ-lè-ʔí/ /tʰo-noʔ/ /mòN-θù-rá-kò/

ศพ รวดเร็ว ภู หลังจกนั้น หม่อมตู่ระ

မြွေဆေးရွက် သုံးရွက်နှင့် တို့လိုက်သောအခါ မောင်သူရသည် အသက်ပြန်ဝင်လာလေ၏။

/mywè-sʰe-yweʔ/ θō-yweʔ-ṇìN/ /to-laiʔ-θo-ʔá-kʰá/ /mòN-θù-rá-θi/ /ʔá-θeʔ-pyàn-wìN-lá-lè-ʔí/

งู ไบยาสูบ สาม ใบ กับ ตะ ที่ เวลา หม่อมตู่ระ ชีวิต กลับ เข้า มา

- ดังนั้น ลูกศิษย์ของหม่อมตู่ระ ค่อยๆ ปลอดภัยเรือเล็กภูชีวิต โดยไม่ให้เจ้าหญิงรู้ และ ๐ ออก
ถอยจากเรือใหญ่ แล้ว ๐ ก็ไปภูศพของหม่อมตู่ระอย่างรวดเร็วจกนั้น ๐ ตะหม่อมตู่ระด้วยไบยาสูบ
จากงู ชีวิตของหม่อมตู่ระก็ฟื้นกลับคืนมา

นิทานเรื่อง ไบยาสูบจากงูสามใบ (မြွေဆေးရွက်သုံးရွက်)

จากตัวอย่าง มีการละคำว่า คำว่า မောင်သူရ၏တပည့် ‘ลูกศิษย์ของหม่อมตู่ระ’

ตอนที่ 2 ประเภทการเชื่อมโยงความภาษาระดับข้อความในนิทานเขียนมา

จากกลวิธีการเชื่อมโยงความทั้ง 5 กลวิธีในตอนที 1 แต่ละกลวิธีแบ่งย่อยเป็นประเภทของการเชื่อมโยงความ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

2.1 การเชื่อมโยงความประเภทของการใช้คำเชื่อม แบ่งได้เป็น 6 ประเภท คือ การใช้

คำเชื่อมแบบคล้ายตาม การใช้คำเชื่อมแบบแสดงลำดับเวลา การใช้คำเชื่อมแบบขัดแย้ง การใช้
คำเชื่อมแบบแสดงเหตุแสดงผล การใช้คำเชื่อมแสดงจุดประสงค์และการใช้คำเชื่อมแสดงเงื่อนไข ดังนี้

ตาราง 3 แสดงการเชื่อมโยงความประเทภของการใช้คำเชื่อม

ลำดับ	ประเทภของการใช้คำเชื่อม	ความถี่ที่ปรากฏ (จำนวนครั้ง)	ร้อยละ
2.1.1	การใช้คำเชื่อมแบบแสดงลำดับเวลา	884	33.07
2.1.2	การใช้คำเชื่อมแบบแสดงเหตุ แสดงผล	167	6.24
2.1.3	การใช้คำเชื่อมแสดงจุดหมาย	113	4.22
2.1.4	การใช้คำเชื่อมแสดงเงื่อนไข	83	3.10
2.1.5	การใช้คำเชื่อมแบบคล้ายตาม	67	2.50
2.1.6	การใช้คำเชื่อมแบบขัดแย้ง	46	1.72
	รวม	1,360	50.87

2.1.1 การใช้คำเชื่อมแบบลำดับเวลา เป็นการเชื่อมโยงความแสดงความสัมพันธ์ระหว่างประโยคตามลำดับของเวลา โดยแสดงให้เห็นว่าเหตุการณ์ใดหนึ่งเกิดขึ้นก่อน และเหตุการณ์ใดเกิดหลัง หรือเกิดเหตุการณ์สองเหตุการณ์ขึ้นพร้อมกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

ထိုအခါ မျောက်သဉ် သရက်ပင်ပေါ်၌ ပေါ့ပါးစွာတက်၍ သရက်သီးများကို ဆွတ်ကာ
/tʰo-ʔá-kʰà/ /mywʔ-θi/ /θá-yeʔ-pìN-pò-θo/ /pɔ-pa-swà-teʔ-ywe/ /θá-yeʔ-θi-mya-kò/ /sʰuʔ-kà/
เวลานั้น ลิง ต้นมะม่วง บน ยังกี่ คล่องแคล่วอย่างขึ้นแล้ว ลูกมะม่วง เต็ด ขณะที่

စားလေ၏။ လိပ်မူကားမျောက်ကဲသို၊ ခြေတံလက်တံဂျည်းသူ မဟုတ်၍ သရက်သီးပေါ်၌
/sa-lè-ʔi/ /leʔ-mù-ka-mywʔ-ke-θo/ /cʰè-tàN-leʔ-tàN-cʰè-θù/ /má-hoʔ-ywe/ /θá-yeʔ-θi-pò-θo/
กิน เต่า ส่วน ลิง เหมือนกับ တံ့စာ တံ့စာ ယာ တံ့ မှေး แล้ว တံ့စာ မူကား မူကား

မတက်နိုင်ဘဲ။

/má-teʔ-nàN-be/

ไม่สามารถ ขึ้น ได้

- เวลานั้น ลิงก็ได้ขึ้นไปยังบนต้นมะม่วงอย่างคล่องแคล่วแล้วก็กินลูกมะม่วงไปด้วยเต็ดไปด้วย ส่วนเต่านั้น ไม่ใช่ตัวแขนขายาวเหมือนลิงแล้วก็ไม่สามารถขึ้นไปยังบนต้นมะม่วงได้

นิทานเรื่อง ลิงกับเต่า (မျောက်နှင့်လိပ်)

จากตัวอย่างที่ 1 คำว่า ၅ ‘แล้ว’ เป็นการเชื่อมโยงความโดยใช้คำเชื่อมแสดงลำดับเวลา ระหว่างประโยคที่มีเหตุการณ์เกิดขึ้นก่อนคือ မျောက်သည့် သရက်ဝင်ပေါ်သို့ပေါ့ပါးစွာ ဝတ် ‘ลิงได้ปีนขึ้นไปยังบนต้นมะม่วงอย่างคล่องแคล่ว’ กับประโยคที่มีเหตุการณ์ที่ตามมาคือ သရက်သီးများကို ဆွတ်ကာ စားလေ၏။ ‘เด็ดผลมะม่วงกิน’

2.1.2 การใช้คำเชื่อมแบบแสดงเหตุและแสดงผล เป็นการเชื่อมโยงความด้วยการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างประโยคที่มีเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งแสดงสาเหตุ และมีอีกเหตุการณ์หนึ่งแสดงผล ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

မင်းကြီးလည်း မြေကိုကြောက်သဖြင့် မျူးမတ်အပေါင်းအား ခုခံစေရန် အော်ခေါ်လေ၏။
/mī-ci-lɛ/ /mwè-kò-cw'-θá-p^hyìN/ /mu-ma'-ʔá-pǝ-ʔa/ /kú-kàN-sè-yàN/ /ʔò-kò-lè-ʔí/

พระราชาก็ ูง กลัว เนื่องจาก อำมาตย์ เหล่า กำจัด ให้ เพื่อ ตะโกน เรียก

မျူးမတ်များကလည်း မြေကို ကြောက်လွန်းသဖြင့် မကြားဟန်ပြုကာ နေကြလေရာ
/mu-ma'-mya-ká-lɛ/ /mwè-kò/ /cw'-lū-θá-p^hyìN/ /má-ca-hàN-pyú-ká/ /nè-cá-lè-yà/

อำมาตย์ เหล่า ูง กลัว มาก เพราะ ไม่ได้ยิน แสร้ง ทำ แล้ว กำลัง

သားတော် အိမ်ရှေ့မင်းသည် ဖခင်အနီးသို့ပြန်လာ၍မြေဖိုအား တုတ်ဖြင့် ရိုက်သတ်လိုက်
/θá-dò/ /ʔèN-s^hɛ-mī-θi/ /p^há-k^hiN-ʔá-ni-θo/ /pyàN-là-ywɛ/ /mwè-p^hò-ʔa/ /to'-p^hyìN/ /yai'-θa'-laiʔ/

ลูกชาย พระอุปราช พ่อ ใกล้ ยังกี่ กลับมา แล้ว ูง ไม้ ด้วย ดี ตาย

- เนื่องจาก พระราชากลับ ูง จึงได้ตะโกนเรียกเหล่าอำมาตย์เพื่อให้มากำจัดทิ้ง เหล่าอำมาตย์ นั้น เพราะ กลัวมาก ก็จึงได้แสร้งทำไม่ได้ยิน ลูกชายพระอุปราชจึงกลับมา ยังกี่ พ่อแล้วเอาไม้มาตีจนตาย

นิทานเรื่อง คนเลี้ยงวัวผู้มีปัญญา (ရွာကျောင်းသားပညာရှိ)

จากตัวอย่าง คำว่า သဖြင့် ‘เนื่องจาก’ เป็นการเชื่อมโยงความโดยใช้คำเชื่อมแบบแสดง เหตุผลโดยประโยคที่มีการแสดงเหตุคือ မင်းကြီးလည်း မြေကိုကြောက် ‘พระราชากลับ ูง’ เชื่อมกับประโยคที่แสดงผลคือ မျူးမတ်အပေါင်းအား ခုခံစေရန် အော်ခေါ်လေ၏။ ‘จึงได้ ตะโกนเรียกเหล่าอำมาตย์เพื่อให้มากำจัดทิ้ง’ และอีกประโยคถัดมาเป็นประโยคที่แสดงเหตุคือ မျူးမတ်များကလည်း မြေကို ကြောက်လွန်း ‘พวกอำมาตย์กลัวมาก’ เชื่อมกับประโยคที่ แสดงผลคือ မကြားဟန်ပြုကာ နေကြလေရာ ‘แสร้งทำไม่ได้ยิน’

2.1.3 การใช้คำเชื่อมแสดงจุดหมาย เป็นการเชื่อมโยงความด้วยการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างประโยคที่มีเหตุการณ์หนึ่งที่แสดงความมุ่งหมายหรือความประสงค์ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

ဝံပုလွေသည့် မောင်ငုံ၏ နွားများကိုမြင်သောအခါ “ဟေ့ မောင်ငုံ။ မင်းနွားတွေကို
/wàN-pá-lwè/ /mòN-ηòN-?í-nwa-mya-kò-myiN-θv-?á-kʰà/ /hɛ/ /mòN-ηòN/ /mī-nwa-dwè-kò/
หมาป่า หม่องโห่ง ของ พวกวัว เห็น ที่ เวลา เฮ้ หม่องโห่ง แก่ วัว พวก

ငါစားဖို့ ပေးမလား။ သို့မဟုတ် မင်းကိုပဲ ငါ စားရမလား ” ဟု မေးလေ၏။
/ηà-sa-pʰu-pe-má-la/ /θu-má-hoʔ/ /mī-kò-be/ /ηà-sa-yá-má-la/ /hú/ /me-lè-?í/
ข้ากิน แก่ ให้ จะ ไหม หรือ เจ้า ข้า จะ กิน ไหม ว่า ถ้าม

- หมาป่า ได้ถามว่า เฮ้ .. หม่องโห่ง พวกวัวของแก จะให้แก่ข้ากินไหม หรือ ข้าจะกินเจ้าแทน
นิทานเรื่อง หุ่นกระบอกของหม่องโห่ง (အရိုးရုပ်ကလေးမောင်ငုံ)

จากตัวอย่าง คำว่า ဖို့ ‘เพื่อ หรือ แก่’ เป็นการเชื่อมโยงความโดยใช้คำเชื่อมแสดงจุดหมายหรือความประสงค์ในระหว่างประโยค မင်းနွားတွေကိုပေးမလား။ ‘จะให้วัวของแก’ กับประโยคที่แสดงความประสงค์ ငါစား ‘ฉันกิน’

2.1.4 การใช้คำเชื่อมแสดงเงื่อนไข เป็นการเชื่อมโยงความด้วยการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างประโยคที่มีเหตุการณ์ข้อกำหนดไว้อย่างหนึ่ง ซึ่งปรากฏอยู่หน้าคำเชื่อมแสดงเงื่อนไข ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

ယုန်သူငယ်က “ဒီမှာ ကိုရွှေ ကျား၊ ခင်ဗျားက ဘာမှမလုပ်ရပါဘူး၊ မိုးပေါ်ကိုမေ့ကြည့်ပြီး
/yòN-θù-ηè-ká/ /di-mà/ /kò-sʰwè-ca/ /kʰiN-pʰya-ká/ /bà-má-má-loʔ-yá-bà-bu/ /mo-pò-mq-cí-byi/
กระต่ายน้อย ที่นี่ พี่เสื่อทอง คุณ ไม่ต้องทำอะไรสักอย่าง บนฟ้า แหงมอมแล้ว

ဝါးစပ်ကိုသာ ဘထားပါ။ ကျုပ် စာကလေးတွေကို ဝါးရုံထဲက မောင်းထုတ်ပေးပါမယ်။
/pa-saʔ-kò-θà/ /há-tʰa-bà/ /coʔ/ /sà-ká-le-dwè-kò/ /wa-yòN-tʰe-ká/ /mā-tʰoʔ-pe-pá-mè/
ปาก อ้า ไว้ โปรด ฉันท် นกกระจอก พวกกอไผ่ ภายใน ชับ ได้

ရွှေ ကျား ဝါးစပ်ထဲကိုရောက်လာရင် ဝါးစားလိုက်ပါ ” ဟု ပြောကာ ဝါးရုံနောက်ကွယ်မှာ
/sʰwè-ca/ /pa-saʔ-tʰe-kò-yoʔ-là-yiN/ /wa-sa-laiʔ-bà/ /hú/ /pyɔ-kà/ /wa-yòN-noʔ-kwè-mà/
เสื่อทอง ปาก ภายใน เข้ามา ถ้า กิน โปรด ว่า พุด แล้ว กอไผ่ ที่ลับหลัง

ယုန်သူငယ်က ဝေလေ၏။

/yòN-θù-ηè-ká/ /nè-lè-zi/

กระต่าย อยู่

- กระต่ายน้อยได้พูดว่า “พี่เสื่อทอง ตรงนี้ที่นี้ ไม่ต้องทำอะไรสักอย่าง ให้้าปากแล้วแหงน
มองบนฟ้าไว้วะ ฉันทจะขับไล่่นกกระจอกพวกนี้ออกจากรังกอไผ่ ถ้าพวกมันเข้ามายังภายในปาก ก็กิน
ได้เลย” เมื่อพูดจบกระต่ายน้อยก็ไปอยู่หลังกอไผ่ ..

นิทานเรื่อง เสื่อทองกับกระต่ายน้อย (ရွှေ ကျားနှင့်ယုန်သူငယ်)

จากตัวอย่าง คำว่า ရင် ‘ถ้า’ เป็นการเชื่อมโยงความแบบแสดงเงื่อนไขระหว่างประโยค
ရွှေ ကျား ပါးဝပ်ဝဲကိုရောက်လာ ‘เข้ามายังภายในปากเสื่อทอง’ กับประโยค ပါးစားလိုက်ပါ
‘ไปรดกินเลย’

2.1.5 การใช้คำเชื่อมแบบคล้ายตาม เป็นการเชื่อมโยงความด้วยการแสดงความสัมพันธ์
ระหว่างประโยคที่มีเหตุการณ์มีความต่อเนื่องหรือมีทิศทางไปลักษณะทางเดียวกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

ကျုပ်လည်း တောထဲမှာ အဝဲဝပ်ဝမ်းဖို့ ပိုက်ကွန်ရက်ရပါဦးမယ်။ ပြန်လိုက်ပါဦးမယ်။
/co[?]-le/ /to[?]-t^hε-mà/ /ʔá-me-pi[?]-p^há-p^ho/ /pai[?]-kùN-yε[?]-yá-bà-ʔõ-mè/ /pyàN-lai[?]-bà-ʔõ-mè/

ฉัน ก็ ป่า ภายใน ที่ เนื้อ ดัก จับ เพื่อ แหะ เย็บ จะ กลับ เดี่ยว จะ ก่อน

ဒါထက် နက်ဖြန်ကာအတွက် ကျုပ်စားဖို့ကတော့ ကန်စွန်းရွက်နှင့်ဝိန်းဥဝည့်ခွဲပါနော်

/dà[?]-t^hε[?]/ /ne[?]-p^hyàN-kà-ʔá-twe[?]/ /co[?]-sa-p^ho-ká-dɔ/ /kàN-sū-ywe[?]-ηiN-pèn-ʔú-t^hε-k^hε-bà-nò/

นอกจากนี้ พรุ้งนี้ สำหรับ ฉันทกิน เพื่อ ผักบุง และ หัวเผือก ใส่ นะ

- ฉันทจะเย็บแหเพื่อดักจับสัตว์ภายในป่า เดี่ยวจะขอตัวกลับก่อนนะ นอกจากนั้นแล้วฉันทจะ
ใส่ผักบุงและหัวเผือกเพื่อจะกินสำหรับวันพรุ้งนี้ด้วยนะ

นิทานเรื่อง กระต่ายน้อย (ယုန်သူငယ်)

จากตัวอย่าง ဒါထက် ‘นอกจากนั้น’ เป็นการเชื่อมโยงความโดยใช้คำเชื่อมแสดงการคล้าย
ตามในระหว่างประโยค ကျုပ်လည်း တောထဲမှာ အဝဲဝပ်ဝမ်းဖို့ ပိုက်ကွန်ရက်ရပါဦးမယ်။
ပြန်လိုက်ပါဦးမယ်။ ‘ฉันทจะเย็บแหเพื่อดักจับสัตว์ภายในป่า..เดี่ยวนจะขอตัวกลับก่อนนะ’ กับ
ประโยค နက်ဖြန်ကာအတွက် ကျုပ်စားဖို့ကတော့ ကန်စွန်းရွက် နှင့်ဝိန်းဥဝည့်ခွဲပါနော်
‘ฉันทจะใส่ผักบุงและหัวเผือกเพื่อจะกินสำหรับวันพรุ้งนี้ด้วยนะ’

2.1.6 การใช้คำเชื่อมแบบขัดแย้ง เป็นการเชื่อมโยงความด้วยการแสดงความสัมพันธ์ระหว่างประโยคที่มีเหตุการณ์ไม่ต่อเนื่องกัน หรือไม่เป็นไปในทำนองเดียวกัน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

ယုန်သူငယ်သည် အရွယ်ဝင်ငယ်သော်လည်း ဥာဏ်ကောင်းသူဖြစ်သဖြင့် “အသင်ကျား၊
/yòN-thù-ṅè-thì/ /ʔá-ywè-pìN-ṅè-thò-le/ /yàn-kwì-thù-pyìʔ-thá-ph̃yìN/ /ʔá-thìN-ca/
กระต่ายน้อย วัย น้อย แม้ว่า สติปัญญาเลิศ ผู้ เป็น เนื่องจาก “ ท่านเสีย

ကျုပ်ကို စားလိုတာဖြင့် စားနိုင်ပါတယ်။ ဒါပေမယ့် ကျုပ်က အသက်ငယ်လို့ အဆီအသား
/coʔ-kò/ /sa-lò-dà-ph̃yìN/ /sa-nàiN-bà-dè/ /dà-bè-me/ /coʔ-ká/ /ʔá-thèʔ-ṅè-lə/ /ʔá-sʰi-ʔá-tha/
ฉัน กิน อยากรู ากิน ได้ เลย แต่ว่า ฉัน อายุ น้อย เพราะ เนื้อหนัง ยัง

မရှိပါဘူး။” ကျုပ်ကြီးလာအောင် စောင့်နိုင်ရင်တော့ ကောင်းမှပဲ” ဟု ပြန်ပြောလေ၏။
/má-sʰi-bà-bu/ /coʔ-ci-là-ʔòN/ /səN-nàiN-yìN-də/ /kwì-mà-be/ /hú/ /pyàn-pyav-lè-ʔí/
ไม่มี ฉัน เติบโต มา เพื่อให้ รอ ถ้า จะ ดี กว่า ว่า กลับ ตอบ ว่า

- เนื่องจากกระต่ายน้อยเป็นผู้มีสติปัญญาเลิศแม้ว่าวัยยังน้อย จึงพูดตอบกลับว่า “ท่านเสีย
อยากกินฉันก็กินได้เลย แต่ว่า ฉันยังไม่มีเนื้อหนังเพราะอายุยังน้อย ถ้ารอให้ฉันตัวใหญ่โตขึ้นมา จะ
ดีกว่า”

นิทานเรื่อง เสือทองกับกระต่ายน้อย (ရွှေ ကျားနှင့်ယုန်သူငယ်)

จากตัวอย่าง คำว่า ဒါပေမယ့် ‘แต่’ เชื่อมประโยคที่มีการขัดแย้งคือ အသင်ကျား၊
ကျုပ်ကို စားလိုတာဖြင့် စားနိုင်ပါတယ်။ ‘ท่านเสีย อยากรู ากินฉันก็กินได้เลย’ กับประโยค
ကျုပ်က အသက်ငယ်လို့ အဆီအသားလည်း မရှိပါဘူး။ ‘ฉันยังไม่มีเนื้อหนังเพราะอายุยังน้อย’

2.2 การเชื่อมโยงความประเภทของการอ้างอิง

งานวิจัยนี้พบ 3 ประเภท คือ การอ้างอิงด้วยบุรุษ การอ้างอิงด้วยการชี้เฉพาะ และ
การอ้างอิงโดยการเปรียบเทียบ ดังตารางนี้

ตาราง 4 แสดงการเชื่อมโยงความประเภของการอ้างอิง

ลำดับ	ประเภทของการอ้างอิง	ความถี่ที่ปรากฏ (จำนวนครั้ง)	ร้อยละ
2.2.1	การอ้างอิงด้วยบุรุษ	448	16.77
	1) การใช้บุรุษสรรพนาม	435	16.24
	2) การใช้คำเรียกญาติ	13	0.48
2.2.2	การอ้างอิงด้วยการชี้เฉพาะ	209	7.80
2.2.3	การอ้างอิงด้วยการเปรียบเทียบ	32	1.19
	รวม	689	25.77

2.2.1 การอ้างอิงด้วยบุรุษ เป็นกลวิธีโดยการใช้บุรุษสรรพนาม คำเรียกญาติ ชื่อเฉพาะ ตำแหน่งหรือฐานะ ในการอ้างอิง ซึ่งพบรูปภาษาที่ใช้ ได้แก่ การใช้บุรุษสรรพนาม คำเรียกญาติ และ ตำแหน่งหรือฐานะ

ก. การใช้บุรุษสรรพนาม งานวิจัยนี้พบการใช้คำบุรุษสรรพนามทั้งบุรุษที่ 1 บุรุษที่ 2 และบุรุษที่ 3 ในการอ้างอิงบุคคลและสัตว์ในนิทาน ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

ရွ ကျားက ယုန်သူငယ်အား ဟိန်းယောက်လျက် “အလို ... မင်းကိုတွေ့ရတာ အတော်ပဲ၊
/s^hwè-ca-ká/ /yòN-thù-ŋè-ʔa/ /hě-yo²-lye^ʔ/ /ʔá-lò/ /mĩ-kò-tweç-yá-da/ /ʔá-tò-be/
ทอง เสือ กระจ่ายน้อย ค้ารามแล้ว ว่าไง แก พบ ได้ พอดีเลย

မနက်စာစားရမယ် ” ဟု ပြောလေ၏။
/má-ne^ʔ-sà-sa-yá-mè/ /hú/ /pyo-lè-ʔí/
อาหารเช้า กิน ได้ จะ ว่า พุด

เสื่อทองคำลึงชูใส่กระจ่ายน้อยว่า “ ว่าไง ... เจอแกพอดีเลย จะได้เป็นอาหารเช้าซะเลย”

นิทานเรื่อง เสื่อทองคำกับกระจ่ายน้อย (ရွ ကျားနှင့်ယုန်သူငယ်)

จากตัวอย่างที่ เป็นการใช้คำสรรพนามบุรุษที่ 2 ในภาษาพม่า คือคำว่า မင်း ‘แก’ ซึ่งเป็นสรรพนามแทนตัวผู้ที่สนทนาด้วย โดยเป็นการอ้างอิง ယုန်သူငယ် ‘กระจ่ายน้อย’ นั่นเอง

ข. การใช้คำเรียกญาติ ในงานวิจัยนี้ พบการใช้คำเรียกญาติอ้างอิงถึงตัวบุคคล ได้แก่ คำว่า “พ่อ” “แม่” “พี่” “น้อง” ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

သူဌေးကတော်ကြီးသည် ရေကန်အနီး၌ ရေခဲသောက်မည်ဟု ဆင်းသောအခါ
/θá-tʰe-ká-dò-ci-θi/ /yè-kàn-ʔá-ni-nai/ /ʔé-kaʔ-θóʔ-mi-hú/ /sʰi-θó-ʔá-kʰá/

คุณนาย สระน้ำ ใกล้ ที่ น้ำ ตัก ต้ม จะ ลง ที่ เวลา

ကန်ထဲမှငါးတစ်ထောက် ခေါင်းဖော်ပြီးလျှင် “အမေ ... အမေ ကျွန်တော် ငါးဖြစ်နေပါပြီ။

/kàn-tʰè-má/ /ŋa-tá-yoʔ/ /kʰí-pʰò-byi-lyì/ “/ʔá-me/ /ʔá-me/ /cá-nò/ /ŋa-pʰiʔ-nè-bà-byi/

สระในจากปลาตัวหนึ่ง หัวโผล่แล้ว แม่ แม่ ผม ปลา กลายเป็น แล้ว

ရေထဲက ရေကိုမသောက်လိုက်ပါနှင့်။ ကျွန်တော့်ကို အမေ လာခေါ်ပါ။ ဒီရေကန်ထဲမှာ

/yè-tʰè-ká/ /yè-kò-má-θóʔ-laiʔ-bà-ŋi/ /cá-nò-kò/ /ʔá-mè-là-kʰò-bà/ /di-yè-kàn-tʰè-má/

สระน้ำในจาก น้ำ ห้ามต้ม ผม แม่ มา เรียก โปรด นี้ สระน้ำ ใน

မပျော်ပါဘူး” ဟု အော်ပြောလေ၏။

/má-byò-bà-bu/ /hu/ /ʔò-pyo-lè-ʔi/

ไม่สนุก ว่า ร้องตะโกน บอก

- **คุณนาย**จะลงมาตักน้ำต้มใกล้ๆ สระน้ำ ก็ได้มีปลาตัวหนึ่งโผล่หัวขึ้นมาจากสระน้ำแล้วร้อง ตะโกนว่า “**แม่** ... **แม่** ผมกลายเป็นปลาแล้ว อย่าต้มน้ำจากสระน้ำนี้ **แม่** มาช่วยฉันด้วย ในสระน้ำแห่งนี้ไม่สนุกเลย”

นิทานเรื่อง สระน้ำอาคม (မှတ်ရေကန်ကြီး)

จากตัวอย่างที่ အမေ ‘แม่’ เป็นการใช้คำเรียกญาติโดยอ้างอิง သူဌေးကတော်ကြီး ‘คุณนาย’ นั่นเอง

2.2.2 การอ้างอิงด้วยการชี้เฉพาะ เป็นการอ้างอิงโดยใช้คำชี้เฉพาะในการอ้างอิงสิ่งต่างๆ เพื่อชี้ชัดสิ่งใดสิ่งหนึ่งให้ชัดเจนขึ้น หรือเพื่อบอกตำแหน่งหรือระยะห่างของสิ่งนั้น ไม่ว่าจะเป็นเวลา หรือระยะทาง ในการอ้างอิงบุคคล สิ่งของ สถานที่ โดยงานวิจัยนี้พบรูปภาษาที่ใช้คือ ဒီ ‘นี่’ ဝို ‘นั้น’ และ ဝော့ဝို ‘โน้น’ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

သူတို့သည် လျှောက်လာကြရာ မကြာမီလမ်းကိုဖြတ်၍ **စီးဆင်းနေသော ချောင်းကလေး**
 /θù-dɔ-θi/ /sʰw²-là-cá-yà/ /má-cà-mì-lǎ-kò-pʰya²-ywɛ/ /si-sʰi-nè-θw/ /cʰʃ-ká-le/
 พวกเขา เดิน มา ไม่นานนัก ถนน ข้าม **ไหล กำลัง ที่** **ลำธารเล็กๆ**

တစ်ချောင်းကို မြင်ကြလေ၏။ ထိုအခါ သူတို့သည် ချောင်းကို မည်ကဲ့သို့ ဖြတ်ကူးရမည်
 /tá-cʰʃ-kò/ /myìN-ca-lè-ʔí/ /tʰò-ʔá-kʰà/ /θù-dɔ-θi/ /cʰʃ-kò/ /mì-kɛ-θɔ/ /pʰya²-ku-yá-mi/
หนึ่ง **สาย** **เห็น** **กัน** **เวลานั้น** พวกเขา **ลำธาร** **อย่างไร** **ข้าม** **ผ่าน** **จะ**

ကို မသိ ၍တိုင်ပင်ကြလေ၏။
 /kò-má-θí-ywɛ-tàin-bin-cá-lè-ʔí/
 မြို့ရဲ့ လှော် ပြန်

- ในขณะที่พวกเขาเดินมา ไม่นานหลังจากข้ามถนน **ก็** **ได้เห็นลำธารน้อยสายหนึ่งที่กำลังไหล**
เชี่ยว **เวลานั้น** พวกเขาไม่รู้ว่า จะข้ามลำธารไปได้อย่างไรจึงได้ปรึกษากัน

นิทานเรื่อง ฟางข้าว ก้อนถ่าน และ เมล็ดถั่ว (ကော့ကရီး၊ ဝေးသွေးခဲနု့ဝဲစု)

จากตัวอย่าง “**ထို**” (**นั้น**) เป็นการอ้างถึงด้วยการชี้เฉพาะถึงประโยค **စီးဆင်းနေသော**
ချောင်းကလေး တစ်ချောင်းကို မြင်ကြလေ၏။ ‘**เห็น** **ลำธาร** **น้อย** **สาย** **หนึ่ง** **ที่** **กำลัง** **ไหล** **เชี่ยว**’

2.2.3 **การอ้างถึงด้วยการเปรียบเทียบ** เป็นการอ้างถึงเพื่อแสดงการเปรียบเทียบ หรือแสดง
 ความแตกต่าง ความเหมือน ความคล้าย โดยงานวิจัยนี้พบการอ้างถึงด้วยการเปรียบเทียบเพียง
 ลักษณะเดียว คือ การเปรียบเทียบที่มีคำบ่งชัดเจน มีรูปภาษาคือคำว่า ကဲ့သို့. และ သလို
 ‘เหมือน’ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

ထိုသို့ မိတ်ဆွေနှစ်ဦး ရုတ်တရက်လိမ့်ကျသွားသည်ကို တစ်ဖက်ကမ်းမှ တွေ့မြင်လိုက်ရ
 /tʰò-θɔ-me²-sʰwè-ná-ʔu/ /yo²-tá-ye²-leN-cá-θwa-θi-kò/ /tá-pʰe²-kā-má/ /twɛ-myìN-lai²-yá/
 ดังกล่าว มิตรสหาย สอง คน **ทัน** **ที** **ก็** **ตกลง** **ไป** **หนึ่ง** **ฝั่ง** **จาก** **พบ** **เห็น** **ได้**

ວາວບໍ່ເຊວຽນ ວູດູ້. ກູ່ວູ້. ອີ່ວາວວາ ອີ່ວາວວາ ອີ່ວາວວາ ອີ່ວາວວາ ອີ່ວາວວາ
 /θə-be-se-θi/ /θù-də-kɛ-θə/ /coʔ-ləN-cʰi-pʰyiʔ-má-là-be/ /ye-cʰiN-seʔ-pʰyiʔ-pò-là-ywe/
 ທີ່ ເມັດຄ້ວ ພວກເຂົາ ເໝືອນ ກໍລ້ວ ທີ່ ບໍ່ ຫ້າຂັນ ຮູ້ສຶກ ເກີດ ຂຶ້ນ ແລ້ວ

ປີ່ວາວວາ ອີ່ວາວວາ ອີ່ວາວວາ
 /pyi-tʰàN-swà/ /ye-lè-ʔi/
 ຫນັກ ອ່ຍາງ ຫ້າວາ

- ເມັດຄ້ວທີ່ໄດ້ເຫັນມີຕຣສຍາຍທັງສອງຮ່ວງຫຼ່ຽນລົງໄປຈາກອີກຝັ່ງ ກໍໄດ້ເກີດຄວາມຫວາດຄ້ວ ເໝືອນພວກເຂົາ ຈຶ່ງໄດ້ຫ້າວາອ່ຍາງຂບຂັນ

ນິທານເຣື່ອງ ຟາງຂ້າວ ກ້ອນຄ່ານ ແລະ ເມັດຄ້ວ (ອີ່ວາວວາ: ອີ່ວາວວາ: ອີ່ວາວວາ)

ຈາກຕົວຢ່າງ ຄຳວ່າ ກູ່ວູ້. ‘ເໝືອນ’ ເປັນການອ້າງຄຶງໂດຍການເປຣຶຍເບຣຶຍທີ່ໄດ້ແສດຊາບຳໄວ້ ອ່ຍາງຂັດເຈນ ໂດຍອ້າງຄຶງ ບໍ່ເຊວ ເມັດຄ້ວ’ ເປຣຶຍເບຣຶຍໄປຍັງຄຳວ່າ ວູດູ້. ‘ພວກເຂົາ’ ໂດຍຕີຄວາມໄດ້ ວ່າ ເມັດຄ້ວບໍ່ໄດ້ຮູ້ສຶກຄ້ວເໝືອນກັບມີຕຣສຍາຍທັງສອງເຈນ

2.3 ການເຊື່ອມໂຍງຄວາມເປຣະເທທຳຂອງການເຊື່ອມໂຍງຄຳຄັພັທ

ແບ່ງເປັນເປຣະເທທຳອ່ຍາງໄດ້ແກ່ ການຂ້າ ແລະ ການໃຊ້ຄຳສັມພັນທຳຫຼືຄຳເຂົ້າຂຸດ ດັ່ງນີ້

ຕາຣາງ 5 ແສດຊາຍການເຊື່ອມໂຍງຄວາມເປຣະເທທຳຂອງການເຊື່ອມໂຍງຄຳຄັພັທ

ລຳດັບ	ເປຣະເທທຳຂອງການເຊື່ອມໂຍງຄຳຄັພັທ	ຄວາມດີທີ່ປາຣາກຸນ (ຈຳນວນຄັ້ງ)	ຮ້ອຍລະ
2.3.1	ການຂ້າ	521	19.49
	1) ການຂ້າຄຳຄັພັທຮູບເຕີມ	515	19.26
	2) ການຂ້າຟ້ອງຄວາມໝາຍ	2	0.07
2.3.2	ການໃຊ້ຄຳສັມພັນທຳຫຼືຄຳເຂົ້າຂຸດ	4	0.14

2.3.1 ການຂ້າ ເປັນການໃຊ້ຄຳຄັພັທຮູບເຕີມທັງໝົດຫຼືຂ້າເຈນບາງສ່ວນແລະການຂ້າຄຳ ຟ້ອງຄວາມໝາຍ ຫຼືຄຳທີ່ອ່ຍາງໃນກຸ່ມເຕີມດຶກ ຕົວຢ່າງເຊັ່ນ

ตัวอย่าง

ရှေးသရောအခါ ထူးဆန်းသောပစ္စည်းများကို ရှာဖွေစုဆောင်းလေ့ရှိသောမြို့စားကြီး

/c^he-θá-yo-ʔá-k^hà/ /t^hu-s^hã-θo-pi[?]-si-mya-kò/ /c^hã-p^hwè-sú-s^hã-lɛ-c^hi-θo-myo-sa-ci/

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว พวกสิ่งของที่วิเศษ เจ้าเมืองที่มักจะค้นหารวบรวม

တစ်ယောက်ရှိလေ၏။ မြို့စားကြီးသည် နှစ်ကာလကြာစွာ စုဆောင်းလာခဲ့သော

/tá-yo[?]-c^hi-lè-ʔi/ /myo-sa-ci-θi/ /ŋi[?]-kà-lá-cà-swà/ /sú-s^hã-là-k^hɛ-θo/

คนหนึ่ง မှိ เจ้าเมือง แรมไปอย่างยาวนาน รวบรวมสะสมมาที่

သူ၏ ပစ္စည်း အထူးအဆန်းများကို လုံခြုံသော အခန်းကြီးတစ်ခန်းထဲ၌

/θù-ʔi-pi[?]-si/ /ʔá-t^hu-ʔá-s^hã-mya-kò/ /lòN-θo/ /ʔá-k^hã-ci-tá-k^hã-t^hɛ-nai[?]/

สิ่งของ ของเขา วิเศษ ที่ปลอดภัย ห้องโถงใหญ่ ห้องหนึ่ง

သိမ်းဆည်းထားလေ၏။

/θɛ-s^hɛ-t^ha-lè-ʔi/

เก็บรักษา ไว้

- กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีเจ้าเมืองคนหนึ่งที่มักจะค้นหารวบรวมสิ่งของวิเศษ เจ้าเมืองนั้น
ได้เก็บรักษาสิ่งของวิเศษของเขาที่รวบรวมสะสมมาเป็นแรมไปอย่างยาวนาน ไว้ในห้องโถงใหญ่ห้อง
หนึ่ง

นิทานเรื่อง ไม่เท่าวิเศษ (ဆေးထောင်ဝှေး)

จากตัวอย่างมีการซ้ำคำศัพท์รูปเดิมทั้งหมด คือ คำว่า မြို့စားကြီး ‘เจ้าเมือง’

2.3.2 การใช้คำสัมพันธ์หรือคำเข้าสู่ เป็นการเชื่อมโยงโดยการใช้คำที่มีความหมาย
สอดคล้องกัน ปรากฏร่วมกัน สามารถเป็นได้ทั้งคำที่มีความหมายเดียวกันหรือความหมายตรงข้ามกัน

ตัวอย่าง

ဘားငယ်က “အမေရယ် ... ကျွန်တော် အမေ့လိလာရမှာ ပျင်းလွန်းလို့ လာပို့လှည့်ပါ။”

/θa-ŋɛ-ká/ /ʔá-mè-yè/ /cá-nò/ /ʔá-mɛ-s^hi-là-yá-mà/ /pyĩ-lũ-lɔ/ /là-po-lɛ-bà/

ลูกชาย แม่จ๋า ผม จะไปหาแม่ เพราะขี้เกียจ มาส่งให้หน่อย

ဟု ပြန်ပြောလေ၏။ သူ့အမေသည် သူ့အား စားစေချင်လှသဖြင့် ငှက်ပျောသီးကိုသူက

/hú/ /pyáN-pyo-lè-ʔi/ /θú-ʔá-mè-θi/ /θú-ʔa/ /sa-sè-c^hiN-lá-θá-p^hyiN/ /ŋɛ[?]-pyo-θi-kò-yù-kà/

ว่า ပုတလဲပဲ။ เขาของแม่ เพราะอยากให้เขาได้กินข้าวมาก หยิบกล้วย แล้ว

သူ့သား ရှိရာသို့ လာပို့လေ၏။ ကလေးသည် ငှက်ပျောသီးကို အဝန်ရွာရာမှာ
 /θú-θa/ /sʰi-yà-θə/ /lâ-pə-lè-ʔi/ /kâ-le-θi/ /ŋeʔ-pyo-θi-kò/ /ʔá-kʰùN-nwà-yà-mà/
 လူကလေး ဝေး မာမာ သွား ကလေး ကလေး ကလေး ကလေး ကလေး ကလေး

ပျင်းပျင်းသဖြင့် “အမေရယ် ... ကျွန်တော် ပျင်းလှတယ်။ ငှက်ပျောသီးကို အဝန်ရွာပေးပါ။”
 /pyĩ-pyàn-θá-phʷyN/ /ʔá-mè-yè/ /cá-nò/ /pyĩ-lá-dè/ /ŋeʔ-pyo-θi-kò/ /ʔá-kʰùN-nwà-pe-bà/
 ပြော စိတ်ကလေး မာမာ ကလေး စိတ်ကလေး ကလေး ကလေး ပျင်းပျင်းသဖြင့်

ဟု ပြန်ပြောလေ၏။
 /hú/ /pyàn-pyo-lè-ʔi/
 ဟု ပြန်ပြောလေ၏။

- လူကလေးက ပြန်ပြောလေ၏။ “အမေရယ် ... ကျွန်တော် ပျင်းလှတယ်။ ငှက်ပျောသီးကို အဝန်ရွာပေးပါ။”
 “အမေရယ် ... ကျွန်တော် ပျင်းလှတယ်။ ငှက်ပျောသီးကို အဝန်ရွာပေးပါ။”
 “အမေရယ် ... ကျွန်တော် ပျင်းလှတယ်။ ငှက်ပျောသီးကို အဝန်ရွာပေးပါ။”

နိဂုံး - ငါ့စိတ်ကလေး (၁၂၅)

ကလေးသည် ပျင်းပျင်းသဖြင့် “အမေရယ် ... ကျွန်တော် ပျင်းလှတယ်။ ငှက်ပျောသီးကို အဝန်ရွာပေးပါ။”
 ဟု ပြန်ပြောလေ၏။

2.4.1 ငှက်ပျောသီးအပေါ် စိတ်ကလေး၏ ပြုမူမှု

အချက်အလက်များအရ ငှက်ပျောသီးအပေါ် စိတ်ကလေး၏ ပြုမူမှုကို နှစ်ပတ်လည် အစီရင်ခံစာအရ ငှက်ပျောသီးအပေါ် စိတ်ကလေး၏ ပြုမူမှုကို အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း ဖော်ပြထားပါသည်။

ဇယား ၆ ငှက်ပျောသီးအပေါ် စိတ်ကလေး၏ ပြုမူမှု

အမှတ်	ပြုမူမှု	အကြိမ်ရေ	အချိန်
2.4.1	ငှက်ပျောသီးအပေါ် စိတ်ကလေး၏ ပြုမူမှု	30	1.12
2.4.2	ငှက်ပျောသီးအပေါ် စိတ်ကလေး၏ ပြုမူမှု	30	1.12
	စုစုပေါင်း	60	2.24

2.4.1 การแทนที่หน่วยเดิมที่เป็นนาม คือการใช้รูปภาษาหนึ่งมาแทนที่หน่วยที่เป็น
คำนามเดิม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

နောက်ဆုံး၌ သူ၏သမီးက အကြံရလာ၍ ဖျဉ်းအိုးကြီးတစ်လုံးကို ကိုင်ကာ ဆေးရောင်စုံ
/nɔʔ-sʰɔ-naiʔ/ /θù-ʔi-θá-mi-ká/ /ʔá-càN-yá-là-ywɛ-pʰi-ʔo-ci-tá-lɔ-kò/ /kàin-kà/ /sʰe-yòN-sɔʔ/

ท้ายที่ล่าสุด เขา ของ ลูกสาว ความคิด ได้ มาแล้ว โองใหญ่ หนึ่งใบ ถือ แล้ว สี

သုတ်လေ၏။ ထိုသို့ ဆေးရောင်စုံသုတ်လိုက်သောအခါ တစ်ခါမျှ မမြင်ရဘူးသော
/θoʔ-lè-ʔi/ /tʰò-θo/ /sʰe-yòN-sɔʔ-θoʔ-laiʔ-θo-ʔá-kʰà/ /tá-kʰà-myá/ /má-myìN-yá-bu-θo/

ทา อันนั้น สีที่ เวลา ครั้งเดียว เพียง ไม่เห็น ที่

ထူးဆန်းသောအိုးကြီးတစ်လုံး ဖြစ်သွားလေ၏။
/tʰu-sʰá-θo-ʔo-ci-tá-lɔʔ/ /pʰyiʔ-θwa-lè-ʔi/

แปลกพิเศษ ที่ โองใหญ่ หนึ่งใบ เป็น ไป

- ท้ายที่สุด ลูกสาวของเขา ได้ความคิดมาแล้วถือนโองใบใหญ่หนึ่งใบมาทาสี เวลาที่ทาสีอันนั้น
แล้ว ก็กลายเป็นโองใบหนึ่งที่แปลกเด่นที่ไม่ได้มองครั้งเดียวเห็น

นิทานเรื่อง หญิงชราผู้มีปัญญาเลิศ (အဘွားအိုးမယ်ဥာဏ်ကောင်း)

จากตัวอย่าง คำว่า ထိုသို့ ‘อันนั้น’ เป็นการแทนที่หน่วยเดิมที่เป็นนามของคำว่า

ဖျဉ်းအိုးကြီးတစ်လုံး ‘โองใบใหญ่’

2.4.2. การแทนที่หน่วยอนุพากย์หรือประโยค คือการใช้รูปภาษาหนึ่งมาแทนที่
หน่วยที่เป็นอนุพากย์เดิม ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

ထိုအခါ ပြတင်းပေါက်ထဲသို့ အဘိုးအို၏ခေါင်း ဝင်လာသည်ကို စောင့်နေလျက်ရှိသော
/tʰò-ʔá-kʰà/ /pyá-dī-pɔʔ-tʰɛ-θo/ /ʔá-bo-ʔò-ʔi-kʰɔ-wiN-là-θi-kò/ /sɔN-nè-lyɛʔ-sʰi-θo/

เวลานั้น หน้าต่าง ใน ชายแก่ ของ หัว เข้า มา รอ กำลัง ที่

မယ်အိမ်စည်သည် ပြတင်းတံခါးကို လျင်မြန်စွာဆွဲ၍ပိတ်လိုက်လေ၏။ ထိုသို့ပိတ်လိုက်
/mè-ʔèN-si-θi/ /pyá-dī-tàn-kʰa-kò/ /lyìN-myàN-swà/ /sʰwe-ywɛ-peʔ-laiʔ-lè-ʔi/ /tʰò-θo-peʔ-laiʔ/

นางเอ็งสี่ บานหน้าต่าง รวดเร็ว อย่าง ดี แล้ว ปิด อย่างนั้น ปิด เมื่อ

အဘိုးအို၏ ဂျပံ့ဘေမုတ်ဆိတ်မုးမုာ တံခါးဘောင်နှင့်ညှပ်ကာရုးဂျီမရုနီင်ြစ်နေ၏။
 /ʔá-bo-ʔò-ʔí-sʰè-θw-ma²-sʰe²-mya-mà/ /tàn-kʰa-bòN-njN-ɲa²-kà-yõ-ywɛ-má-yá-nàin-pʰyi²-nè-ʔí/
 ชายแก่ ของ ยาว ที่ เครา กรอบหน้าต่าง กับ หนีบ ดิ้น แล้ว ไม่ได้

- เวลานั้น นางเองสี่ที่ร่อหัวของชายชราเข้ามายังข้างในหน้าต่าง ก็ได้ตั้งบานหน้าต่าง**อย่าง**
รวดเร็วแล้วก็ปิด เมื่อปิด**แบบนั้น** เคราที่ยาวของชายชรา ก็ถูกหนีบกับกรอบหน้าต่างและไม่สามารถ
 ดิ้นหนีไปไหนได้

นิทานเรื่อง ชายชรา กับนางเองสี่ (အဘိုးအိုနှင့်မိတ်ဆိတ်မုာ)

จากตัวอย่าง คำว่า **ထိုသို့** ‘แบบนั้น’ เป็นการแทนที่หน่วยอนุพากย์ คือ
 ြစ်ဘေးတံခါးကို လျင်မြန်စွာ ဆွဲ၍ပိတ်လိုက်လေ၏။ ‘ตั้งบานหน้าต่างอย่างรวดเร็วแล้วก็ปิด’

2.5 การเชื่อมโยงความประเภของการละ

แบ่งเป็นประเภทย่อยได้แก่ การละหน่วยนาม การละหน่วยกริยา และการละหน่วย
 ที่เป็นอนุพากย์ โดยงานวิจัยนี้พบเพียงประเภเดียว คือ การละหน่วยนาม โดยเป็นการละค่านามที่
 ปรากฏนำมาก่อนในข้อความที่ตามมา สามารถพบในตำแหน่งประธานหรือตำแหน่งกรรมโดย
 อย่งหนึ่ง หรือ ทั้งตำแหน่งประธานและตำแหน่งกรรม ดังนี้

ตาราง 7 แสดงการเชื่อมโยงความประเภของการละ

ลำดับ	ประเภของการละ	ความถี่ที่ปรากฏ (จำนวนครั้ง)	ร้อยละ
1	การละหน่วยนาม (ตำแหน่งประธานและตำแหน่งกรรม)	43	1.6

2.5.1 การละหน่วยนามในตำแหน่งประธาน เป็นการละค่านามที่ปรากฏ
 มาก่อนหน้าในตำแหน่งประธานของประโยค ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ตัวอย่าง

ထိုကြောင့် မောင်သူ၏တပည့်သည် အသက်ကယ်လေ့ကလေးတစ်စင်းကို မင်းသမီး
 /tʰo-cɔN/ /mòN-θù-rá-ʔí-tá-bɛ-θi/ /ʔá-θe²-kè-lè-ká-le-tá-sī-kò/ /mĩ-θá-mi/
 ดังนั้น หม่อมตู่ระ ของ ลูกศิษย์ ชีวิต ช่วย เรือ เล็ก หนึ่ง ลำ เจ้าหญิง

- ยักษ์ได้จับฉันแล้วเอามาขังไว้ที่ปราสาทใหญ่จากข้างลำธารตรงโน้น เขาบอกฉัน ถ้าทำตัวไม่ดี จะปล่อยให้ \emptyset เป็นอาหารเสือ ถ้าสามารถช่วย \emptyset โปรดช่วยด้วยเถิด

นิทานเรื่อง ปากกาทองคำ (ရွှေ ကညစ်ဝံကလေး)

จากตัวอย่าง เป็นการเชื่อมโยงความด้วยการละหน่วยนามในตำแหน่งกรรมคือ **ณัฏ** ‘ฉัน’

โดยสรุปจากนิทานเมียนมาทั้งหมด 30 เรื่อง พบกลวิธีการเชื่อมโยงความ ทั้งสิ้น 5 กลวิธี ได้แก่ การอ้างถึง การแทนที่ การละ การใช้คำเชื่อม และการเชื่อมโยงคำศัพท์ และมีประเภทย่อยของแต่ละกลวิธีคือ ประเภทย่อยของกลวิธีการอ้างถึง ได้แก่ การอ้างถึงด้วยบุรุษ การอ้างถึงด้วยการเปรียบเทียบ และการอ้างถึงด้วยการชี้เฉพาะ ประเภทย่อยของกลวิธีการแทนที่ ได้แก่ การแทนที่หน่วยนาม และการแทนที่หน่วยที่เป็นอนุพากษ์ ประเภทย่อยของกลวิธีการละ พบเพียงประเภทเดียวคือ การละในตำแหน่งนาม ประเภทย่อยของกลวิธีการใช้คำเชื่อม ได้แก่ การใช้คำเชื่อมแบบแสดงลำดับเวลา การใช้คำเชื่อมแบบคล้ายตาม การใช้คำเชื่อมแบบแสดงเหตุแสดงผล การใช้คำเชื่อมแบบขัดแย้ง การใช้คำเชื่อมแสดงจุดหมาย และการใช้คำเชื่อมแบบเงื่อนไข ประเภทย่อยของกลวิธีการเชื่อมโยงคำศัพท์ ได้แก่ การซ้ำ และการใช้คำสัมพันธ์หรือคำเข้าสู่

บทที่ 5

บทสรุป

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การเชื่อมโยงความในสัมพันธ์สารเรื่องเล่า : นิทานเมียนมา” มีจุดประสงค์เพื่อ ศึกษากลวิธีการเชื่อมโยงความภาษาระดับข้อความในนิทานเมียนมา และศึกษาประเภทของการเชื่อมโยงความภาษาระดับข้อความในนิทานเมียนมา ว่ามีการปรากฏของกลวิธีใดบ้างที่ถูกนำมาใช้ในนิทานและประเภทของการเชื่อมโยงความใดบ้างที่ถูกนำมาใช้มากที่สุด

ข้อมูลที่ผู้วิจัยนำมาศึกษาวิเคราะห์มาจากหนังสือนิทานชื่อ รวมเล่มนิทานของหนูหิ่ง (နုလူပုဂံပြင်ပေါင်းချုပ်) ของสำนักพิมพ์ Synergy Publication ประเทศสาธารณรัฐสหภาพเมียนมา โดยคัดเลือกนิทานเมียนมา เป็นจำนวน 30 เรื่อง ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple random sampling) ได้แก่

1. นิทานเรื่อง ไอ้ขี้เกียจ
2. นิทานเรื่อง คำสามคำ
3. นิทานเรื่อง ลิงกับเต่า
4. นิทานเรื่อง เหล็กจารทองคำ
5. นิทานเรื่อง คนเลี้ยงวัวผู้มีปัญญา
6. นิทานเรื่อง ไบยาสูบ
7. นิทานเรื่อง ไม้เท้าวิเศษ
8. นิทานเรื่อง สระน้ำอาคม
9. นิทานเรื่อง หญิงชราจากป่า
10. นิทานเรื่อง นกกระทาน้อยมีแอมะ
11. นิทานเรื่อง ชายชรา กับนางเอ็งสี
12. นิทานเรื่อง อะเหมโซ่
13. นิทานเรื่อง หมึกน้อยงะเป่ง
14. นิทานเรื่อง บุญคุณจากความสงสาร
15. นิทานเรื่อง ความบาดหมางของสุนัขกับแมว
16. นิทานเรื่อง คางคกกับงู
17. นิทานเรื่อง เจ้าหญิงซ่อนหา
18. นิทานเรื่อง ชายชราผู้ปลูกหัวหอม
19. นิทานเรื่อง เทพผู้พิทักษ์นิทาน

20. นิทานเรื่อง ช้างแสนรู้กับมนุษย์แสนดี
21. นิทานเรื่อง ต้นไม้เงิน
22. นิทานเรื่อง เพื่อนกระต่ายน้อย
23. นิทานเรื่อง ฟางข้าว ก้อนถ่าน และ เมล็ดถั่ว
24. นิทานเรื่อง พ่อหม้ายกับแม่หม้าย
25. นิทานเรื่อง ช้างเย็บผ้านางเก
26. นิทานเรื่อง หญิงชราผู้มีปัญญาเลิศ
27. นิทานเรื่อง หุ่นกระบอกของหม่องโห่ง
28. นิทานเรื่อง ชายตัดฟืนกับกวางน้อย
29. นิทานเรื่อง เสือทองกับกระต่ายน้อย
30. นิทานเรื่อง นกกระเรียนทองคำ

จากนั้นผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์หากกลวิธีการเชื่อมโยงความ และประเภทของการเชื่อมโยง ความที่ปรากฏอยู่ในนิทานเขียนมา โดยใช้หลักเกณฑ์ของฮัลลidayและฮาซัน (Halliday and Hason, 1976) ซึ่งสามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. กลวิธีการเชื่อมโยงความในนิทานเขียนมา

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลกลวิธีการเชื่อมโยงความในนิทานเขียนมา พบ 5 กลวิธี โดยเรียงลำดับตามความถี่ที่ปรากฏดังในตารางต่อไปนี้

ตาราง 8 แสดงกลวิธีการเชื่อมโยงความในนิทานเขียนมา

ลำดับ	กลวิธีการเชื่อมโยงความ	ร้อยละ
1	การใช้คำเชื่อม	50.87
2	การอ้างถึง	25.77
3	การเชื่อมโยงคำศัพท์	19.49
4	การแทนที่	2.24
5	การละ	1.6
รวม		100

1.1 การใช้คำเชื่อม พบเป็นจำนวนทั้งหมด 1,360 ครั้ง โดยคิดเป็นร้อยละ 50.87 ของกลวิธีการเชื่อมโยงความทั้งหมด และเป็นกลวิธีการเชื่อมโยงที่ปรากฏมากที่สุดไปในนิทานเขียนมา

1.2 การอ้างอิง พบเป็นจำนวนทั้งหมด 689 ครั้ง โดยคิดเป็นร้อยละ 25.77 ของกลวิธีการเชื่อมโยงความทั้งหมด

1.3 การเชื่อมโยงคำศัพท์ พบเป็นจำนวนทั้งหมด 521 ครั้ง โดยคิดเป็นร้อยละ 19.49 ของกลวิธีการเชื่อมโยงความทั้งหมด

1.4 การแทนที่ พบเป็นจำนวนทั้งหมด 60 ครั้ง โดยคิดเป็นร้อยละ 2.24 ของกลวิธีการเชื่อมโยงความทั้งหมด

1.5 การละ พบเป็นจำนวนทั้งหมด 43 ครั้ง โดยคิดเป็นร้อยละ 1.6 ของกลวิธีการเชื่อมโยงความทั้งหมด และเป็นกลวิธีการเชื่อมโยงความที่ปรากฏน้อยที่สุดในนิทานเมียนมา

2. ประเภทของการเชื่อมโยงความในนิทานเมียนมา

จากการวิเคราะห์ผลข้อมูลพบว่าประเภทของการเชื่อมโยงความในนิทานเมียนมา ดังนี้

ตาราง 9 แสดงประเภทของการเชื่อมโยงความในนิทานเมียนมา

ลำดับ	ประเภทการเชื่อมโยงความ	ร้อยละ
1	การใช้คำเชื่อม	
	1) การใช้คำเชื่อมแบบแสดงลำดับเวลา	33.07
	2) การใช้คำเชื่อมแบบแสดงเหตุแสดงผล	6.24
	3) การใช้คำเชื่อมแสดงจุดหมาย	4.22
	4) การใช้คำเชื่อมแสดงเงื่อนไข	3.10
	5) การใช้คำเชื่อมแบบคล้อยตาม	2.50
	6) การใช้คำเชื่อมแบบขัดแย้ง	1.72
2	การอ้างอิง	
	1) การอ้างอิงด้วยบุรุษ	16.77
	2) การอ้างอิงด้วยการชี้เฉพาะ	7.80
	3) การอ้างอิงด้วยการเปรียบเทียบ	1.19
3	การเชื่อมโยงคำศัพท์	
	1) การซ้ำ	19.49
	2) การใช้คำสัมพันธ์หรือคำเข้าสู่	0.14
4	การแทนที่	
	1) การแทนที่หน่วยเดิมที่เป็นนาม	1.12

	2) การแทนที่หน่วยที่เป็นอนุภาคหรือประโยค	1.12
5	การละ	
	1) การละหน่วยนาม	1.6
	รวม	100

2.1 การใช้คำเชื่อม พบประเภททั้งหมด 6 ประเภท โดยเรียงลำดับตามความถี่ในการปรากฏ ได้แก่ การใช้คำเชื่อมแบบแสดงลำดับเวลา ปรากฏมากที่สุด รองลงมาคือ การใช้คำเชื่อมแบบแสดงเหตุแสดงผล การใช้คำเชื่อมแสดงจุดหมาย การใช้คำเชื่อมแสดงเงื่อนไข การใช้คำเชื่อมแบบคล้ายตาม และการใช้คำเชื่อมแบบขัดแย้ง ตามลำดับ

2.1.1 การใช้คำเชื่อมแบบแสดงลำดับเวลา เป็นประเภทของการใช้คำเชื่อมที่พบมากที่สุด โดยคิดเป็นร้อยละ 33.07

2.1.2 การใช้คำเชื่อมแบบแสดงเหตุแสดงผล เป็นประเภทของการใช้คำเชื่อมที่พบมากเป็นอันดับที่ 2 โดยคิดเป็นร้อยละ 6.24

2.1.3 การใช้คำเชื่อมแสดงจุดหมาย เป็นประเภทของการใช้คำเชื่อมที่พบมากเป็นอันดับที่ 3 โดยคิดเป็นร้อยละ 4.22

2.1.4 การใช้คำเชื่อมแสดงเงื่อนไข เป็นประเภทของการใช้คำเชื่อมที่พบมากเป็นอันดับที่ 4 โดยคิดเป็นร้อยละ 3.10

2.1.5 การใช้คำเชื่อมแบบคล้ายตาม เป็นประเภทของการใช้คำเชื่อมที่พบมากเป็นอันดับที่ 5 โดยคิดเป็นร้อยละ 2.50

2.1.6 การใช้คำเชื่อมแบบขัดแย้ง เป็นประเภทของการใช้คำเชื่อมที่พบมากเป็นอันดับที่ 6 โดยคิดเป็นร้อยละ 1.72

2.2 การอ้างอิง พบประเภททั้งหมด 3 ประเภท โดยเรียงลำดับตามความถี่ในการปรากฏ ได้แก่ การอ้างอิงด้วยบุรุษ ปรากฏมากที่สุด รองลงมาคือ การอ้างอิงด้วยการชี้เฉพาะ และการอ้างอิงด้วยการเปรียบเทียบ ตามลำดับ

2.2.1 การอ้างอิงด้วยบุรุษ เป็นประเภทของการอ้างอิงที่พบมากที่สุด โดยคิดเป็นร้อยละ 16.77

2.2.2 การอ้างอิงด้วยการชี้เฉพาะ เป็นประเภทของการอ้างอิงที่พบมากเป็นอันดับที่ 2 โดยคิดเป็นร้อยละ 7.80

2.2.3 การอ้างอิงด้วยการเปรียบเทียบ เป็นประเภทของการอ้างอิงที่พบมากเป็นอันดับที่ 3 โดยคิดเป็นร้อยละ 1.19

2.3 การเชื่อมโยงคำศัพท์ พบประเภททั้งหมด 2 ประเภท โดยเรียงลำดับตามความถี่ในการปรากฏ ได้แก่ การซ้ำ ปรากฏมากที่สุด รองลงมาคือ การใช้คำสัมผัสหรือคำเข้าสู่

2.3.1 การซ้ำ เป็นประเภทของการเชื่อมโยงคำศัพท์ที่พบมากที่สุด โดยคิดเป็นร้อยละ 19.57

2.3.2 การใช้คำสัมผัสหรือคำเข้าสู่ เป็นประเภทของการเชื่อมโยงคำศัพท์ที่พบมากเป็นอันดับที่ 2 โดยคิดเป็นร้อยละ 0.14

2.4 การแทนที่ พบประเภททั้งหมด 2 ประเภท ได้แก่ การแทนที่หน่วยเดิมที่เป็นนาม และการแทนที่หน่วยที่เป็นอนุพากย์หรือประโยค โดยทั้ง 2 ประเภทนี้พบการปรากฏที่เท่ากัน และไม่พบการปรากฏของการแทนที่หน่วยเดิมที่เป็นกรรม

2.4.1 การแทนที่หน่วยเดิมที่เป็นนาม พบการปรากฏโดยคิดเป็นร้อยละ 1.12

2.4.2 การแทนที่หน่วยที่เป็นอนุพากย์ พบการปรากฏโดยคิดเป็นร้อยละ 1.12

2.5 การละ พบเพียงประเภทเดียวคือ การละหน่วยนาม โดยที่ไม่พบการปรากฏของ การละหน่วยกรรม และการละหน่วยอนุพากย์หรือประโยค

2.5.1 การละหน่วยนาม พบการปรากฏโดยคิดเป็นร้อยละ 1.6

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาวิเคราะห์การเชื่อมโยงความในสัมพันธ์สารเรื่องเล่านิทานเมียนมา ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดและหลักเกณฑ์ของฮัลลidayและฮาซัน (Halliday and Hasan, 1976) โดยแบ่งกลวิธีได้ 5 ประเภท ได้แก่ การอ้างถึง (reference) การแทนที่ (substitution) การละ (ellipsis) การใช้คำเชื่อม (conjunction) ซึ่งกลวิธีการใช้คำเชื่อมเป็นกลวิธีที่ปรากฏมากที่สุดในนิทานเมียนมา และ การใช้คำเชื่อมแบบแสดงลำดับเวลา (temporal) เป็นประเภทของการเชื่อมโยงความที่ปรากฏมากที่สุด

ในผลการวิจัยกลวิธีการใช้คำเชื่อมความในนิทานเมียนมาและประเภทของการเชื่อมโยงความในนิทานเมียนมาไม่ได้เป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ผู้วิจัยตั้งไว้ว่า พบกลวิธีอ้างถึง (Reference) มากที่สุด เนื่องจากนิทานเป็นเรื่องเล่าที่มีตัวละครคอยดำเนินเรื่อง กลวิธีอ้างถึงจึงจำเป็นต้องกล่าวถึงตัวละครที่ถูกกล่าวไปแล้วหรือกำลังจะกล่าวถึง แต่พบกลวิธีการใช้คำเชื่อมมากที่สุดถึงร้อยละ 50.87 ของกลวิธีการใช้คำเชื่อมทั้งหมด และประเภทของการเชื่อมโยงความนั้นไม่เป็นตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า ประเภทของการเชื่อมโยงความที่เป็นการอ้างถึง พบการใช้บุรุษสรรพนาม (Personal pronouns reference) มากที่สุด เนื่องจากในนิทานมีตัวละครที่ดำเนินเรื่องมากกว่า 2

ตัวละครขึ้นไป ดังนั้นการอ้างถึงด้วยการใช้บุรุษสรรพนามจึงจำเป็นต่อความเข้าใจของผู้อ่าน แต่ทว่าพบการใช้คำเชื่อมแบบแสดงลำดับเวลามากที่สุดถึงร้อยละ 33.07 ซึ่งได้สอดคล้องกับงานของมัทนา ขุนศรี บุญเหลือ ใจมโน และ สนม ครุฑเมือง (2564) ที่ศึกษานิทานพื้นบ้านไทยและเมียนมา : การศึกษาเปรียบเทียบกลวิธีการเล่าเรื่องและกฎเกณฑ์นิทานพื้นบ้านของเอกเซล โอลริค กล่าวคือ กลวิธีการเล่าเรื่องของนิทานเมียนมาจะเป็นไปตามลำดับเวลาหรือตามปีปฏิทิน อีกทั้งนิทานเมียนมายังใช้กลวิธีการเล่าเรื่องด้วยข้อความกาลเวลานำ จึงทำให้มีการปรากฏความถี่ของกลวิธีการเชื่อมโยงความด้วยการใช้คำเชื่อมประเภทแสดงลำดับเวลามากที่สุด นอกจากนี้งานวิจัยชิ้นนี้ยังมีแตกต่างจากงานวิจัยชิ้นอื่นๆ เช่น งานวิจัยของนิโลบล ศิริยุทธ (2560) ศึกษาการเชื่อมโยงความระหว่างพาดหัวข่าวกับความคิดเห็นของผู้อ่านในเพจเฟซบุ๊ก “เรื่องเล่าเช้านี้” ที่พบการซ้ำคำหรือซ้ำข้อความมากที่สุด และงานวิจัยของภัทรวดี อุทธา (2555) ศึกษาการเชื่อมโยงความในวรรณกรรมท้องถิ่นอีสานเรื่อง “ขูลุนางอ้ว” ที่ปรากฏการอ้างถึงด้วยการใช้บุรุษสรรพนามมากที่สุด ได้แก่ คำสรรพนามบุรุษที่ 1 คำสรรพนามบุรุษที่ 2 และคำสรรพนามบุรุษที่ 3 ตามลำดับ โดยพบบุรุษสรรพนามที่เป็นเอกพจน์มากกว่าบุรุษสรรพนามที่เป็นพหูพจน์ อันเนื่องมาจากตัวบทของชิ้นงานวิจัยชิ้นนี้เป็นตัวบทประเภทเรื่องเล่านิทาน ที่เป็นเรื่องเล่าตามลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและเหตุการณ์เกิดตามมาภายหลัง ผู้เล่านิทานจะเล่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นลำดับแรกและเล่าต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายหลังเป็นลำดับ

นอกจากนี้แล้ว ผลการวิจัยการเชื่อมโยงความในสัมพันธสารเรื่องเล่านิทานเมียนมา พบกลวิธีการละน้อยที่สุดและไม่มีการปรากฏประเภทของการละในหน่วยกริยา กรรม และหน่วยอนุภาคหรือประโยคในนิทานเมียนมา พบเพียงแต่ประเภทของการละในหน่วยนาม อันเนื่องมาจากลักษณะทางโครงสร้างของภาษาเมียนมาที่มีลักษณะการเรียงลำดับคำแบบ ประธาน-กรรม-กริยา และยังเป็นภาษาที่มีการที่ต้องเติมลงท้ายคำนามและคำกริยาเพื่อบ่งบอกหน้าที่ของคำและกาลของประโยค จึงส่งผลให้พบกลวิธีการละน้อยที่สุด โดยขึ้นอยู่กับบริบทและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. สามารถนำไปปรับใช้กับภาษาอื่นๆ ในประเด็นการศึกษาการเชื่อมโยงความ
2. สามารถนำไปต่อยอดกับตัวบทอื่นๆ เช่น นิตยสาร หนังสือพิมพ์ สื่อสังคมออนไลน์ได้
3. สามารถนำไปศึกษาการเปรียบเทียบกับตัวบทและภาษาอื่นๆ ซึ่งอาจมีผลการวิจัยที่แตกต่างกัน

บรรณานุกรม

- จันทิมา อังคพณิชกิจ. (2557). *การวิเคราะห์ข้อความ*. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จารุณี ศรีเผือก. (2554). *การเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของเด็กปฐมวัยที่มีระดับความฉลาดทางอารมณ์ต่างกัน หลังการจัดกิจกรรมการเล่นิทานประกอบภาพด้วยการตอบคำถามและด้วยการแสดงบทบาทสมมติ* (ปริญญาานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต) พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา
- จุฑามาศ มีชูวาศ. (2549). *การเชื่อมโยงความในวรรณกรรมคำวชอภาคเหนือ* (ปริญญาานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร
- ชลธิชา บำรุงรักษ์. (2558). *ระบบข้อความ*. มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชื่นจิตต์ อธิวรกุล. (2553). *การเชื่อมโยงความและความเกี่ยวข้องของเรื่องที่สนทนาในการสนทนาแบบ เป็นกันเองระหว่างเพศชายและเพศหญิง* (ปริญญาานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- ไชยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. (2549). *วาทกรรมพัฒนา : อำนาจ ความรู้ ความจริง เอกลักษณะ และความ เป็นอื่น* (พิมพ์ครั้งที่ 4). วิชาษา.
- ซัลมาน ดาราฉาย และ วรวิษ วาสนปรีชา. (2562). *การเชื่อมโยงความด้วยคำเชื่อมในคำวินิจฉัยทาง ศาสนาอิสลาม ภาษาไทยของจุฬาราชมนตรี*. วารสารศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตหาดใหญ่, 11(1), 338-357.
- เต๋อหย่งหลี่ และ ซัลมาน ดาราฉาย. (2562). *การเชื่อมโยงความด้วยคำเชื่อมในหนังสือตำรับอาหารไทย*. วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, 2(3), 7-22.
- นิโลบล ศิริยุทธ. (2560). *การเชื่อมโยงความระหว่างพาดหัวข่าวกับความคิดเห็นของผู้อ่านในเพจเฟซบุ๊ก "เรื่องเล่าเช้านี้"* (ปริญญาานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร
- บุษณีย์ สมญาประเสริฐ. (2551). *ผลของการจัดกิจกรรมการเล่นิทานประกอบการเล่นเกมี มีผลต่อการ รักการอ่านของเด็กปฐมวัย* (ปริญญาานิพนธ์ปริญญาการศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ
- ปราณี ปริยวาที. (2551). *การพัฒนาจริยธรรมของเด็กปฐมวัยโดยการเล่นิทานและติดตามผล* (ปริญญา นิพนธ์ปริญญาการศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- พิชญดา ผกากรอง. (2558). *การศึกษาเปรียบเทียบสำนวนพม่ากับสำนวนไทย* (ปริญญาานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- เพ็ชรศิริ วงศ์กานนท์. (2530). *ปริเฉท: มุมมองใหม่ของการศึกษาวากยสัมพันธ์ไทย*. ม.ป.พ.
- ภัทรวดี อุทธา. (2555). *การเชื่อมโยงความในวรรณกรรมท้องถิ่นอีสานเรื่อง ชูขุนนางอ้าว* (ปริญญาานิพนธ์
ปริญญามหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- มัทนา ชุนศรี บุญเหลือ ใจมโน และ สนม ครุฑเมือง. (2564). *นิทานพื้นบ้านไทยและเมียนมา: การศึกษา
เปรียบเทียบกลวิธีการเล่าเรื่องและกฎเกณฑ์นิทานพื้นบ้านของเอกเซล โอลริค*. วารสาร
พิชเนศวร์สาร, 17(1), 27-36.
- สมทรง บุรุษพัฒน์. (2537). *วจนะวิเคราะห์: การวิเคราะห์ภาษาระดับข้อความ* (พิมพ์ครั้งที่ 2).
สหธรรมิก.
- สุนันทา เทศสุข. (2559). *การศึกษาอนุภาคนิทานเมียนมาจากผลงานการเรียบเรียงของ "นุ-หยิ่ง"*
(ปริญญาานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต). พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สุวิทย์ ตราสุวรรณ. (2555). *หนังสือหนึ่งในประชาคมอาเซียน ชุดประเทศพม่า*. เจเนซิส มีเดียคอม.
- อรนุช นิยมธรรม. (2551). *เรียนรู้ภาษาพม่า*. พิษณุโลก: โรงพิมพ์ตระกูลไทย.
- Halliday M.A.K, & Hasan R. (1976). *Cohesion in English*. Longman.
- Longacre Robert E. (1983a). *The grammar of discourse*. Plenum Press.
- Ting Yenren. (2000). *Discourse Analysis*. Nanjing University.
- တ်မုံညဉ်း. (2008). *မြန်မာအမျိုးသမီး . ရွှေရောင်လင်းပုံနှိပ်တိုက်*.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยบูรเวศวร

นิทานเรื่องที่ 1

ไอ้ขี้เกียจ

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีสองสามีภรรยาเป็นพ่อค้าและแม่ค้า ได้ให้กำเนิดลูกชายคนหนึ่ง เมื่อลูกชายโตขึ้น แม่ของเขาก็เรียกให้มากินกล้วย เด็กชายนั้นตอบกลับว่า “แม่จ๋า ... ผมขี้เกียจที่จะมาหาแม่” แม่จึงเข้าไปหาลูกชายเพื่อที่จะเอากล้วยไปให้ เด็กชายจึงพูดว่า “แม่จ๋า ... ผมขี้เกียจปลอกเปลือกกล้วย ปลอกเปลือกกล้วยให้หน่อย” เนื่องจากแม่อยากให้ลูกชายได้กินกล้วยจึงยอมปลอกเปลือกกล้วยให้ เด็กชายจอมขี้เกียจจึงพูดว่า “แม่จ๋า ... ผมขี้เกียจกินกล้วย แม่กินไปเถิดนะ” ดังนั้นแม่ของเขาจึงต้องกินกล้วย

เนื่องจากลูกชายขี้เกียจมาก แม่จึงตั้งชื่อว่า “จะปึง” หมายถึง ไอ้ขี้เกียจ เมื่อจะปึงถึงวัยที่ต้องเข้าเรียน พ่อแม่จึงส่งให้ไปเข้าเรียนหนังสือ แต่เพราะจะปึงขี้เกียจมากจึงมากโดดเรียนอยู่บ่อยๆ หลวงพ่อจึงสั่งสอนด้วยการเอาหวายพาดเด็กน้อยจะปึงจอมขี้เกียจ ไม่ว่าหลวงพ่จะสั่งสอนเท่าไร จะปึงก็ยังขี้เกียจเรียนหนังสือ แม่จึงให้จะปึงลาออกจากโรงเรียน เนื่องจากจะปึงไม่รู้หนังสือจึงต้องไปค้าขายกับแม่

ในตอนที่จะปึงไปทำการค้าขายนั้น ก็ได้ถูกพ่อแม่ขับไล่ออกจากบ้านเพราะความขี้เกียจที่จะค้าขาย จะปึงนั้นหิวโซแล้วไปนั่งเหม่อลอยอยู่ที่ริมแม่น้ำ คนในหมู่บ้านไม่รู้จึงจะปึงผู้ที่ไม่มีความรู้ แต่รู้เพียงแค่ว่าเป็นคนขอลานคนหนึ่ง และวันหนึ่งด้วยความที่หิวมาก จะปึงก็ได้จับกุ้งที่ริมแม่น้ำนั่งกินประทังชีวิต

อยู่มาวันหนึ่ง จะปึงกำลังเผลอกุ้งอยู่ ก็ได้เผลอไปจับโดนหนวดตัวหนึ่งที่กำลังเก็บเปลือกกุ้งอยู่ หนวดตัวนั้นได้กลืนจะปึงจับไปอย่างไฟ จึงได้ร้องของจะปึงว่า “ไว้ชีวิตข้าเถิด เจ้าจะให้ข้าทำอะไร ข้าจะทำให้ทุกอย่าง” จะปึงจึงตอบว่า “ดีเลย ข้าจะไม่ฆ่าเจ้า” และถามต่อว่า “เจ้ามีเพื่อนกี่ตัวหรือ” หนูดจึงตอบว่า “เพื่อนของข้ามีประมาณพันกว่าตัว” ทันใดนั้น จะปึงจึงพูดว่า “ดีเลย เจ้าเรียกพวกเพื่อนของเจ้ามาหน่อย จะให้ไปขุดโพรงใต้ต้นไม้ใหญ่ที่อยู่หลังพระพุทธรูปในวัดตรงโน้น จะต้องขุดโพรงให้ข้าสามารถเข้าไปได้ด้วยนะ” จะปึงพูดจบก็ได้ปล่อยหนูดไป

เมื่อเจ้าหนูดได้เรียกเพื่อนมาตัวหนึ่งแล้ว ก็ได้ไปที่ต้นไม้ใหญ่ที่อยู่ด้านหลังพระพุทธรูปเพื่อเจาะให้เป็นโพรง โดยที่มีขนาดเท่าตัวจะปึง

เช้าวันต่อมา จะปึงได้เข้าไปแอบอยู่ในโพรงในต้นไม้ใหญ่ ได้มีเศรษฐีสามีภรรยา กับมะตุ๋งที่ เป็นลูกสาวเข้ามาถวายอาหารที่วัดแห่งนี้ เมื่อพวกเศรษฐีได้ไปกราบไหว้พระพุทธรูปอยู่หน้าต้นไม้ใหญ่ มะตุ๋งสาวได้อธิษฐานว่า “ในภพหน้า ขอให้ได้เป็นเทพบนสวรรค์ด้วยเถิด”

ภรรยาเศรษฐีก็ขอพรว่า “ในภพหน้า ก็ขอให้ได้พบสามีกับลูกสาวด้วยเถิด”

เศรษฐีก็ขอพรว่า “ในภพหน้าขอให้ได้เป็นเศรษฐีด้วยเถิด”

เมื่อเศรษฐีขอพรเสร็จแล้วนั้น จะปึงที่แอบอยู่ในต้นไม้ก็ได้ทำเสียง “อึม” ขึ้นมา พวกเศรษฐี จึงคิดว่าเป็นเสียงของพระพุทธรูป จึงได้จ้องมองไปที่พระพุทธรูป เวลานั้นเอง จะปึงก็ได้พูดว่า “ท่าน เศรษฐี ลูกสาวของท่าน ถึงวัยอันควรแล้วนะ จะได้พบหนุ่มน้อยคนหนึ่งที่มาเดินอยู่หน้าบ้านของท่าน ถ้า ลูกสาวของท่านแต่งงานกับหนุ่มคนนี้ พรต่างๆที่ขอมาจะสัมฤทธิ์ผล”

วันต่อมา เศรษฐีและครอบครัวนั้น ได้รอคอยหนุ่มน้อยที่จะมาเดินอยู่หน้าบ้านของพวกเขา ก็ ได้พบกับจะปึง เวลานั้น เศรษฐีจึงเรียกจะปึงมาแล้วให้แต่งงานกับมะตุ๋งสาวที่เป็นลูกสาว

จะปึง ได้อยู่อาศัยกับลูกสาวเศรษฐี แต่เนื่องจากไม่ยอมเอาการเอางานอะไรสักอย่างจึงถูก พ่อแม่ของมะตุ๋งสาวดูดา จะปึงนั้นก็กลัวใจที่โดนตำหนิเพราะตนเองไม่มีปัญญา มะตุ๋งสาวจึงบอกให้พ่อต่อ เรือสินค้าให้จะปึงหนึ่งลำ เมื่อเศรษฐีต่อเรือเสร็จจึงให้แกจะปึงแล้วให้ทำการค้าขายยังต่างเมือง

จะปึงได้ล่องเรือไปถึงเมืองนาคา เมื่อจะปึงเอาเรือไปเทียบที่ท่าเรือ เหล่าพญานาคมาซื้อ สินค้าเช่น กำไล ต่างหู สร้อย เมื่อเหล่าพญานาคทำการซื้อพวกกำไลข้อมือต่างๆ ก็จ่ายด้วยแผ่นขี้วัว โดยที่ไม่ได้ให้เงินตราแบบมนุษย์

เมื่อจะปึงรับเอาแผ่นขี้วัวที่พวกพญานาคให้ ก็ได้กลับมายังเมืองตนเอง ตอนเรือถึงท่า ลูก สาวเศรษฐีมะตุ๋งสาวก็ได้วิ่งออกมารับด้วยความดีใจ

แม้ว่าจะปึงจะออกไปทำการค้าขายแล้ว แต่ก็ไม่ได้เงิน จะปึงจึงถูกแม่ยายตำหนิเพราะได้แค่ แผ่นขี้วัวมา จึงถูกไล่ออกจากบ้าน จะปึงได้ออกจากบ้านด้วยกษความกลัวใจท้อใจ จึงกลับไปยังวัวที่ มีต้นไม้ใหญ่เหมือนเดิม ที่วัดนั้น จะปึงได้ปรนนิบัติหลวงพ่อดู หลวงพ่อดูจึงถามว่า “เป็นอย่างไรบ้างโยม การค้าการขายดีไหม” จะปึงจึงได้เล่าเรื่องราวของเขาให้หลวงพ่อดูฟัง แล้วหยิบแผ่นขี้วัวขึ้นมา “นี่ไง ขอรับ ไม่มีเงินเลย มีแต่ขี้วัว ผมจึงโดนพวกเขาขับไล่มาขอรับ” เวลานั้นเอง หลวงพ่อดูจึงได้ใช้ปัญญา แล้ว บอกว่า “เจ้าไปหยิบน้ำมาอ่างหนึ่งสิ” เมื่อจะปึงนำน้ำมาอ่างหนึ่งแล้ว หลวงพ่อดูได้ใส่แผ่นขี้วัวลง

ไปในอ่างน้ำ แล้วกลายเป็นแผ่นทองคำ “นี่ไง มาดูสิ เพราะเจ้าไม่มีปัญญาเจ้าถึงไม่รู้ เออละๆ ไม่ต้องร้องไห้แล้ว”

จะปึงได้กลับไปหามะตุ่ซ่าแล้ว ทำการขุดสระน้ำหน้าบ้าน เมื่อเติมน้ำในสระน้ำจนเต็ม จึงได้ขนแผ่นซีวัวที่อยู่บนเรือวางใส่ลงสระน้ำทั้งหมด แผ่นซีวัวจึงกลายเป็นแผ่นทองคำ นับตั้งแต่นั้นวันนั้น จะปึงก็ได้กลายเป็นเศรษฐีและไม่ต้องถูกแม่ยายตำอีกต่อไป

นิทานเรื่องที่ 2

คำสามคำ

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีลูกชายเศรษฐีคนหนึ่งชื่อ หม่อมเมียด ได้ไปศึกษาร่ำเรียนวิชาในเมืองตักศิลา ในเมืองตักศิลามีนักศึกษาจากที่ต่างๆ เข้ามาร่ำเรียน หลีกจากพวกเขาได้ศึกษาวิชาเป็นเวลา 3 ปี พวกเขาต่างก็แยกย้ายกลับภูมิลำเนาตนเอง ส่วนหม่อมเมียดนั้นได้เรียนจบเป็นคนสุดท้าย จึงได้รับการอนุญาตในกลับเป็นคนสุดท้าย หม่อมเมียดได้หอบข้าวหอบของของตนแล้วไปกราบลาอาจารย์ใหญ่ อาจารย์ใหญ่ได้มองหม่อมเมียดแล้วพูดว่า “เออ ... สาธุ สาธุ สาธุ” และถามว่า “บ้านของเจ้าอยู่ไกลจากที่นี่เท่าไรล่ะ” หม่อมเมียดจึงตอบกลับว่า “ผมไม่ทราบว่าบ้านของผมอยู่ห่างไกลเท่าไร แต่ผมเดินทางมายังที่นี่ใช้เวลาสองวันหนึ่งคืนครับ” อาจารย์ใหญ่จึงพูดว่า “โอ้ ... บ้านของเจ้าห่างไกลจากที่นี่มากเลยสินะ ดังนั้นอาจารย์จะสั่งไว้ 3 คำนะ เพื่อให้เจ้าได้เดินทางอย่างปลอดภัย ข้อแรกคือ อย่าเดินทางโดยไม่มีมิตรสหายร่วมทาง ข้อสอง อย่านอนโดยที่ไม่จุดไฟ ข้อสาม อย่านอนน้ำในทำน้ำอันรุ่มร้อน ได้ยินไหม เจ้าจงจำไว้ให้ดี” เมื่อหม่อมเมียดได้กราบลาอาจารย์ใหญ่แล้วออกเดินทางมา ก็ได้นึกถึงคำพูดข้อแรกของอาจารย์ว่า “อย่าเดินทางโดยไม่มีมิตรสหายร่วมทาง” ทันใดนั้นหม่อมเมียดก็ได้หิบบูที่พบระหว่างทางใส่กระเป่าสะพายไปเป็นเพื่อนร่วมทาง ยามพลบค่ำหม่อมเมียดได้ไปหาบ้านเพื่อที่จะค้างแรมเพราะไม่ยักนอนคนเดียวในป่า หม่อมเมียดได้พบกระท่อมหลังหนึ่งในป่าจึงเข้าไปเพื่อจะขออนุญาตพักแรม หม่อมเมียดพบหญิงชราคนหนึ่งในกระท่อมจึงเข้าไปขออนุญาต “ยายครับ ขอให้ผมได้ค้างแรมที่คืนเถิดขอรับ” หญิงชราจึงตอบว่า “ค้างได้ ไปนอนที่เตียงเล็กๆ ที่อยู่ตรงหัวมุมตรงนั้นนะ ส่วนยายจะนอนในห้อง เอาละ เจ้าเดินทางมาเหนื่อยมากพอแล้ว ไปนอนซะ” หลังจากหญิงชราได้อนุญาต หม่อมเมียดก็ได้ไปนอนหลังนอนที่มุมห้อง ในระหว่างที่หม่อมเมียดกำลังนอนบนเตียง ปูน้อยที่อยู่ในกระเป่าสะพายกลับอยู่ไม่เป็นสุข นอนไม่ค่อยหลับ หม่อมเมียดจึงได้นึกถึงคำพูดของอาจารย์ใหญ่ข้อที่สองว่า “อย่านอนโดยที่ไม่ได้จุดไฟ” หม่อมเมียดจึงได้จุดไฟตามที่อาจารย์สั่งแล้วได้นอนต่อ เมื่อมีแสงไฟสว่างขึ้น หม่อมเมียดก็ได้เห็นบ่อใหญ่ได้เตียง เมื่อนำแสงไฟลงไปส่องอย่างชัดเจนดูแล้ว ภายในบ่อนั้นพบโครงกระดูกมนุษย์มากมาย หม่อมเมียดจึงเกิดอาการกลัวขึ้นมา หม่อมเมียดคิดในใจว่า หญิงชราไม่ใช่มนุษย์แน่นอน ต้องเป็นนางยักษ์ปลอมตัวมา หม่อมเมียดจึงรีบลุกจากที่นอนโดยทันที แล้วเข้าไปยังห้องนอนเพื่อหาหญิงชราแต่ก็ไม่พบแล้ว พบเป็นนางยักษ์ที่กำลังนอนหลับ หม่อมเมียดจึงได้เข้าไปตะโกนนางยักษ์ที่กำลังนอนหลับอยู่แล้วตะโกนว่า “นางยักษ์ ! ตื่นขึ้นมาเดี๋ยวนี้ แกล่กินมนุษย์ไปทั่ว บัดนี้ข้าจะทำให้เจ้าตาย” เมื่อนางยักษ์ได้ยินดังนั้นแล้วจึงกลัวแล้วลุกจากที่นอนมากราบขอร้องว่า “หนูมน้อย ไว้ชีวิตข้าเถิด ข้าจะให้ทองคำหนึ่งห่อแก่เจ้า” พูดจบ นางยักษ์ก็ได้ให้ห่อ

เงินแก่หม่องเมียด เข้าวันต่อมา หม่องเมียดได้ออกจากเดินทางพร้อมกับห่อเงินที่ได้ หม่องเมียดได้เข้าไปยังหมู่บ้านใกล้ๆ แห่งหนึ่งในช่วงสายๆ ที่ใกล้ๆ หมู่บ้านนั้นมีลำธารเล็กๆ ที่แสนร่มรื่นอยู่ คนในหมู่บ้านต่างก็อาบน้ำ ตักน้ำจากลำธารนี้ หม่องเมียดเห็นน้ำที่สะอาดก็เกิดอยากอาบน้ำขึ้นมา แต่ก็ได้นึกถึงคำพูดของอาจารย์ช้อที่สามว่า “ห้ามอาบน้ำ ในทำน้ำอันร่มรื่น” หม่องเมียดจึงเดินไปยังลำธารอีกแห่งหนึ่งแล้วเข้าไปอาบน้ำเพียงคนเดียว หลังจากอาบน้ำเสร็จแล้ว หม่องเมียดก็ได้ออกเดินทางต่อเมื่อยามบ่ายคล้อยหม่องเมียดก็ได้นึกถึงถุงเงินที่นางยักษ์ให้ตนมา ในตอนนั้นหม่องเมียดคิดว่าลืมทิ้งไว้ที่ลำธาร จึงรีบกลับไปยังลำธารอย่างรวดเร็ว เมื่อถึงลำธารก็ได้หาถุงเงิน เนื่องจากเป็นลำธารที่ปราศจากผู้คน ถุงเงินนั้นยังคงวางอยู่

นิทานเรื่องที่ 3

ลิงกับเต่า

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ณ ป่าแห่งหนึ่ง ลิงกับเต่าได้พบเจอกันแล้วผูกมิตรกันเป็นเพื่อน พวกเขาทั้งสองได้สัญญาว่า ถ้าคนหนึ่งมีปัญหา อีกคนหนึ่งก็ต้องช่วยเหลือกัน

วันหนึ่ง เดินเที่ยวในป่าและหาอาหาร ก็พบต้นมะม่วงใหญ่หนึ่งต้นที่กำลังมีลูกเป็นพวง เวลานั้น ลิงก็ได้ปีนขึ้นไปยังต้นมะม่วงอย่างคล่องแคล่วและได้เด็ดกินลูกมะม่วง ส่วนเต่านั้น ไม่สามารถขึ้นไปยังต้นมะม่วงเพราะแขนขาไม่ยาวเหมือนลิงจึงรอคอยอยู่ที่ใต้ต้นไม้และคิดว่าลิงคงจะเด็ดมาให้ ลิงก็กินไปเรื่อยๆเพื่อให้ท้องตนเองอึดโดยที่ไม่ให้ลูกมะม่วงเพื่อให้เต่ากินแม้แต่ลูกเดียว เวลานั้น เต่าหิวอย่างมากแล้วได้ร้องขอว่า “เพื่อน เจ้าลิง ให้ลูกมะม่วงแก่ข้าสักลูกเถอะ” ลิงได้ตอบกลับโดยที่ไม่ได้ให้ลูกมะม่วง ว่า “อูแฮมม์ ... เจ้านะ ขาก็บมือก็ครบเหมือนข้า ถ้าอยากกินก็ขึ้นไปเด็ดสิ ไม่ให้หรอก” เต่าก็ร้องขอกลับว่า “เพื่อน แม้ว่าฉันมีขามีมือครบ ก็ไม่ใช่เป็นเหมือนเพื่อน มือของฉัน ขาของฉัน สั้นนิดเดียวเอง ไม่สามารถขึ้นต้นไม้ได้หรอก ทำได้แค่จับหนอนจับแมลงได้แค่นั้นเอง ฉะนั้นแล้วโปรดให้ลูกมะม่วงสักลูกแก่ฉันด้วยความสงสารเถิด”

แม้ว่าเต่าร้องขอแบบนั้นเพียงใด ลิงก็กินเพื่อให้ท้องตนเองอึด โดยที่ไม่ให้สักลูกเลย เต่าก็เลยเดินหนีจากใต้ต้นมะม่วง เมื่อบ่ายคล้อยเต่าจึงเข้าไปยังป่าทะนาคา เต่าที่กำลังหิวอย่างมาก จึงลอกพวกเปลือกไม้ทะนาคาแล้วเคี้ยวกินอย่างสบายๆ

เช้าวันถัดมา เวลาที่เต่าออกหาอาหาร ก็ได้เข้าไปยังวัดแห่งหนึ่ง ได้พบกับเด็กวัดที่หน้าวัดแล้ว เด็กวัดก็ได้เก็บเต่าแล้วพาไปที่หน้าหลวงพ่อบุญ หลวงพ่อบุญจึงถามว่า “เจ้าเต่าน้อย มีธุระอะไรถึงมาที่วัด” เต่าน้อยจึงตอบกลับว่า “ธุระที่ข้าน้อยมา คือต้องการประชันความหอมของปากกับพวกเด็กวัดของหลวงพ่อบุญ ขอรับ” หลวงพ่อบุญได้ถามกลับว่า “เอาล่ะ อยากแข่งแบบนั้นก็แข่งได้ ถ้าเจ้าเต่าน้อยชนะดังกล่าว จะขอรางวัลอะไรล่ะ” เจ้าเต่าน้อยพูดตอบกลับว่า “ถ้าข้าน้อยชนะ อยากกินกล้วยกับมะพร้าวขอรับ” “เออ... ถ้าแพ้ล่ะ” หลวงพ่อบุญถามกลับ เจ้าเต่าน้อยจึงพูดอย่างกล้าหาญว่า

“ถ้าแพ้ ให้หั่นข้าน้อย เป็นท่อนล่างเจ็ดส่วนท่อนบนเจ็ดส่วนแล้วเอาไปลอยแม่ข้าขอรับ”

เจ้าเต่าน้อยและเด็กวัดได้ประชันความหอมของปาก พวกเด็กวัดเป็นคนที่สกปรกมาก เนื่องจากหลังกินข้าวเสร็จแล้วไม่มีการล้างปาก เวลาที่อ้าปากของพวกเขาแล้วพูดว่า “ฮ่า ... ” พวกกลิ่นเน่าก็คลุ้งไปทั่ววัด

จากนั้น ถึงคราวเต่า เวลาที่อ้าปากแล้วพูดว่า “ฮ่า ...” กลิ่นทะนาคาก็หอมคลุ้งไปทั่ววัด
ดังนั้น เต่าได้ชัยชนะแล้วก็นำพวกกล้วยและมะพร้าวที่หลวงพ่อบริจาคให้เป็นรางวัลกลับไป

เต่าได้พบกับเพื่อนลิงที่เส้นทางแล้ว ลิงได้ถามว่า

“โอ้ เจ้าเต่าน้อย ได้พวกกล้วยและมะพร้าวมาจากไหน”

เต่า ตอบว่า

“หลวงพ่อบริจาควัดตรงนั้นให้ฉันมา ในการประชิดความหอมของปากของฉันกับเด็กวัด ฉันได้
ชัยชนะ ดังนั้น ฉันกินอิ่มแล้วจึงเอาที่เหลือมา ส่วนเพื่อนถ้าอยากกินแบบฉัน ให้ไปประชิดนะ”

เวลานั้น ลิงอยากกินกล้วยกับมะพร้าวแล้วจึงถามว่า

“เอ่อ ... ก็ได้เพื่อน ต้องกินอะไรจึงปากหอมแบบนี้”

เต่าจึงบอกว่า “ถ้าอยากทำให้ปากหอม ไม่ยาก ให้ไปที่แม่น้ำฝั่งนั้น แล้วถ้ากินพวกปลาเน่า
กุ้งเน่า ปากก็หอมฉันเองก็กินแบบนี้แล้วประชันแข่งชนะ” หลังจากพูดจบเสร็จแล้วก็เดินจากไป

ลิงก็ได้เชื่อที่เต่าพูดจริงๆ แล้วไปยังที่ริมแม่น้ำ และเมื่อกินพวกปลาเน่า พวกกุ้งเน่าเสร็จ
จากนั้นก็ไปยังที่วัด หลวงพ่อบริจาคพูดว่า “เอ้า เจ้าลิง แข่งแบบนี้ก็แข่ง เฮ้ย... เจ้าพวกเด็กวัด มานี่ซิ จะ
ให้แข่งกับลิง”

หลวงพ่อบริจาคถามว่า “ถ้าลิงชนะนั้น จะเอาอะไร” ลิงพูดตอบกลับว่า “ข้ามน้อย อยากได้เหมือน
เต่าขอรับ ถ้าชนะ อยากกินกล้วยและมะพร้าว ส่วนถ้าแพ้ ก็ให้หันท่อนล่างเป็นเจ็ดส่วน ท่อนบนเจ็ด
ส่วนแล้วเอาไปลอยที่แม่น้ำขอรับ” ลิงกับพวกเด็กวัด จึงได้ประชันความหอมของปากกัน

คราวเด็กวัดเมื่อพูดว่า “ฮ่า” หลังจากที่ทำความสะอาดปากของพวกเขาอย่างหมดจด กลิ่นก็
ไม่เหม็นแล้ว ถึงตาของลิง เมื่ออ้าปากแล้วพูดว่า “ฮ่า” กลิ่นปลาเน่า กุ้งเน่า ก็คลุ้งไปทั่ววัดทั้งหมด
หลวงพ่อบริจาคจึงสั่งว่า “เฮ้ย เจ้าพวกเด็กวัด ไล่ลิงออกไป” เนื่องจากไม่สามารถทนกลิ่นเน่าเหม็นได้ พวก
เด็กวัดที่รู้ว่าลิงแพ้ จึงหันลิงเป็นท่อนล่างเจ็ดส่วนท่อนบนเจ็ดส่วนตามคำพูดกล่าวของมัน จากนั้นก็
นำไปลอยยังที่แม่น้ำ

นิทานเรื่องที่ 4

เหล็กจารทองคำ

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ณ หมู่บ้านแห่งหนึ่งบริเวณตีนเขา มีขอกานสามภรรยาคนหนึ่งอยู่อาศัย วันหนึ่งพวกเขาได้ให้กำเนิดลูกชายคนหนึ่ง เมื่อลูกชายโตขึ้น 1 ขวบ ผู้เป็นพ่อได้ขึ้นไปยังบนภูเขาเพื่อตัดไม้ไผ่ ก็ได้พบวิชาธรตนหนึ่งเข้า วิชาธรตนนั้นได้ออกมาจากเตาเผาได้ไม่นาน ก็ได้โยนสิ่งของอย่างหนึ่งใส่มือชายขอกาน

ชายขอกานได้ประหลาดใจที่วิชาธรเอาของบางอย่างให้ เมื่อรู้ว่าสิ่งนั้นเป็นเหล็กจารทองคำจึงได้นำกลับบ้าน เนื่องจากพวกเขาทั้งคู่ไม่ได้เรียนหนังสือ จึงไม่รู้ว่าเหล็กจารทองคำนั้นทำอะไรได้ จึงได้เก็บรักษาไว้ เมื่อลูกชายของพวกเขาอายุได้ 3 ขวบ คืนหนึ่ง วิชาธรที่ได้พบบนภูเขาได้เข้าฝัน บอกว่า “นี่ .. นี่ .. ข้าลิมบอกพวกเจ้าไป เหล็กจารทองคำที่ข้าให้พวกเจ้าไว้เมื่อปีก่อน จงเก็บไว้ให้ดี ๆ นะ สิ่งนั้นไม่ได้สำหรับพวกเจ้า แต่เพื่อลูกชายของพวกเจ้า เมื่อลูกชายโตขึ้น พวกเจ้าจะร่ำรวย ลูกชายของพวกเจ้ามีบุญบารมีมาก”

เมื่อลูกชายโตขึ้นอายุ 16 ปี สองสามีภรรยาก็ได้ให้เหล็กจารทองคำแก่ลูกของพวกเขา ตามที่วิชาธรสั่งไว้ แล้วพูดว่า “เพื่อให้เจ้าได้ดิบได้ดี จงพกเหล็กจารทองคำนี้ติดตัวไว้เวลาเดินทาง วันหนึ่งข้างหน้า จะพบแต่สิ่งดีๆ ถึงตอนนั้นอย่าลืมนำมาฝากแม่ล่ะ” เมื่อพูดจบก็ปล่อยให้ลูกชายออกเดินทาง

หม่องโอะสา ผู้เป็นลูกชาย ได้พกเหล็กจารทองคำที่พ่อแม่ให้มา ในคืนหนึ่งนั้นก็เกิดหลงทางในป่าแห่งหนึ่ง และได้ยินเสียงร้องไห้ หม่องโอะสาจึงเดินตามหา และได้พบกับหญิงสาวคนหนึ่ง หม่องโอะสาได้ถามอย่างแปลกใจว่า “ทำไมถึงมาร้องไห้ในป่านี้คนเดียว” หญิงสาวที่กำลังร้องไห้จึงตอบกลับว่า “ฉันไม่อยากจะอยู่ในป่าแห่งนี้ ตอนนี้ก็มีมืดแล้วด้วย ตัวฉันนั้นได้ถูกนางยักษ์ที่อยู่ตรงวิมานริมลำธารตรงโน้นจับมาแล้วซังไว้ ตัวฉันไม่ได้ทำตามที่เขาสั่ง จึงถูกนำมาปล่อยให้เป็นอาหารของเสือในคืนนี้ ได้โปรดช่วยฉันด้วย”

ด้วยความที่สงสาร หม่องโอะสาได้พูดว่า “เออละ ไม่ต้องกลัวนะ ตามฉันมา บอกที่อยู่ของนางยักษ์มา เราจะไปสู้นางยักษ์นั่น” เมื่อพูดจบก็ได้ออกเดินทางไปหานางยักษ์ เมื่อมาถึงวิมานใหญ่นางยักษ์ที่เห็นหม่องโอะสา ได้กล่าวทักทายแล้วถามว่า “เจ้าหนุ่ม มาที่นี่ทำไม” หม่องโอะสาได้บอกว่า จะมาเพื่อค้ำที่นี้สักหนึ่งคืน หลังจากนั้นหม่องโอะสา ก็ได้ให้เหล็กจารทองคำแก่นางยักษ์เป็น

ของขวัญ นางยักษ์ดีใจอย่างมากที่ได้เหล็กจารทองคำมา แล้วทำการแลกเปลี่ยนเหล็กจารทองคำอันเก่าที่มีอยู่

ในเช้าตรู่ นางยักษ์ก็ได้เขียนจดหมายบนใบไม้ ด้วยเหล็กจารทองคำ ในจดหมายนั้นเขียนไว้ว่า “พวกเจ้ามากินเจ้าเด็กนี้ได้เลย อย่าปล่อยให้เลยข้ามวัน” นางยักษ์ได้ฝากจดหมายให้แก่หม่องโอะสะ่าให้ไปส่งข้างในป่าลึก หม่องโอะสะ่ารับจดหมายแล้วเดินทางไปยังวิมานใหญ่แห่งหนึ่งในป่าลึก เหล่าพวกยักษ์ที่อยู่ในวิมานนั้นได้กางจดหมายอ่าน “จงให้ทองคำสิบแท่งในวิมานทองของฉันแก่เด็กคนนี้” เหล่ายักษ์จึงมอบทองคำสิบแท่งแก่หม่องโอะสะ่าตามที่จดหมายได้เขียนไว้

เช้าวันถัดมา นางยักษ์ได้เห็นหม่องโอะสะ่า ก็ได้เขียนจดหมายอีกครั้ง ว่า “ไม่ต้องให้อะไรแก่เด็กคนนี้ กินเป็นอาหารได้เลย เขาเป็นศัตรูของฉัน” นางยักษ์ก็ได้ให้จดหมายแก่หม่องโอะสะ่าไปอีกครั้ง เมื่อเหล่ายักษ์ได้กางจดหมายอ่าน “จงให้กล่องใส่ดวงใจกับดาบแก่เด็กคนนี้” เหล่ายักษ์จึงให้กล่องดวงใจของนางยักษ์กับดาบแก่หม่องโอะสะ่าไป

นางยักษ์ที่ได้เห็นหม่องโอะสะ่ากลับมาอีกครั้ง ก็แปลกใจแล้วคิดว่า ถ้าฆ่าหม่องโอะสะ่าด้วยตนเองก็จบเรื่อง หม่องโอะสะ่าที่กำลังวิ่งมาจึงได้ทำลายกล่องดวงใจที่ถืออยู่บนมือ จึงทำให้นางยักษ์ตายในที่สุด

หลังจากที่นางยักษ์ได้ตายไป หม่องโอะสะ่าได้ถือดาบแล้วสถาปนาตนปกครองเมืองยักษ์และได้แต่งตั้งหญิงสาวให้เป็นราชินี ต่อมาไม่นาน หม่องโอะสะ่าก็ได้เรียกพ่อแม่ที่อยู่ตรงตีนเขาเข้ามาอยู่อาศัยด้วยกันอย่างมีความสุข

นิทานเรื่องที่ 5 คนเลี้ยงวัวผู้มีปัญญา

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีงูสามีภรรยาคู่หนึ่งอยู่ใกล้บริเวณเมืองพาราณสี ในหนึ่ง งูตัวผู้ที่อาศัยอยู่ในถ้ำ อยากรอกออกไปสูดอากาศด้านนอก เมื่อออกมาข้างปากถ้ำก็ได้เลื้อยไปยังที่ต่างๆ ขณะที่กำลังเลื้อยอยู่นั้น ก็ได้พบเจอกับประตูบานหนึ่ง จึงได้เลื้อยเข้าไป

เมื่อเข้าไปยังภายใน ก็พบกับงานพิธีที่ประกอบไปด้วยกษัตริย์เมืองพาราณสี พระราชินี พระธิดาและข้าราชการบริวาร งูตัวผู้จึงค่อยๆ เลื้อยเข้าไปจนเหล่าอำมาตย์เห็น จึงวิ่งหนีกันออกมา

กษัตริย์จึงได้ตะโกนเรียกเหล่าอำมาตย์ให้ช่วยตัวเองออกไปด้วยความกลัว เหล่าอำมาตย์นั้นก็ทำการแสแสสร้งไม่ได้ยินเพราะกลัวงู จนอุปราชพระโอรสกลับมาถึง ก็ได้ใช้ไม้ฟาดงูจนตาย แม้ว่างูตัวผู้ได้ตายไปแล้ว ก็ไม่มีใครกล้าเข้ามายังบริเวณที่งูตายอีกเลยเพราะยังคงมีความกลัวอยู่

ไม่นานนัก งูตัวเมียที่ยังอยู่ในถ้ำ เห็นว่างูตัวผู้ยังไม่กลับมาจึงได้ออกจากถ้ำแล้วเข้าไปยังประตูพระราชวังที่งูตัวผู้เข้าไป เหล่าข้าราชการบริวารก็ไม่ได้เห็นงูตัวเมียเข้ามา งูตัวเมียจึงเลื้อยเข้าแล้วพบงูตัวผู้ที่กำลังนอนตายจมกองเลือดอยู่

งูตัวเมียไม่เห็นใครสักคนที่สอบถามว่า ทำไมงูตัวผู้ถึงตาย งูตัวเมียเข้าไปถามมดสีขาตัวหนึ่งที่อยู่ใกล้ในเสาพระราชวัง มดสีขาจึงตอบว่า งูตัวผู้ได้ถูกพระอุปราชฆ่าตาย งูตัวเมียจึงเกิดความแค้นจึงกลับไปยังพระราชวังอย่างเงียบๆ

งูตัวเมียนั้น เมื่องูตัวผู้ตายจึงกลายเป็นงูแม่ม่าย จึงได้ประกาศว่าจะทำให้พระมเหสีของพระแปรราชเป็นแม่ม่ายเช่นเดียวกัน ในยามเที่ยงคืนนั้น ก็ได้เลื้อยเข้าไปยังห้องบรรทม มันได้รัดพระอุปราชไว้ที่รอบคอ เมื่อฟ้าสาง พระอุปราชตื่นขึ้นได้ตกใจเมื่อมีงูรัดคออยู่

ในตอนนั้นเอง พระมเหสีก็เข้ามา แล้วเห็นพระอุปราชถูกงูพันคอจึงเข้าไปกราบทูลพระราชอาเวลานั้นพระราชอาจึงเรียกพลธนูเข้ามาให้ไปฆ่างูตัวเมีย เมื่องูตัวเมียเห็นพลธนูเข้ามา จึงได้พูดอย่างกล้าหาญว่า “อย่าเพิ่งฆ่าฉันเลย เหล่าพลธนู ขอให้ฉันได้พูดกับพระราชอาสักคำเถิด ตอนนี้นฉันเป็นงูแม่ม่ายแล้วเพราะพระอุปราชได้ฆ่าสามีของฉันไป ดังนั้น พระมเหสีของเขาก็ต้องกลายเป็นเหมือนกับฉัน ฉันจึงได้เข้ามาเพื่อจะฆ่าพระอุปราช”

เวลานั้น พระราชอาได้ยินจึงได้พูดว่า “จะไม่ฆ่าเจ้าได้อย่างไร ข้าต้องปกป้องลูกของข้า แต่ที่เจ้าพูดมาก็ถูก คำพูดของใครจะถูกต้อนั้นต้องให้ผู้มีปัญญาที่อยู่ในเมืองแห่งนี้มาตัดสิน เอาละ... มาสิ

พวกเราไปหาผู้มีปัญญากัน” ทั้งหมดจึงได้ไปหาผู้มีปัญญา เมื่อผู้มีปัญญาได้ฟังคำพูดของพระราชาราชและ
งูตัวเมียแล้วตัดสินใจให้ฆ่าพระอุปราช

พระราชานั้นทรงพอพระทัยยิ่งนักและทรงร้อใจเรื่องพระโอรส จากนั้นจึงได้ถามว่า “เหล่า
อำมาตย์ทั้งหลาย ได้ไปถามหาผู้มีปัญญามาหมดแล้วหรือยัง ยังเหลือใครอีกไหม” อำมาตย์คนหนึ่งจึง
พูดว่า “ยังเหลือผู้มีปัญญาห้าคนอยู่บนยอดเขาโน้นขอรับ เป็นพวกคนเลี้ยงวัว พวกเขาได้สร้างได้สร้าง
หมู่บ้านแล้วปกครองกันเอง ถ้าพวกเราไปยังที่นั่นคงจะดีขอรับ” เมื่อพูดจบทั้งหมดจึงได้ออกเดินทาง
ไป คนเลี้ยงวัวทั้งห้าคน ได้เห็นพระราชากับข้าราชการจึงได้สอบถามว่า “มาที่นี่ มีธุระอันใด” เมื่อ
พระราชารู้เรื่องราวดังกล่าวทั้งหมดแล้ว คนเลี้ยงวัวสี่คนก็ได้ตัดสินใจให้งูตัวเมียฆ่าพระอุปราช

แต่ทว่าคนเลี้ยงวัวคนสุดท้ายที่เป็นชายชรา กำลังครุ่นคิดไม่ได้ตัดสินใจ ซึ่งทุกคนต่างเฝ้ารอฟัง
คำตัดสินใจ ไม่นานนัก ชายชราเลี้ยงวัวได้ถามว่า “พระราชาราช พระมเหสีของพระอุปราชมีลูกกี่คน”
พระราชาราชจึงตอบว่า “ตอนนี้พระมเหสีมีพระโอรสสองพระองค์ พระธิดาสองพระองค์ รวมแล้วมีสี่
พระองค์” หลังจากนั้นชายชราก็ได้หันไปหาแล้วถามงูตัวเมียว่า “แล้วเจ้าละ มีลูกกี่ตัว” งูตัวเมียจึง
ตอบว่า “ฉันทมีลูกเจ็ดตัว”

เวลานั้นชายชราได้ตัดสินใจว่า “อืม... ถ้าอย่างนั้น งูตัวเมียมีลูกเจ็ดตัว ส่วนพระมเหสีมีลูกสี่คน
นั้น มันไม่เท่าเทียม เอาละตอนนี้ข้าจะตัดสินใจแล้ว งูตัวเมียนั้นยังไม่ต้องฆ่าพระอุปราช ส่วนพระ
มเหสีนั้น ตอนที่มิบุตรครบเจ็ดคนเมื่อไหร่ เจ้างูก็จงมาเอาชีวิตของพระอุปราช”

งูตัวเมียได้พูดอย่างพอใจว่า “ดีแล้วท่าน ครั้งหน้าข้าจะมาใหม่ เมื่อพระมเหสีได้บุตรครบเจ็ด
คนเมื่อไหร่ ให้มาแจ้งบอกข้า” เมื่อพูดเสร็จก็ได้คลายตัวที่พันคอพระอุปราชแล้วเลื้อยกลับไปยังถ้ำ

แม้ว่าเวลาได้ผ่านมามากหลายปี เนื่องด้วยพระมเหสียังไม่มีบุตรเพิ่มสักคน งูตัวเมียนั้นก็ไม่ปรากฏ
มาอีกเลย พระอุปราชและพระมเหสีก็ได้อยู่อย่างมีความสุขตลอดมา

นิทานเรื่องที่ 6

ใบยาสูบจากงูสามใบ

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ชายชราอายุคนหนึ่งมีลูกชายชื่อ หม่องสุระ ชายชรามีฐานะยากจนมากจึงไม่สามารถเลี้ยงดูลูกชายของเขาได้ดีได้ ดังนั้น ในวันหนึ่งหม่องสุระได้ขออนุญาตพ่อของเขาเพื่อออกเดินทาง

หม่องสุระมาถึงเมืองแห่งหนึ่ง พระราชาที่อยู่ในเมืองแห่งนั้นเป็นผู้ที่มีบารมีมาก หม่องสุระจึงได้เข้าไปรับใช้เป็นทหาร

วันหนึ่ง หม่องสุระได้ไปเข้าร่วมสงคราม เหล่าทหารที่ได้พ่ายแพ้ในสงครามต่างก็วิ่งหนีออกมาเพราะหวาดกลัว เวลานั้น หม่องสุระ ได้กลับไปรวบรวมเหล่าทหารทั้งหมดที่กลับไป แล้วเข้าไปรวบรวมอย่างกล้าหาญให้แก่บ้านเมืองจนได้ชัยชนะ และรอดพ้นเงื้อมมือของศัตรู

เมื่อพระราชาได้ทรงทราบเรื่อง ก็ได้ขอบคุณหม่องสุระเป็นอย่างมากและได้แต่งตั้งให้เขาเป็นทหารข้างพระองค์ที่เป็นตำแหน่งสูงสุดให้ พระราชานั้นมีพระธิดาที่โสมงามพระองค์หนึ่ง ซึ่งเจ้าหญิงนั้นไม่ได้สนใจพวกเจ้าชายที่มาขออภิเษก เจ้าหญิงได้อิच्छฐานในใจว่า ผู้ที่จะมาแต่งงานกับฉัน จะต้องเป็นผู้ที่ตายร่วมกับฉันได้

หม่องสุระได้ทราบเรื่องนี้อิच्छฐาน หม่องสุระได้หลงรักขึ้นชอบเจ้าหญิง จึงไปกราบทูลแก่พระราชา พระราชาได้ถามว่า “หม่องสุระ เจ้าอยากแต่งงานกับลูกสาวข้า เจ้าสามารถทำตามคำอิच्छฐานของนางได้หรือ” หม่องสุระจึงตอบกลับว่า “ทำได้ครับ รักษางายอมทำได้” ดังนั้นแล้ว พระราชาจึงได้ให้หม่องสุระแต่งงานกับเจ้าหญิง หม่องสุระกับเจ้าหญิงก็อยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข ต่อมาวันหนึ่งเจ้าหญิงไม่สบาย แม้ว่าพระโอรสจะช่วยรักษาแล้วก็ไม่หาย ไม่นานนักจึงสิ้นพระชนม์

เมื่อเจ้าหญิงได้สิ้นพระชนม์ พระราชาจึงได้ฝังหม่องสุระพร้อมกับร่างของเจ้าหญิงตามที่หม่องสุระได้สัญญาเอาไว้ หลังจากที่นำเจ้าหญิงใส่ในโลงแก้วแล้วก็ได้เรียกให้หม่องสุระให้ไปยังหลุมฝังศพแล้วให้หม่องสุระเข้าไปอยู่และปิดตายประตูทิ้งไว้

หม่องสุระรู้สึกไม่ดีอย่างมากโดยที่ไม่ได้กินขนมที่เอามาไว้ให้เขา เขานอนไม่หลับทั้งคืน เขาไม่สามารถหนีออกไปได้ บริเวณหลุมฝังศพนั้นมีคนคอยเฝ้าอยู่

ตอนเที่ยงคืนของวันนั้น หม่องสุระที่นอนไม่หลับได้เห็นงูตัวหนึ่งออกมาจากมุมหนึ่งของหลุม หม่องสุระได้เฝ้ามองดู งูได้เข้ามายังให้ศพเจ้าหญิง หม่องสุระกลัวว่าจะกัดศพเจ้าหญิง จึงใช้มีดดาบฟันงูออกเป็นสามส่วน ต่อมาไม่นานก็มีงูอีกตัวหนึ่งออกมาจากมุมอีก เมื่องูตัวนั้นได้เห็นงูที่ตาย จึงได้เลื้อยกลับไปแล้วไม่นานก็กลับมาแล้วคาบใบไม้สามใบมา งูตัวนั้นได้เอาใบไม้ทั้งสามใบนั้นแต่ละที่งูที่นอนตายอยู่ งูที่ตายจึงได้ฟื้นกลับมามีชีวิตแล้วพวกมันจึงเลื้อยกลับไปด้วยกัน

เมื่อพวกเขาได้กลับไป หม่อมสุระจึงได้เก็บใบไม้สามใบที่เหลืออยู่แล้วครุ่นคิดอยู่ที่พักหนึ่ง จากนั้นก็ได้นำไปแตะที่ศพเจ้าหญิง ต่อมาไม่นานเจ้าหญิงก็ได้ฟื้นกลับมาเป็นคนปกติ หลังจากนั้นพวกเขาทั้งสองกลับไปหาพระราชอาอย่างมีความสุขแล้วแจ้งเรื่องราวทั้งหมดให้แก่พระราชอา พระราชอาและประชาชนต่างมีความปลื้มปิติ หม่อมสุระได้เก็บเหล่าใบไม้ที่เป็นใบยาสูบนั้นแล้วออกเดินทางไปปกครองเมืองแห่งหนึ่ง

แม้ว่าเจ้าหญิงกับหม่อมสุระกลับมาอยู่ด้วยกัน แต่เจ้าหญิงนั้นจิตใจไม่เหมือนแต่ครั้งก่อน ไม่รักหม่อม สุระเหมือนเดิม เจ้าหญิงนั้นได้เพิกเฉยต่อเรื่องที่หม่อมสุระได้ช่วยชีวิตเอาไว้ วันหนึ่งพวกเขาได้ล่องเรือกลับไปหาพระราชอา ในระหว่างทางหม่อมสุระกำลังนอนอยู่ เจ้าหญิงก็ได้ไปปรึกษากับกัปตันเรือแล้วเข้าไปบิบบคอกฆ่าหม่อมสุระ แล้วโยนศพลงจากเรือ จากนั้นเจ้าหญิงจึงพูดว่า “กัปตัน หม่อมสุระมันตายแล้วใช่ไหม คุณกับฉันรีบไปหาพ่อของฉัน แล้วไปบอกว่าหม่อมสุระได้เสียชีวิตแล้ว” พ่อของฉันจะจัดงานแต่งงานให้ฉันกับคุณ

ลูกน้องที่ได้เก็บใบไม้สามใบของหม่อมสุระได้รู้เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ดังนั้นลูกน้องของหม่อมสุระจึงได้ปลดเรือชูชีพออกมาโดยที่ไม่ให้เจ้าหญิงรู้แล้วค่อยๆพายออกมาจากเรือใหญ่ แล้วรีบนำศพของหม่อมสุระขึ้นมา จากนั้นก็ได้นำใบยาสูบจากงูทั้งสามใบเข้าไปแตะที่หม่อมสุระ หม่อมสุระก็ได้ฟื้นคืนชีพ พวกเขาทั้งสองจึงรีบกลับเข้าไปหาพระราชอา ก่อนเจ้าหญิง เมื่อมาถึงก็ได้แจ้งเรื่องราวทั้งหมดให้ทราบ

เวลานั้นพระราชอาได้ให้หม่อมสุระกับลูกน้องเข้าไปในแอบในห้องหนึ่ง แล้วรอการกลับมาของเจ้าหญิง ไม่นานนักเจ้าหญิงก็ได้กลับมาถึงแล้วแจ้งข่าวว่าหม่อมสุระได้เสียชีวิตไปแล้ว ตอนนั้นเองพระราชอาได้เรียกหม่อมสุระและลูกน้องที่แอบอยู่ในห้องออกมา เจ้าหญิงก็ได้ตกใจกลัว

หลังจากนั้นเจ้าหญิงก็ได้ขอโทษหม่อมสุระ หม่อมสุระได้อภัยให้ แต่ว่าพระราชอากลับไม่ให้อภัย เพราะเจ้าหญิงได้คิดฆ่าผู้มีพระคุณ พระราชอาจึงออกคำสั่งให้เจ้าหญิงลงเรือไปลำหนึ่งโดยที่เรือนั้นมีรูโหว่เป็นจำนวนมาก แล้วปล่อยให้ลอยไปยังทะเล

นิทานเรื่องที่ 7

ไม้เท้าวิเศษ

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีเจ้าเมืองคนหนึ่งที่มีกษัตริย์ของที่มีความวิเศษ เจ้าเมืองนั้นได้เก็บรักษาพลังของวิเศษของเขาที่ได้รวบรวมมาเป็นเวลายาวนานสองปีไว้ที่ห้องใหญ่ห้องหนึ่ง ในสิ่งของเหล่านั้นประกอบไปด้วย นกแก้วทอง ตู๊กตาชายชราที่ถูกมัดมือ ตู๊กตาเจ้าหญิงที่ถูกหอกแทงหน้าอก ก้อนหินหลากสี ลิงที่กำลังร้องไห้หนึ่งตัว และไม้เท้าประดับด้วยอัญมณี

เจ้าเมืองนั้น ในบรรดาของที่เขาสละสม ชอบไม้เท้าที่ประดับอัญมณีมากที่สุด ทุกๆเช้า เขามักออกมาเดินเล่นพร้อมกับไม้เท้า เมื่อเดินเสร็จแล้วก็นำไม้เท้ากลับใส่ในหีบทอง ล็อคกุญแจไว้

อยู่มาวันหนึ่ง หลังจากที่เจ้าเมืองกลับจากเดินเล่น กลับลืมล็อคหีบทองที่ได้ใส่ไม้เท้าไว้ ตอนบ่ายก็ได้ยินเสียงหัวเราะอย่างสนุกสนานจากหีบทอง ไม่นาน ไม้เท้าที่อยู่ในหีบทองก็ได้กระโดดออกมาด้านนอก เวลานั้นตู๊กตาชายชราที่ถูกมัดมือเห็นแล้วจึงถามว่า “เฮ้ย ... นั่นแกจะไปไหน” ไม้เท้าจึงตอบกลับว่า “ตอนนี้ผมเป็นอิสระแล้ว ปู่ ฉันจะไปทำบุญทำกุศลในทุกๆที่ ที่ไปเยือน” ชายชราจึงตอบกลับว่า “เออ ... เออ ... สาธุด้วย” แล้วก็ได้มองไม้เท้าเดินทางไป

ขณะที่ไม้เท้ากำลังเดินอยู่ ฝนก็ตกลงมา มันจึงได้เดินตามฝน ได้พบชายชราหลังโค้งที่ถือร่มเดินมา ฝนนั้นกำลังตกอย่างหนัก ชายชราจึงพรับ่นว่า “ฝนตกหนักจัง เมื่อไหร่จะถึงบ้าน ถ้าตอนนี้ได้พบที่ช่วยเหลือข้าได้ ก็คงดี” เวลานั้นไม้เท้าจึงได้พูดว่า “มานี่ ตา.. มาจับผมไว้แล้วไปด้วยกัน จะได้ถึงบ้านเร็วๆ” ชายชราจึงได้จับไม้เท้าแล้วได้เดินทางกลับบ้านได้อย่างรวดเร็ว เมื่อไม้เท้าได้ออกเดินทางต่อ ก็ได้พบหญิงสาวที่ได้เลี้ยงเป็ดกำลังถูกลูกๆ เมื่อหญิงสาวได้เห็นไม้เท้า จึงได้ตะโกนว่า “นี่... พวกเจ้า ถ้าพวกเจ้าไม่กลัวข้า จะโดนตีด้วยไม้เท้าที่อยู่ตรงโน้นนะ เจ้าพวกเปิดนี่ก็เหมือนกัน ทำไม่ถึงเสียตั้ง ไม้เท้าเอ๋ยเข้ามาตีพวกลูกๆและพวกเป็ดด้วยเถิด เมื่อไม้เท้าได้ยินจึงพูดว่า “เพราะอะไรทำไมข้าต้องมาตีพวกเด็กๆและพวกเป็ดนี้ เจ้าเคยสอนพวกเด็กๆ ตีๆโดยที่ไม่ให้เขาร้องไห้ได้ไหม พวกเป็ดเหล่านี้ก็เหมือนกัน เจ้าได้เลี้ยงตีๆไม่ให้มันชนหรือเปล่า งานของเจ้าไม่เคยทำได้ดีเลย ทำไมข้าต้องช่วยเหลือเจ้าด้วย ถ้าเจ้าไม่ทำหน้าที่ของเจ้าที่ดูแลเด็กๆกับพวกเป็ดตีๆ ข้าจะตีเจ้าเนี่ยแหละ” จากนั้นก็ได้ไล่ตีหญิงสาว

หลังจากนั้น ไม้เท้าก็ได้พบเจ้าหญิงน้อยองค์หนึ่งที่ได้วิ่งออกมาจากป่า แล้วขอร้องว่า “ช่วยฉันด้วยเถิด ฉันถูกหมอผีขังในป่าจับตัวไป ตอนนี้ฉันได้แอบวิ่งหนีออกมา เขากำลังตามมาด้านหลัง” ไม้เท้าจึงชวนเจ้าหญิงไปหาหมอผีและได้พบกับถ้ำหินใหญ่ เวลานั้นเจ้าหญิงน้อยได้ถือไม้เท้าและได้บอกว่า “ฉันมีไม้เท้าวิเศษแล้ว เอาล่ะ... เจ้าจะทำอะไร” หมอผีจึงได้หัวเราะว่า “ฮา.. ฮา.. ฮา..” และพูดต่อว่า “นี่... คิดว่าไม้เท้านี้จะช่วยเจ้าได้อย่างนั้นหรือ” ทันใดนั้นหมอผีก็ได้คว้าไม้เท้าจากมือเจ้าหญิงไปแล้วจับหักด้วยเข่า เวลานั้นไม้เท้าได้เป็นเศษลงบนพื้น เจ้าหญิงจึงใจคอไม่ดีแล้วก้มลงเก็บเศษชิ้นส่วนไม้เท้า ทันใดนั้นไม้เท้าก็กลายเป็นเจ้าชายรูปงามต่อหน้าเจ้าหญิง เจ้าชายจึงพูดว่า “เอาล่ะ... ไม่ต้องกลัวอะไรแล้ว ฉันได้กลับมาเป็นมนุษย์แล้ว เมื่อสิบสองปีที่แล้ว ฉันถูกหมอผีใส่สีกให้กลายเป็นไม้เท้า

จนกลายเป็นสิ่งของของเจ้าเมือง ตอนนี้เพราะเจ้า ข้าได้หลุดพ้นจากคำสาปแล้ว พวกเราทั้งสองกลับไปยังเมืองแล้ว
จัดงานแต่งงานกันเถอะ" จากนั้นเจ้าชายก็ได้พาเจ้าหญิงกลับไปยังเมืองแล้วแต่งงาน

นิทานเรื่องที่ 8

สระน้ำอาคม

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ณ ป่าแห่งหนึ่งใกล้เมืองพาราณสี มีสระน้ำแห่งหนึ่งที่ได้เกิดจากการเสกอาคมของ หมอผีคนหนึ่ง ในสระน้ำนั้นมีน้ำใสสะอาดและมีปลามากมายอยู่ ผู้คนที่เข้ามาในป่านี้ก็ไม่กล้าที่จะจับพวกปลาในสระ น้ำนี้

วันหนึ่งมีลูกชายเศรษฐีออกไปล่าสัตว์ในป่า เมื่อมาถึงใกล้สระน้ำนั้น เพราะความเหนื่อยจึงได้ล้มลงไปดื่ม น้ำจากสระน้ำนั้น แล้วพบฝูงปลากำลังแหวกว่ายอยู่ในสระน้ำที่ใสสะอาด ลูกชายเศรษฐีจึงได้ทำคันเบ็ดตกปลาหนึ่ง คันแล้วหย่อนลงไป เมื่อปลาตัวหนึ่งได้ผลอกินเบ็ด ลูกชายเศรษฐีจึงลากคันเบ็ดขึ้นมาด้วยความดีใจ แต่ทว่าไม่สามารถลากคันเบ็ดขึ้นมาได้ ปลาที่อยู่ในน้ำกับลูกชายเศรษฐีที่อยู่บนบกต่างก็ยึดติดกันไปมา

สุดท้าย เนื่องจากปลาที่อยู่ในน้ำตัวใหญ่จึงได้ดึงลูกชายเศรษฐีตกลงไปในน้ำ เขาจึงได้กลายเป็นปลา

วันถัดมา เมื่อแม่ของเขากลับมาก็ร้อนใจจึงได้ออกตามหาในป่า เมื่อมาถึงสระน้ำอาคม จะลงไปตักน้ำดื่ม แก่กระหาย ก็ได้มีปลาตัวหนึ่งในสระน้ำนั้น โผล่หัวขึ้นมาแล้วตะโกนบอกว่า "แม่... แม่... ผมกลายเป็นปลาไปแล้ว อย่าตักน้ำจากสระแห่งนี้ แม่พาผมกลับบ้านให้หน่อย อยู่ในสระน้ำนี้ไม่สนุกเลย" เวลานั้นภรรยาเศรษฐีก็ได้กลับไป บ้านด้วยความเสียใจแล้วได้ขุดสระน้ำขึ้นมา จากก็ได้นำลูกชายจากสระน้ำอาคมปล่อยลงไป ในสระน้ำที่บ้าน ทุกๆวัน แม่ของเขามักมาพบปลาน้อยผู้ที่เป็นลูกชาย เมื่อปลาน้อยได้พบกับแม่จึงมีความสุข วันหนึ่งปลาน้อยได้พูดว่า "แม่จำผมได้ขึ้นแล้ว อยากได้เจ้าสาว ช่วยหาให้หน่อย" เวลานั้นแม่ก็ได้ประกาศหาหญิงสาวที่อยู่ในย่านนี้มาแต่งงานกับลูกชายจะให้เงินค่าสินสอดหนึ่งพัน หญิงปั้นหม้อได้รู้ข่าวประกาศนี้ หญิงปั้นหม้อมีลูกอยู่สองคน คือ มะงเหวคนโตและ มะเขวชินคนเล็ก เนื่องจากหญิงปั้นหม้ออยากได้เงินหนึ่งพัน จะให้ลูกสาวคนเล็กมะเขวชินแก่ปลาน้อยลูกชายเศรษฐี มะเขวชินไม่ยอมอยู่กับปลาและได้ยื่นมาว่า คนในหมู่บ้านกลัว แบะเคยโดนปลาน้อยนั้นกัด หญิงปั้นหม้อจึงได้ ขอร้อง และว่าเป็นแค่ลูกเลี้ยงจึงได้แต่งตัวมะเขวชินเป็นเจ้าสาวแล้วส่งลงเกวียนไป

คืนหนึ่งขณะที่หลับระหว่างทาง มะเขวชินนั้นนอนไม่หลับเพราะกลัวที่จะแต่งงานกับปลา ก็ได้มีงูตัวหนึ่ง ออกมาจากพุ่มไม้ในขณะที่ทุกคนที่ร่วมเดินทางกำลังหลับ งูตัวนี้ได้ให้หินสามก้อนแก่มะเขวชินแล้วสั่งว่า "มะเขวชิน อย่ากลัวนะ จงแต่งงานกับเจ้าปลาแล้วนำก้อนหินสามก้อนขว้างใส่" เมื่อพูดจบก็ได้เข้าพุ่มไม้ไป

วันต่อมา มะเขวชินได้แต่งงานกับปลา ในยามกลางคืนที่ปลอดภัย มะเขวชินได้ถือก้อนหินทั้งสามก้อนในมือ แล้วไปรอที่สระน้ำ ปลาน้อยจึงได้โผล่ขึ้นมาที่มะเขวชิน มะเขวชินก็ได้ขว้างหินหนึ่งก้อนไป แต่กลับไม่โดนจึงได้ ขว้างก้อนต่อไป จนถึงก้อนสุดท้ายก็ได้ถูกโดนปลา ทันใดนั้นปลาน้อยก็ได้กลับกลายเป็นลูกชายเศรษฐีทันที

ภรรยาเศรษฐีจึงได้เลี้ยงดูขอบคุณลูกสะใภ้มะเขวชินเป็นอย่างดี จนหญิงปั้นหม้อได้ทราบเรื่องราว ในวันหนึ่งนั้นได้แสร้งไม่สบายแล้วเรียกให้มะเขวชินกลับมา ชินมาถึง หญิงปั้นหม้อจึงได้พูดว่า "แม่หิวน้ำเหลือเกิน ตักน้ำในบ่อให้กินหน่อย อยากกินน้ำที่ลูกสาวช้ำดักให้" มะเขวชินสงสารหญิงปั้นหม้อจึงได้เปลี่ยนเสื้อแล้วออกไปตักน้ำ เมื่อไปถึงยังบ่อน้ำ ขณะที่กำลังล้มลงไปตักน้ำ ลูกสาวคนโตมะงเหวได้ออกมาจากที่ซ่อนแล้วผลักหลังมะเขวชินตก

ลงบ่อน้ำ หลังจากนั้นมวงเวมिनก็กลับบ้านแล้วเปลี่ยนเสื้อผ้าเป็นของมะเขวชินแล้วเข้าไปยังบ้านเศรษฐี ลูกชายเศรษฐีก็เพิ่งกลับจากการล่าในป่า จึงพามวงเวมिनที่ปลอมตัวเป็นมะเขวชินเข้าห้องนอน

มะเขวชินที่ได้ตกลงไปในบ่อ ก็ร้องไห้เพราะความกลัว จากนั้นงูใหญ่ที่เคยได้พบภายในป่านั้นก็เข้ามา งูใหญ่นั้นจึงช่วยมะเขวชินด้วยการขุดหลุมเป็นโพรงใต้ดิน ต่อมาไม่นานก็ได้โผล่ขึ้นมาบนดิน เมื่อฟ้าสางมะเขวชินก็ได้กลับเข้าไปในบ้านเศรษฐี ขณะกำลังจะเข้าบ้านก็ได้ยินเสียงลูกชายเศรษฐี จึงได้แอบดู ก็ได้พบหญิงสาวคนหนึ่งที่กำลังเสแสร้งนอนคลุมผ้าหมอบนเตียง มะเขวชินจึงได้วิ่งเข้าไปในห้อง

เวลานั้น ลูกชายเศรษฐีได้พบกับภรรยาของเขามะเขวชิน ดังนั้นจึงได้ดึงผ้าหม้อออกจากเตียงแล้วพบกับมวงเวมिन ลูกชายเศรษฐีจึงโกรธมากหวังจะเข้าทำร้ายมวงเวมिन ลูกสาวคนเล็กมะเขวเวมिनผู้มีจิตใจดีจึงได้ขอโทษแทนพี่สาว และขอให้ปล่อยไป มวงเวมिनจึงได้กลับไปหาหญิงปั้นหม้อเพราะไม่กล้าอยู่ต่อความผิดที่ได้กระทำไว้

นิทานเรื่องที่ 9

หญิงชราจากป่า

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว สาวใช้คนหนึ่งได้ออกเดินทางมาพร้อมกับบรรดาเจ้านาย เมื่อพวกเขามาถึงในป่าแห่งหนึ่ง ทันใดนั้น โจรก็ได้ออกมาฆ่าเจ้านายจนตายหมด เหลือเพียงแต่สาวใช้ที่เป็นผู้รอดชีวิต

เมื่อพวกโจรกลับไป หญิงจึงได้ออกมาจากพุ่มไม้ นางจึงอยู่คนเดียวในป่า ได้แต่ร้องไห้อยู่ใต้ต้นไม้

แม้ว่าหญิงสาวจะพยายามหาทางออกจากป่าแต่ก็ไม่พบ ตอนที่นางนั่งอยู่ใต้ต้นไม้ ก็มีนกเขาตัวหนึ่งบินมาแล้วพูดว่า “สาวน้อย ไม่ต้องกลัวนะ เอาบุญแจ่นี้ไปแล้วไปไขบุญแจกบนต้นไม้แน่ เจ้าจะพบกับอาหารมากมายที่ต้นไม้แน่” หลังจากให้บุญแจกแก่หญิงสาวใช้ นกเขาก็ได้บินออกไปด้วยความหิวโหย หญิงสาวจึงได้ใช้บุญแจกยังบนต้นไม้ที่นกเขาบอกไว้ ก็ได้พบกับอาหารอันมากมาย

ตอนบ่าย นกเขาก็ได้บินกลับมา แล้วให้บุญแจกอีกหนึ่งดอก และบอกว่า “สาวน้อย ถ้าเจ้าอยากนอน ก็เอาบุญแจ่นี้ไปไขที่ต้นไม้ แล้วได้พบกับที่นอนในต้นไม้” หญิงสาวจึงได้ไขบุญแจกที่ต้นไม้ตามที่นกเขาบอก แล้วก็ได้พบกับที่นอนในต้นไม้

เช้าวันต่อมา นกเขาก็ได้กลับมาอีก แล้วก็ให้บุญแจกอีกดอกหนึ่งแก่หญิงสาว แล้วบอกว่า “สาวน้อย ถ้าเอาบุญแจ่นี้ไปไขเปิดแล้วจะได้พบกับเสื้อผ้า” จากนั้น นกเขาก็ได้บินจากไป

ในขณะที่หญิงสาวไขอยู่กับนกเขาในป่า วันหนึ่งนกเขาก็บอกว่า “สาวน้อย ข้าอยากวานเจ้าอะไรสักอย่าง เจ้าจะทำให้ได้ไหม” หญิงสาวจึงตอบว่า “ได้สิ” นกเขาจึงได้บอกกับหญิงสาวว่า “เอาละ ถ้าอย่างนั้น เจ้าจงเข้าไปในป่าแล้วเจ้าจะพบกับหญิงชรากำลังนั่งผิงไฟ ถ้าเขาเห็นเจ้า เขาก็จะรีบออกมาทักทาย แต่เจ้าไม่ต้องทักทายกลับนะ ถ้าทักทายกลับเขาจะฆ่าเจ้า จงอย่าตอบอะไรแม้แต่คำเดียว แล้วเจ้าจงเดินผ่านไปด้านขวาของหญิงชราและจะพบกับประตูบานหนึ่ง ถ้าเจ้าเข้าไปประตูบานนั้น ก็จะพบกับแก้วแหวนเงินทองอัญมณีต่างๆ แต่อย่าเอามานะ ในที่นั้นมีแหวนเกลี้ยงวงหนึ่ง ให้เจ้าเอาแหวนวงนั้นมาแล้วรีบกลับมาหาข้า เอาละ ไปได้แล้ว”

หญิงสาวได้เข้าไปในป่าลึกลับตามที่นกเขาบอก ก็ได้พบกับหญิงชราคนหนึ่งกำลังนั่งผิงไฟอยู่ในกระท่อมหลังหนึ่ง เมื่อหญิงชราเห็นหญิงสาวจึงรีบออกมาทักทาย แต่หญิงสาวก็ไม่ได้ทักทายตอบตามที่นกเขาได้สั่งไว้ หญิงสาวได้เดินผ่านไปยังด้านขวามือของหญิงชราแล้วจึงจะประตูออก หญิงชรา

จึงได้ดึงเสื้อของหญิงสาวแล้วพูดด้วยความโกรธว่า “นี่... อย่าเปิดประตูนะ ถ้าข้าไม่อนุญาต ใครก็เข้าไม่ได้”

หญิงสาวจึงเดินเข้าไปข้างในโดยไม่ฟังคำพูดของหญิงชรา จึงได้พบกับแหวนที่ทำด้วยอัญมณีมากมาย หญิงสาวก็ไม่ได้คิดจะเอาอะไรออกมาตามที่นางเขาสั่ง ขณะที่หญิงสาวกำลังหาแหวนเกลี้ยงอยู่นั้น นางก็ได้พบกับแม่มดถือกรงนกอยู่ในมือ หญิงสาวได้มองอยู่อย่างแน่ใจแล้วก็พบแหวนเกลี้ยงวงหนึ่งอยู่ตรงจอยปากนกที่ซึ่งอยู่ในกรงนั้น ในตอนนั้นหญิงสาวจึงดึงเอากรงนกออกจากมือหญิงชราอย่างรวดเร็ว แล้วก็เปิดกรงเพื่อเอาแหวนเกลี้ยงที่นกคาบไว้ออกมา

หญิงสาวคิดว่านกเขาจะมาเอาแหวน แต่ไม่มา หญิงสาวได้นั่งฟังต้นไม้รออยู่ ทันใดนั้นก็ได้ยินกิ่งไม้สองกิ่งร่วงหล่นลงมาอย่างนิ่มนวล แล้วกิ่งไม้ก็ได้กลายเป็นมือมาโอบกอดหญิงสาวไว้ หญิงสาวจึงประหลาดใจมากจึงได้หันไปมองดู ซึ่งสิ่งที่เห็นไม่ใช่ต้นไม้แต่เป็นเจ้าชายรูปงาม

เจ้าชายได้บอกว่า “ขอบคุณมากที่ช่วยให้เรารอดพ้นจากหญิงชั่ว เพราะหญิงอยู่ในป่าแห่งนี้ได้จับเรามา เราจึงกลายเป็นต้นไม้ ซึ่งในหนึ่งวันเราจะกลายเป็นนกเขาสองชั่วโมงเท่านั้น เวลาที่เหลือก็กลายเป็นต้นไม้ หญิงชราได้อาแหวนของเราไปแล้วก็จับเราไว้ ตอนนี้เจ้าได้อาแหวนมาคืนเรา เราจึงรอดได้ มหาตเล็กของเราก็ถูกเขาจับไปเป็นต้นไม้เหมือนกับเรา และตอนนี้พวกเขาได้กลายร่างกลับมาเป็นคนแล้ว” เมื่อพูดจบ เจ้าชายก็ได้พามหาตเล็กพร้อมกับหญิงสาวกลับมายังเมือง เมื่อกลับมาถึงเจ้าชายจึงได้แต่งงานกับหญิงสาว

นิทานเรื่องที่ 10

นกรรหาน้อยมิแยก

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีชายตัดฟันคนหนึ่งอาศัยอยู่ในป่าใหญ่แห่งหนึ่ง วันหนึ่งชายตัดฟันได้เข้าไปตัดฟันภายในป่า ขณะที่กำลังตัดฟันนั้นเขาก็ได้ยินเสียงนกตัวหนึ่ง เขาจึงออกตามหาสถานที่ที่นกตัวนั้นส่งเสียง เมื่อเดินไปถึงเขาจึงพบว่าเป็นนกรรหาน้อยกำลังส่งเสียง เมื่อนกรรหาได้เห็นชายตัดฟัน นกรรหาน้อยจึงพูดขึ้น “ ช่วยฉันหน่อย ฉันชื่อว่า มิแยก ” ตอนนี้มีงูจะมากินไขภายในรังของฉัน ชายตัดฟันจึงไปห้ามงูว่าอย่ามากินไขของนกรรหา สงสารนกรรหาเถิด แต่ว่างูไม่ฟัง และเลื้อยไปข้างหน้าหวังจะกินอาหาร ชายตัดฟันจึงได้หยิบไม้ขึ้นมาแล้วฟาดไปที่งูจนกระทั่งสิ้นใจตาย ตั้งแต่นั้นนกรรหาน้อยก็ได้บินหายออกจากป่านี้ไป ในปีต่อมา วันหนึ่งชายตัดฟันได้แบกหีบขึ้นไปยังภูเขา เมื่อถึงเวลาใกล้พลบค่ำเขาจึงออกตามหาสถานที่พักแรม ในขณะที่กำลังหาเขาได้เห็นดวงไฟเล็กๆจากสถานที่ที่ห่างไกล เขาจึงออกเดินตามหาจนพบกระท่อมหนึ่งกระท่อมจึงเข้าไปข้างแรมแล้วขออนุญาตค้างพักแรม ในกระท่อมนี้มีหญิงสาวอยู่คนหนึ่ง หญิงสาวที่อยู่ในกระท่อมพูดกับคนตัดฟันว่า “อนุญาตให้เข้ามาได้” พร้อมกับเลี้ยงอาหารในขณะที่กินข้าวอยู่ ชายตัดฟันก็ได้ถามหญิงสาวว่า “คุณอยู่ในกระท่อมนี้คนเดียวหรือ” หญิงสาวตอบกลับว่า “ใช่แล้ว ฉันมาอยู่ที่นี่เพื่อมารอคัศูรของฉัน และวันนี้ฉันได้พบคัศูรของฉันแล้ว” ชายตัดฟันถามต่อว่า “แล้วตอนนี้คัศูรของคุณอยู่ที่ไหน” หญิงสาวจึงพูดว่า “คัศูรของฉันก็คือคุณ เมื่อภพก่อน ฉันกำลังจะกินไขนกรรหาในป่า แล้วคุณก็เข้ามาตีฉันจนตาย ดังนั้นฉันมาอาศัยอยู่บนเขานี้เพราะจะแก้แค้นคุณ” ในเวลานั้น ชายตัดฟันก็กลัวจนตัวสั่นแล้วพูดว่า “โอ้ คุณ อย่าฆ่าฉันเลย ไม่ใช่ว่าฉันอยากฆ่าคุณ แต่เพราะนกรรหาร้องขอความช่วยเหลือไว้ชีวิตฉันด้วยเถิด” หญิงสาวพูดกับชายตัดฟันที่กำลังร้องไห้และตัวสั่นอยู่ว่า “ ฉันยังไม่ฆ่าคุณตอนนี้ก็ได้” หญิงสาวพูดต่อว่า “ฉันมีข้อเสนอให้คุณ บนยอดเขาจะมีวัดเก่าอยู่วัดหนึ่งซึ่งมีระฆังใหญ่อยู่หนึ่งอัน ถ้าหากคุณทำให้ระฆังดังได้จากตรงนี้ ฉันจะไว้ชีวิตคุณ แต่ถ้าหากคุณทำไม่ได้ คุณต้องตาย” ชายตัดฟันคิดว่าตัวเองไม่รอดแน่ๆ เพราะไม่มีทางที่ตัวเองจะสามารถทำให้ระฆังบนภูเขานั้นเสียงดังได้ แต่ทันใดนั้นเอง เสียงระฆังก็ดังขึ้น หญิงสาวก็พูดขึ้นมาว่า “อืม.. คุณนี้มีบุญเยอะนะ ดีจริงๆ” จากนั้นเธอก็หายไป เมื่อหญิงสาวหายไปแล้ว ชายตัดฟันยังแปลกใจกับเสียงระฆังที่ดังขึ้น จึงจะไปที่บนภูเขา เมื่อถึงบนภูเขา ชายตัดฟันไปที่วัด ก็ได้เห็นระฆังอันใหญ่ เขามองไปรอบๆระฆังก็พบกับรอยหยดเลือดที่ได้ระฆัง เขาจึงเดินตามรอยเลือดนั้นไปก็พบกับนกรรหามิแยกที่ปีกหัก นอนตายอยู่อย่างน่าเวทนา

นิทานเรื่องที่ 11 ชายชรากับนางเอ็งสี

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ณ เมืองแห่งหนึ่ง มีพระราชองค์หนึ่ง รับสั่งให้สร้างภูเขาแก้วลูกหนึ่ง แล้วได้ประกาศว่า ผู้ที่สามารถปีนขึ้นไปได้โดยที่ภูเขาแก้วไม่พังทลายลงมาได้จะได้อภิเษกกับพระธิดา ภูเขาแก้วลูกนี้เป็นภูเขาที่ลื่นง่าย จึงไม่มีใครสามารถปีนขึ้นไปได้ ผู้ที่หมายปองพระธิดาต่างก็พากันมาปีน แต่ก็ลื่นตกไปตามตามๆ กัน

วันหนึ่ง เจ้าชายองค์หนึ่งที่ชอบพอเจ้าหญิง ได้แอบปรึกษากับเจ้าหญิง แล้วทูลขอพระราชทานอนุญาตปีนภูเขาแก้ว เมื่อได้รับอนุญาตเจ้าชายจึงปีนภูเขาขึ้นไปพร้อมกับเจ้าหญิง เมื่อมาได้ถึงครึ่งทาง เจ้าหญิงได้เกิดลื่นล้มและภูเขาแก้วก็ได้แตกออก แล้วได้กลิ้งเจ้าหญิงลงไป จากนั้นรอยแตกก็ปิดสนิทดังเดิม เมื่อพระราชาทราบถึงพระธิดาตกลงไปในภูเขาแก้วจึงปรึกษากับเหล่าอำมาตย์ แล้วรับสั่งให้เปิดภูเขาแก้วเพื่อนค้นหาเจ้าหญิง แต่ว่าก็ไม่พบ

เจ้าหญิงลื่นตกลงไปในภูเขาแก้วไปจนถึงถ้ำหินขนาดใหญ่ใต้พื้นดิน พระองค์ได้พบกับชายชราคนหนึ่งในถ้ำหินแห่งนั้น ชายชราได้สวมเสื้อสีน้ำตาล ไว้หนวดยาวถึงพื้น เจ้าหญิงได้อาศัยอยู่กับชายชราผู้นั้น และต้องทำงานบ้านทุกอย่างที่ชายชราสั่ง ไม่ว่าจะหุงข้าว ซักผ้า ปูที่นอน กวาดขยะ อย่างไม่หยุดพัก ชายชราจึงได้ตั้งชื่อให้เจ้าหญิงว่า “นางเอ็งสี” แล้วให้อยู่เพียงแต่ในถ้ำนี้ ส่วนชายชรา นั้นมักจะหยิบเอาบันไดพับขนาดเล็กที่เก็บไว้ในเสื้อสีน้ำตาลออกมาเพื่อปีนขึ้นไปยังบนโลกมนุษย์ ทุกครั้งที่ชายชราไปบนโลกมนุษย์ก็มักจะมีเงินทองกลับมาด้วยเสมอ

เจ้าหญิงอยู่กับชายชรามาเป็นเวลาหลายปี และนับแต่เจ้าหญิงตกลงไปในภูเขาแก้ว เจ้าชายก็ได้มาเฝ้ารอการกลับมาของเจ้าหญิงที่เชิงเขาทุกวัน

ในขณะที่เจ้าหญิงเอ็งสีอยู่กับชายชรา นั้น ทุกๆ วัน เจ้าหญิงได้พยายามอย่างมากที่จะหาหนทางกลับไปหาพระราชบิดาและเจ้าชายคนรักของนาง วันหนึ่งก่อนที่ชายชราจะขึ้นไปยังบนโลกมนุษย์เหมือนทุกครั้งนั้น ก็ได้สั่งเจ้าหญิงเอ็งสีปิดประตูถ้ำทุกบาน ในวันนั้น นางเอ็งสีปิดประตูถ้ำโดยเหลือประตูบานเล็กๆ ไว้บานหนึ่ง ชายชราคิดว่านางเอ็งสีปิดประตูหมดทุกบานแล้ว จึงนำบันไดที่พกไว้ในกระเป๋าของเขาออกมาแล้วปีนขึ้นไปยังบนโลกมนุษย์ เจ้าหญิงได้เดินดูสิ่งของต่างๆ ในถ้ำรอการกลับมาของชายชรา

สักพักหนึ่ง ชายชราาก็กลับมา แล้วได้ถามจะนอกถ้ำว่า “นางเอ่งสี่ หุงข้าวให้ตาแล้วหรือยัง” นางเอ่งสี่จึงตอบกลับว่า “จำ ตา... หุงข้าวเรียบร้อยแล้ว” จากนั้นจึงถามต่ออีกว่า “นางเอ่งสี่ แล้วน้ำดื่มละ เตรียมไว้แล้วหรือยัง” นางเอ่งสี่ตอบว่า “จำ ตา... เตรียมไว้ให้เรียบร้อยแล้ว” ในขณะนั้นชายชราได้เลื้อยไปเห็นประตูบานหนึ่งที่เปิดอยู่ จึงได้มุดหัวลงไปด้วยความแปลกใจ เวลาเดียวกันนั้น นางเอ่งสี่ที่กำลังรออยู่เห็นชายชรามุดหัวเข้ามา จึงได้ปิดประตูบานนั้นอย่างรวดเร็ว ขอบประตูจึงได้หนีบหนวดของชายชราจึงไม่สามารถขยับตัวได้

เมื่อนางเอ่งสี่ได้โอกาส จึงบอกกับชายชราว่า “ตา... จงส่งบันไดที่ตาใช้ปีนขึ้นไปยังบนโลกมนุษย์มาให้เราก่อน เราจะได้ปล่อยตาไป” ชายชราจึงหยิบบันไดจากกระเป๋าเสื้อส่งให้เจ้าหญิงด้วยความเกรงว่าหนวดของตนจะขาด เวลานั้น นางเอ่งสี่ก็ได้นำเอาบันไดปีนขึ้นไปยังโลกมนุษย์ แล้วเจ้าหญิงก็ได้พบกับเจ้าชายที่กำลังรอเจ้าหญิงอยู่ตรงเชิงเขาภูเขาก้าว จากนั้นทั้งสองพระองค์จึงพากันกลับไปเข้าเฝ้าพระราชบิดาด้วยความดีใจ เมื่อพระราชบิดาพบพระธิดาเอ่งสี่ พระองค์ก็สั่งให้พระธิดานางเอ่งสี่นำทางไปหาชายชราในถ้ำ เมื่อไปถึงก็ได้จับชายชราที่นั่นฆ่าทิ้งแล้วนำทรัพย์สินที่มีทั้งหมดกลับมา

ต่อมาไม่นาน พระราชบิดาก็จัดพิธีอภิเษกระหว่างเจ้าหญิงนางเอ่งสี่กับเจ้าชายคนรักของนางอย่างยิ่งใหญ่

นิทานเรื่องที่ 12

อะเหมโฆ

อะเหมโฆได้อาศัยอยู่บริเวณสวนหัวหมู่บ้าน ภายในสวนแห่งนั้นได้ปลูกผักผลไม้มานานาชนิดไว้ บ้านที่อะเหมโฆอาศัยอยู่นั้นเป็นบ้านชั้นเดียวเล็กๆ อะเหมโฆเป็นคนสีผิวน้ำตาลและมีร่างใหญ่ คนบางส่วนในหมู่บ้านเรียกอะเหมโฆว่า “หมอคุดไสย” ถ้าเด็กๆไม่สบาย ก็ต้องเรียกอะเหมโฆมารักษาจะหายโดยทันที เด็กน้อยบางคนที่ได้ลั่นลุ่มก็เรียกอะเหมโฆมาแล้วรักษา บาดแผลนั้นก็หายโดยทันที ดังนั้นคนในหมู่บ้านได้ให้คิดร้ายว่า อะเหมโฆนั้นเป็นแม่มด บางคนก็บอกว่าไม่ได้เป็นเพราะรู้ว่าอะเหมโฆไปวัดในตอนข้างขึ้นและข้างแรม

ในวันโกนวันหนึ่ง อะเหมโฆได้ทำขนมไว้หลายอย่าง ตกกลางคืนวันเพ็ญก็ได้เชิญชวนเด็กๆ เข้ามากินขนมที่บ้าน อะเหมโฆนั้นมักจะเรียกเด็กในหมู่บ้านทั้งหมดปีละครั้งมาเลี้ยงขนม พวกเด็กๆ ก็มักจะไปกินกัน ในเช้าวันเพ็ญเด็กๆจะตื่นนอนแล้วเตรียมตัวจะไปกินขนมที่บ้านของอะเหมโฆ

เมื่อเวลาจะไปกินขนม แม่ของมะหนี่ได้สั่งมะหนี่ว่า “นี่... มะหนี่ ถ้าไปบ้านอะเหมโฆแล้ว อย่าพูดเยอะนะ อย่าพูดเสียงดังเหมือนอยู่บ้านตัวเองเข้าใจไหม” ในทำนองเดียวกันนั้น แม่ของหม่องพยูก็ได้สั่งว่า “นี่... หม่องพยู ถ้าไปบ้านอะเหมโฆแล้ว อย่าซนนะ ให้นิ่งเฉยๆแล้วกิน ได้ยินไหม” แม่ของอะโหลก็ได้สั่งสอนว่า “ถ้าไปบ้านอะเหมโฆแล้ว อย่าซนนะ ไปบ้านของผู้ใหญ่ต้องอยู่ดีๆ ได้ยินไหม” แม่ของมะซันเอก็ได้สอนว่า “ถ้าไปบ้านอะเหมโฆแล้ว อย่าทำตัววุ่นวาย เราเป็นแขกผู้มาเยือน ต้องทำตัวดีๆ” ย่าของแห่มจเวก็ได้สอนว่า “นี่... แห่มจเว ถ้าไปกินขนมที่บ้านคนอื่น อย่ากินมูมมาม เหมือนอยู่บ้านตนเอง ต้องรู้จักควบคุมตนเองตอนอยู่ในกลุ่มคน ได้ยินไหม” พ่อของปะโตก็ได้สอนว่า “ถ้าไปบ้านของคนอื่น กินเสร็จก็กลับมาดีๆ อย่างนำของติดไม้ติดมือมา” แม่ของโหลงมะก็ได้สอนว่า “โหลงมะ... ถ้าไปบ้านอะเหมโฆ จงทำตัวให้ดีๆ เมื่อกินอิ่มแล้วก็อย่านอนเหมือนอยู่ที่บ้าน” แม่ของมิแสงได้สอนว่า “ถ้าไปบ้านอะเหมโฆแล้ว ให้ทำตัวร่าเริง อย่างนั่งเหม่อเหมือนอยู่ที่บ้าน ได้ยินไหม”

เมื่อพวกเขาได้ฟังคำสอนแล้ว ก็ไปยังบ้านอะเหมโฆที่อยู่ตรงหัวหมู่บ้าน อะเหมโฆได้ทำขนมไว้หลากหลายตั้งในคำเชิญ ประกอบไปด้วย ขนมห่อ ขนมแป้งทอด ขนมตัวด้วง ข้าวเหนียวหนึ่ง ขนมต้มห่อ ข้าวเกรียบวาว ขนมหม้อแกงและขนมวุ้น เมื่อพวกเขาเด็กๆมาถึง อะเหมโฆจึงได้บอกพวกเขาเด็กๆ ว่า อะเหมโฆทำขนมให้กินมากมาย กินให้อิ่มนะ แต่ต้องอ่านสอนง่ายนะ ได้ยินไหม โอเค พวกเจ้าหยิบขนมกินกันได้เลย

เมื่อพวกมะหนี่ หม่องพยู มะโหญ่ ซันเอ แหม่เจว่ ปะโต๋ โหลงมะ มิเส่ง เห็นขนมแล้ว อยากกินขนมมาก โดยเริ่มจากมะหนี่ซึ่งได้ร้องถามว่า “ข้ากินก่อน แต่ว่าจะกินขนมอันไหนก่อนดี มีหลายอย่าง กินแค่ขนมห่อหรือข้าวเกรียบว่าวดี นี่... หม่องพยู เจ้าจะกินขนมอะไร” เนื่องจากมะหนี่พูดมาก หม่องพยูจึงไม่อยากฟังแล้วบอกว่า “นี่... มะหนี่ เจ้าอย่าพูดมาก จะกินขนมอะไรก็หยิบไป หยิบขนมที่อยากกิน เจ้าเหมือนนกแก้วเลยนะ” ขณะที่มะหนี่กำลังมองขนมก็ได้กลายเป็นนกแก้วตามคำพูดของหม่องพยู

เมื่อมะหนี่กลายเป็นนกแก้ว หม่องพยูจึงได้ไล่ตามจับนกแก้ว จนลืมนกขนม อะเหมโข่ได้เห็นจึงได้บอกว่า “นี่... หม่องพยู เจ้ามากินขนมไม่ใช่หรือนอกจากเจ้าจะไม่กินขนมแล้วยังวิ่งไล่จับนกแก้วอีก เหมือนอย่างลิงเลย” เมื่ออะเหมโข่พูดไปแบบนั้น หม่องพยูก็ได้กลายเป็นลิงทันที มะโหญ่ที่นั่งอยู่ข้างๆ เห็นหม่องพยูกลายเป็นลิงจึงถอยหลังออกไปด้วยความกลัว เมื่ออะเหมโข่เห็นมะโหญ่กำลังถอยหลังออกไปจึงพูดว่า “เจ้าก็อีกคน อยากเปิดเป็นหรือ กินขนมไปสิ” เวลานั้นมะโหญ่จึงได้กลายเป็นเปิด จากนั้นอะเหมโข่บอกว่า “นี่.. พวกเจ้ากินขนมสิ อย่ามองอะไร” ซันเอได้เลือกกินขนมตามที่อะเหมโข่บอก แต่หยิบเอาออกมาแล้วกลับไปวางไว้ที่เดิม เพราะไม่รู้จะกินขนมอะไร เมื่ออะเหมโข่เห็นจึงพูดว่า “นี่... เจ้าจะกิน ทำไม่ไม่กิน ทำตัวเหมือนอีกาที่เอาจอยปากจิก” ซันเอจึงได้กลายเป็นอีกา

ภายหลังจากซันเอกลายเป็นอีกา แหม่เจว่ได้เอาขนมจากถาดแล้วกินมูมาม เมื่ออะเหมโข่เห็นแหม่เจว่กินขนมกินพอประมาณจึงพูดว่า “แหม่เจว่ กินขนมอย่างกับสุนัข กินดีจึสิ” แหม่เจว่จึงได้กลายเป็นสุนัข ปะโต๋ที่ได้เอาขนมใส่ไว้ในโสร่งด้วยความกลัว อะเหมโข่เห็นแล้วจึงพูดว่า “เจ้าเหมือนเต่าเลย เจ้าเป็นเด็กที่ทำอะไรให้แก่ตัวเองอย่างเดียว” ปะโต๋จึงได้กลายเป็นเต่า โหลงมะที่กินขนมเสร็จแล้วแต่กลับลืมน้ำสอนของแม่จึงได้กลับไป เมื่ออะเหมโข่เห็นจึงพูดว่า “นี่... โหลงมะ ยังไม่มีตักกินองแล้ว ไม่เหมือนมนุษย์เลยนะ เหมือนแมว” โหลงมะจึงได้กลายเป็นแมว

มิเส่งกินขนมเข้าไปแล้วไม่ได้ล้างปาก เมื่ออะเหมโข่เห็นขนมที่ติดปากจึงพูดว่า “นี่... มิเส่ง เป็นเด็กที่สกปรกมาก ถ้าตายจะไม่ได้เกิดเป็นคน จะเป็นอีแร้งแทน” มิเส่งจึงกลายเป็นนกอีแร้ง

พวกเด็กๆ ได้กลายเป็นสัตว์กันหมดแล้ว อะเหมโข่จึงได้เข้ามาแล้วบอกว่า “นี่... ในตอนที่ข้าเชิญพวกเจ้ามา ทุกคนยังเป็นเด็ก แต่ตอนนี้กลายเป็นสัตว์กันหมดแล้ว พวกเจ้ากลับบ้านกันได้แล้ว” พวกเด็กที่ได้กลายเป็นสัตว์ก็ได้พูดว่า ถ้าถึงบ้านแล้วจะพูดกับพ่อแม่ให้เข้าใจอย่างไร เพราะพูดไม่ได้เหมือนมนุษย์แล้ว แต่เมื่อถึงบ้านพวกเด็กๆ ก็ได้กลายร่างกลับมาเป็นคนทันที

พวกเด็กๆ จึงได้เล่าเรื่องทั้งหมดที่เกิดขึ้นในบ้านของอะเหมโข่ เวลานั้นพ่อแม่ของพวกเขาก็ได้พูดว่า “นี่... พวกเจ้ารู้ไหม อะเหมโข่ได้ทดสอบพวกเจ้าเพราะอยากรู้ว่า ถ้าไปบ้านคนอื่นจะทำตัวเรียบร้อยกันไหม มีสติไหม ภายหลังถ้าไปเที่ยวจะได้มีสติ อย่าลืมคำสอนของพ่อแม่ ถ้าว่านอนสอนง่ายทำตัวเรียบร้อยก็ไม่มีอะไรที่ต้องกลัว จำกันไว้นะ”

นิทานเรื่องที่ 13

หมิกน้อยจะเป่ง

ที่คลองซานซงในป่าแห่งหนึ่ง มีหมิกยักษ์จำนวนมากอาศัยอยู่ มีหมิกชื่อ ะแง่ง ะเต่ง ะแง่ง และจะเป่ง หมิกน้อยจะเป่งนอกจากเป็นหมิกน้องคนสุดท้อง ยังมีนิสัยชอบแกล้งผู้อื่นมากที่สุด หมิกน้อยมักจะไล่ตามแกล้งบรรดาพี่ๆ อยู่เสมอ พวกพี่ๆ ของมันนั้นจึงรำคาญใจอย่างมาก

วันหนึ่งพี่จะแง่ง ได้เรียกหมิกน้อยจะเป่งมาตักเตือน “นี่... จะเป่ง เจ้าทำเกินไปแล้วนะ เจ้าทำให้งานของพี่ๆ เสียหาย ทำไมชอบแกล้งคนอื่นไปเรื่อย นี่เป็นเพราะเจ้าเป็นน้องนะ พวกพี่เลยยังอดทนกับเจ้า แต่เจ้าอย่าไปแกล้งท่านหมอที่อยู่ในป่าเชียวนะ เจ้าจะโดนฆ่าทิ้งแน่ ได้ยินไหม” หมิกน้อยก็ไม่ได้กลัวการข่มขู่ของพี่ แต่กลับนึกสนุกว่าจะไปแกล้งท่านหมอสักหน่อย เมื่อคิดได้แล้วก็ได้ว่ายน้ำข้ามไปยังฝั่งกระท่อมที่อาศัยของท่านหมอทันที

ท่านหมอเป็นหมอผี เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการปรุงยา เมื่อหมิกน้อยถึงกระท่อมก็ได้มาด้อมๆ มองๆ อยู่ด้านนอก เห็นท่านหมอกำลังร้ายคาถาลงในหม้อยา ขณะที่หมิกน้อยแอบมองทางหน้าต่าง ท่านหมอก็ได้หันมา มันจึงหดหัวลงทันทีแล้วคิดว่าแกล้งท่านหมออย่างไรดี ต่อมาท่านหมอก็ได้ทิ้งหม้อยาไว้ แล้วไปหาแมวดำที่เลี้ยงไว้ ชื่อว่า ชเวหนี ขณะที่ท่านหมอได้ร้องเรียกแมวอยู่นั้น หมิกน้อยก็อ้อมไปด้านหลังและแปลงร่างเป็นคนแล้วรีบวิ่งไปที่ตลาด และซื้อพริกไทยป่นกลับมาหนึ่งห่อ ก็พบว่าท่านหมอยังคงตามหาแมวอยู่

หมิกน้อยได้ฉีกถุงพริกไทยป่นลงไปในหม้อยาของท่านหมอทันที จากนั้นก็ได้หลบไปดูผลนอกหน้าต่าง น้ำในหม้อยาของท่านหมอได้เดือดปุดๆ เกิดเสียงปะทุดังลั่น เมื่อท่านหมอได้ยินเสียงปะทุนั้นก็รีบมองหาต้นเสียง ได้เห็นน้ำยากำลังไหลล้นลงจากหม้อ ด้วยความตกใจจึงอุทานว่า “คุณพระช่วย ยาของฉันเสียหมดแล้ว อุตุสำห้ตั้งใจปรุงมาสี่เดือนเต็ม ต้องมีใครมาแกล้งแน่” หมิกน้อยจะเป่งรู้สึกพอใจเป็นอย่างยิ่งที่ท่านหมอได้รับความเดือดร้อนเพราะตน ท่านหมอเห็นว่ายาหมอนี้คงใช้ไม่ได้แล้ว จึงได้สาดทิ้งออกไปยังนอกหน้าต่างไปถูกหมิกน้อยที่กำลังแอบดูอยู่ จนเปียกโชกกลายเป็นสีครามไปทั้งตัว มันจึงได้ผลออกุทานไป เมื่อท่านหมอได้ยินเสียง จึงหันไปมอง เห็นหมิกน้อยตัวสีครามแอบซ่อนอยู่ด้วยความโมโหจึงดึงหมิกน้อยขึ้นมา

ท่านหมอถามหมิกน้อยว่า “ดูนี่ เจ้าเอาอะไรใส่ลงไปในหม้อยา เจ้าชื่ออะไร” หมิกน้อยจึงตอบว่า “ผมชื่อ ะเป่ง” ท่านหมอจึงพูดต่อว่า “อืม ชื่อนี้ข้าเคยได้ยิน เจ้านี่ที่ชอบไปรังควานคนอื่น ครั้งนี้คงเป็นครั้งสุดท้ายของเจ้าแล้ว จำไว้ ข้าจะส่งเจ้าไปหาพญานาคใต้ท้องทะเล” หมิกน้อยได้ยินดังนั้น

จึงตกใจกลัวอย่างมาก แต่ก็ทำเป็นไม่กลัวว่า “ถ้าอย่างนั้น ผมก็ได้ไปทะเลแล้วสิ แต่อย่าส่งผมไปคลอง
ซานของนะขอรับ ผมกลัว” ท่านหมอได้ยินก็คิดว่าเจ้าหมึกไม่กลัว ก็ได้คิดหาวิธีใหม่ “ถ้าขึ้น ข้าไม่ส่ง
เจ้าไปทะเลแล้ว ข้าจะส่งเจ้าลงหม้อต้มน้ำก็แล้วกัน ต้มเจ้าแทนเปิด แทนท่าน เป็นอาหารเช้าของข้า”
หมึกน้อยก็ทำเป็นไม่กลัวแล้วพูดว่า “ผมคงจะสนุกน่าดู อยากไปลงหม้อน้ำขอรับ ต้มยาทำแกงผมก็ไม่
ว่า แต่อย่าส่งผมไปคลองซานของนะขอรับ ผมกลัว” ท่านหมอได้ยินแล้วคิดว่าเจ้าหมึกยังคงไม่กลัว
คิดว่า “เจ้าหมึกไม่ใช่เด็กที่กลัวอะไรง่าย ๆ ดังนั้นข้าจะส่งเจ้าไปเป็นคนรับใช้ของแม่ตมิแสงนับร้อยปี”
เจ้าหมึกก็ทำเป็นไม่กลัวแล้วกล่าวออกไปว่า “เหมาะแล้วท่าน ผมรู้จักกับแม่ตมิแสงเป็นอย่างดี” ท่านหมอ
ได้ยินก็คิดว่าเจ้าหมึกไม่ได้กลัวจริงๆ ก็คิดหาวิธีใหม่ “ดี ข้าจะเสกเจ้าให้เป็นกบน้อย แล้วส่งเจ้าให้พญา
งู” หมึกน้อยก็ยังไม่เสียที “ดีขอรับ แต่เวลาส่งผมไปหาพญางู ขอให้ผ่านทางน้ำนะขอรับ ผมกลัว”
พูดไปก็ร้องไห้ไป ท่านหมอกคิดว่าเจ้าหมึกร้องไห้เพราะไม่อยากลงน้ำก็พอใจอย่างยิ่ง “ดี ข้าจะปล่อย
เจ้าลงน้ำ ตามที่เจ้ากลัวนั้นแหละ ไปซะ เจ้าตัวยุ่ง” พูดจบก็ได้ปล่อยเจ้าหมึกลงในคลองซานของข้าง
กระท่อม เจ้าหมึกก็ได้ว่ายน้ำกลับไปหาพวกพี่ชายอย่างเร็ว พี่ชายเห็นจึงทักว่า “ทำไมตัวเจ้าได้
กลายเป็นสีคราม เจ้าไม่เชื่อที่พี่เตือน ไปแก่งท่านหมอมาใช่หรือไม่ ดีแล้วที่ยังไม่ตาย ถ้าแจ้งไปแก่ง
ใครซ้ำอีก ก็จงเตรียมตัวตายเถิด” หลังกล่าวโทษเสร็จก็ได้ขับออกจากหมู่พี่น้อง

นิทานเรื่องที่ 14

บุญคุณจากความสงสาร

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีเสือขนาดใหญ่มากได้ตกลงไปที่ริมทางป่าอย่างน่าเวทนา มีนักเรียนคนที่เดินทางเข้ามาใกล้ๆ เสือตัวนั้น เมื่อมาถึงเสือก็ได้ร้องโอดครวญอย่างเวทนาเพราะกระดูกตำคอ เสือจึงแหงนมองหน้าเพื่อขอความช่วยเหลือ เด็กน้อยอยากช่วยเสือ จึงค่อยๆเข้าไปใกล้อย่างกล้าๆ

ในการที่จะช่วยเหลือเสือต้องเอามือล้วงเข้าไปในปากแล้วดึงกระดูกออก จึงทำให้เด็กน้อยหยุดครู่หนึ่งเพราะกลัว เสือจึงมองหน้าเด็กน้อยด้วยสายตาที่เวทนาพร้อมกับทำท่าจะพูดว่า ได้โปรดชีวิตข้าด้วย เด็กน้อยจึงนำมือล้วงลงหยิบกระดูกในปากเสืออย่างไม่กลัว เมื่อกระดูกได้ออกมาจากคอแล้ว เสือก็กลับมาเป็นปกติ จึงได้เอาลิ้นเลียมือเด็กหลายครั้งด้วยความที่อยากขอบคุณเด็กน้อยที่ได้ช่วยชีวิตมันไว้ จากนั้นกลับไปในป่า ในคืนวันนั้นเองเด็กน้อยได้ฝันเห็นหญิงสาวรูปร่างงามปรากฏออกมาแล้วพูดว่า “เราเป็นเสือที่เจ้าช่วยชีวิตไว้เมื่อกลางวัน ถ้าเจ้าไม่ช่วยชีวิตเรา เราคงตาย ดังนั้นเราจะไม่ลืมบุญคุณของเจ้า สักวันหนึ่งเราจะกลับมาตอบแทนบุญคุณ ไปก่อนนะ” หลังจากพูดจบก็ได้หายไป

หนึ่งปีต่อมา เด็กน้อยได้เลื่อนชั้นเรียนจนมาถึงชั้นเรียนสุดท้ายได้สำเร็จ ชั้นเรียนสุดท้ายเด็กน้อยได้ขยันอย่างมาก แต่ว่าก็สอบไม่ผ่านตามที่ได้อาคตหวังไว้ ดังนั้น เด็กน้อยจึงไม่ได้เรียนต่อ เขาจึงกลับมายังบ้านที่แสนไกล เพราะที่จริงแล้วเขาผิดหวังอย่างมากที่สอบไม่ผ่าน หากสอบผ่านในชั้นปีสุดท้ายก็จะได้เป็นอำมาตย์ชั้นสูงของพระราชินี ในระหว่างทางที่เขาพักนอนคืนหนึ่ง ก็ได้ฝันว่า มีหญิงสาวรูปร่างงามที่ปรากฏในฝันเมื่อปีก่อนมา แล้วพูดว่า “อย่าผิดหวังที่สอบไม่ผ่าน เจ้ายังมีความหวัง หากกลับถึงเมืองแล้ว ก็จะได้ยินเรื่องราวของเสียร้ายที่กำลังก่อวณ เสือตัวนั้นคือเราเอง แม้ว่ามีคนอยากฆ่าเราแต่ไม่สามารถฆ่าเราได้ ทุกคนต่างพากันพอ แต่ว่าเจ้าจะฆ่า ก็ฆ่าได้ เมื่อเจ้ากลับถึงเมืองแล้วจงมาฆ่าเราเสีย ถ้าเราตาย พระราชาจะยกตำแหน่งและลาภยศแก่เจ้า ขอให้เราได้ตอบแทนบุญคุณเจ้าด้วยเถิด” เวลานั้นเด็กน้อยได้ส่ายหัวแล้วพูดว่า “โอ้... เจ้าไม่ควรตอบแทนบุญคุณข้าแบบนี้ ข้าได้เอากระดูกออกให้เจ้าโดยไม่ได้หวังการตอบแทนบุญคุณ จงหยุดเถิด” หญิงสาวไม่ละความพยายามจึงตอบกลับไปว่า “โอ้... เจ้าจะปฏิเสธทำไม คนในเมืองมีภัยจากเสือ อาจตายกันหมดได้ ดังนั้น จงฆ่าเสือให้ตายทีเดียว บนยอดเขามีรากไม้รักษาแผลช่วยให้ไม่ตาย จงไปขุดรากไม้นั้นแล้วใส่ยารากไม้ให้แก่คนที่กำลังจะตาย ทุกคนก็จะหายในทันที ถ้าเจ้าไม่ไป ทุกคนจะถูกเสือกัดหมด” พูดจบหญิงสาวก็ได้หายไป

เมื่อเด็กน้อยตื่นขึ้นจากที่นอน จึงได้นั่งคิดอยู่พักใหญ่ เขาไม่ยอมฆ่าเสือที่เป็นหญิงสาวในฝัน แต่เขาก็อยากช่วยชีวิตผู้คนที่จะต้องตายจากบสตแผลเสือกัด ดังนั้น รุ่งเช้าเขาได้เข้าไปในเมือง เมื่อเด็กน้อยไปถึงในเมือง ก็รู้เรื่องที่เสือมาก่อวณ พลธนูของพระราชาก็ฆ่าไม่สำเร็จ เด็กหนุ่มจึงได้ไปเข้าเฝ้าพระราชาราชเพื่อขอกำจัดเสือ พระราชาได้อนุญาต เสือจึงถูกยิงธนูตายในดอกเดียว

เด็กน้อยได้รับรางวัลและได้ถูกแต่งตั้งให้เป็นอำมาตย์ เมื่อได้เป็นอำมาตย์แล้ว ก็ได้ไปขุดรากไม้ยาบดยอดเขาเพื่อนำมารักษาคนที่ได้บาดเจ็บตามที่หญิงสาวได้บอกว่าในฝัน เมื่อใส่รากไม้ยาแก่ผู้ที่โดนเสือกัด บาดแผลก็ได้หายไป ในหมู่คนที่บาดเจ็บนั้นเขาได้พบกับหญิงสาวที่เจอในฝัน เมื่อให้รากไม้ยารักษา นางก็ได้หายเป็นปกติ จากนั้นหญิงสาวและอำมาตย์หนุ่มก็ได้แต่งงานแล้วอยู่ด้วยกันอย่างมีความสุข

นิทานเรื่องที่ 15

ความบาดหมางของสุนัขกับแมว

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีสามีภรรยาคนหนึ่งได้ครอบครองแหวนแห่งโชคกลางวงหนึ่ง ในวันหนึ่งพวกเขาก็ได้ขายแหวนวงนั้นไป ตั้งแต่นั้นไม่เพียงแค่ว่าพวกเขาจะไม่สะดวกเรื่องอาหารการกินแล้วฐานะของพวกเขาก็ได้ยากจนลงทุกวัน และนอกจากนั้นภรยายังได้เลี้ยงสุนัขกับแมวไว้อย่างละตัวด้วย เมื่อในบ้านเกิดความขัดสน เจ้าของไม่สามารถหาเลี้ยงอาหารให้กับพวกมันได้เป็นประจำ ดังนั้นแล้ว เมื่อสุนัขกับแมวไม่ได้กินอาหารเป็นประจำจึงอดอยากทิวโหย เมื่อสุนัขกับแมวได้รู้ว่าเจ้าของกำลังขัดสน พวกมันจึงได้หารือว่าเหตุใดทำไมเจ้านายของมันถึงฐานะยากจนลง หมาก็ได้บอกแมวว่า “ที่เจ้านายลำบาก เพราะได้ขายแหวนแห่งโชคกลางวงนั้นไป คนที่ได้ซื้อแหวนนี้ไปจะร่ำรวยขนาดไหน ตอนนี้ได้สร้างบ้านหลังใหญ่อยู่ฝั่งแม่น้ำตรงโน้น เมื่อก่อนคนนี้ยากจนมาก หลังจากได้ซื้อแหวนวงนี้ไปก็ได้สิ่งทีปรารถนาทุกอย่าง ถ้าพวกเราสามารถนำแหวนวงนั้นกลับคืนมาได้ก็จะดี แกลองคิดดูนะ ” เมื่อแมวได้รู้สาเหตุความยากจนของเจ้านาย จึงได้คิดหาวิธีช่วย

ในตอนนั้นเอง สุนัขได้คิดขึ้นว่า “เฮ้ย...นี่ ทำอย่างนี้สิ ถ้าแกทำอย่างที่ข้าบอก ก็จะสามารถนำแหวนกลับมาได้ เขาเก็บแหวนใส่กล่องไว้ในบ้าน แกแอบเข้าไปขโมยออกมาสิ ” แมวจึงตอบกลับว่า “โอ้ย... ข้าเข้าไปขโมยมาได้หรือ ข้าจะเข้าไปในกล่องอย่างไร ” สุนัขจึงบอกไปอย่างไม่ลดละว่า “โอ้... ทำได้สิ แกก็ไปจับหนูมาตัวหนึ่ง แล้วปล่อยเข้าไปในบ้าน เมื่อหนูเข้าไปมันก็จะกัดกล่องแหวนจนเป็นรู จากนั้นก็ขโมยแหวนออกมา ถ้าหนูไม่ทำตามที่แกบอก แกก็เชื่อว่าแกจะฆ่าให้ตาย ”

หลังจากนั้นแมวก็นำหนูมาโดยไม่กินตามที่สุนัขได้วางแผนไว้ และสั่งว่า “แกต้องทำตามที่ข้าสั่ง ที่บ้านหลังใหม่นั้นมีกล่องอยู่ใบหนึ่ง แกจงกัดเจาะกล่องใบนั้น แล้วนำของที่อยู่ในนั้นมาให้แก่ข้าเอาละ มา มา เราไปกันเถอะ ” จากนั้นทั้งสามจึงได้พาไปยังท่าน้ำ เนื่องจากแม่น้ำกว้างมาก สุนัขจึงให้หนูกับแมวที่หลังแล้วข้ามไปยังอีกฝั่งหนึ่ง เมื่อถึงอีกฝั่ง สุนัขได้อยู่ที่ท่าน้ำ ส่วนแมวก็นำหนูขึ้นฝั่ง เมื่อใกล้ถึงบ้านหลังใหญ่ แมวจึงได้ปล่อยหนูเข้าไป

ส่วนหนูนั้นได้แอบวิ่งเข้าไปในบ้านโดยเจ้านายไม่รู้ตัว จากนั้นหนูได้กัดเจาะกล่องใส่แหวนและนำแหวนวงนั้นออกมา แมวได้หยิบแหวนแล้วกลับไปที่ท่าน้ำและทิ้งคู่มือที่สุนัขที่คอยอยู่ท่าน้ำออกมา เมื่อไปยังอีกฝั่งแล้ว แมวก็นำหนูขึ้นบนหลังคาโดยไม่เดินไปตามถนน เพราะอยากถึงบ้านก่อน ส่วนหมาก็ได้เดินตามทางถนนจนถึงบ้าน แมวจึงถึงบ้านก่อนแล้วไปหาเจ้านายและนำแหวนคืนให้ เจ้าของบ้านหยิบแหวนคืนด้วยความดีใจ สามีจึงบอกกับภรรยาว่า “นี่... เมียจ๋า ดูสิ แมวที่ข้าเลี้ยง

แสนรู้มากเลย มันสามารถหาแหวนที่พวกเราขายไปคืนมาได้ ช่างเป็นแมวที่มีประโยชน์แก่พวกเรา พวกเราต้องเลี้ยงดูมันดีๆ อย่าไปทุบตีมัน” หลังจากนั้นภรรยาเจ้าของบ้านก็ได้ขอบคุณแมวด้วยการเลี้ยงอาหารจนมันอิ่ม ขณะที่แมวกำลังกินอาหารอยู่นั้น สุนัขก็ได้เดินมาถึงบ้าน มันจึงเดินเข้าไปในบ้านเหมือนทุกครั้ง สามีเจ้าของบ้านจึงกลับไปสู่สุนัขว่า “ดูสิ... เจ้าสุนัขตัวนี้ไม่แสนรู้เท่าแมวเลย ทำแค่เดินไปเดินมา” แม้ว่าแมวเห็นเหตุการณ์นี้ก็ตาม แต่ก็กลับทำไม่รู้ไม่ชี้โดยไม่พูดอะไรสักอย่าง นับตั้งแต่วันนั้นสุนัขจึงเกลียดแมวและตามไล่กัดเป็นประจำ

นิทานเรื่องที่ 16

คางคกกับงู

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ณ หมู่บ้านแห่งหนึ่ง มีหญิงม่ายสองแม่ลูก ลูกสาวทำงานหาเลี้ยงแม่เป็นอย่างดี ทุกวันหลังกลับจากทำงาน นางก็เข้าครัวมาต้มข้าวต้มให้แม่ อยู่มาวันหนึ่ง ขณะที่นางกำลังต้มข้าวอยู่ให้แม่ในห้องครัว ก็ได้เห็นคางคกตัวหนึ่งเข้ามาในร่องน้ำด้านนอกครัวแล้วเก็บเศษข้าวต้มกิน หญิงสาวเห็นจึงเกิดความสงสาร นางจึงเอาข้าวเย็นมาโปรยให้คางคกกิน หลังจากคางคกได้กินข้าวแล้ว มันก็อยู่ที่บ้านของหญิงสาวโดยไม่กลับออกไป หญิงสาวได้เอ็นดูคางคกแสนเชื่องตัวนี้ทุกๆวัน หลังจากต้มข้าวให้แม่เสร็จแล้ว นางจะเอาข้าวมาให้คางคกกินด้วยเสมอ เมื่อคางคกได้กินอาหารเป็นประจำ มันจึงมีร่างกายอ้วนใหญ่ผิดกับคางคกธรรมดา ในตอนที่หญิงสาวออกไปทำงาน คางคกจะเฝ้าบ้านให้ แม้ว่าคางคกจะพูดไม่ได้แต่ก็เข้าใจภาษามนุษย์ เวลาเดียวกันนั่นเอง ได้มีงูตัวใหญ่ตัวหนึ่งออกมาสร้างความก่อกวนไปทั่วหมู่บ้าน มันได้กัดเด็กและทำลายแปลงผักชาวบ้าน ชาวบ้านจึงได้อยู่ด้วยความหวาดกลัวว่าจะเข้ามาทำร้ายตอนไหน พวกเขาอยู่ในสภาพนี้นานปีกว่า เมื่อนานเข้า ชาวบ้านก็ทนไม่ไหว จึงได้แอบตามงูไปจนถึงที่อยู่ของมัน งูตัวนี้อาศัยอยู่ในถ้ำป่าลึก มันมักจะเข้ามาก่อกวนในหมู่บ้านยามวิกาล ชาวบ้านจึงปรึกษากัน แล้วให้นักแม่นธนูออกไปสู้กับงูร้ายตัวนั้น นักแม่นธนูได้ตามงูไปถึงป่าลึก งูก็หายไปในถ้ำอย่างรวดเร็ว และไม่มีใครกล้าตามเข้าไป ชาวบ้านจึงถูกงูร้ายก่อกวนต่อไป

วันหนึ่ง แม่ของหญิงสาวได้เสียชีวิตลง คางคกยังคงอยู่เป็นเพื่อนที่บ้านของหญิงสาว เมื่อหญิงสาวรู้ความเดือดร้อนในหมู่บ้าน และเห็นทุกคนร้องไห้เพราะงูร้ายทุกวัน นางจึงคิดหาทางช่วยชาวบ้านให้พ้นภัย นางจึงตัดสินใจที่จะช่วยชีวิตชาวบ้านเองเพราะตนเองไม่มีแม่ที่ต้องดูแลอีกแล้ว นางจึงได้เตรียมตัวออกไปยังถ้ำของงูร้าย ก่อนไปนั้น หญิงสาวได้เรียกคางคกแล้วบอกว่า

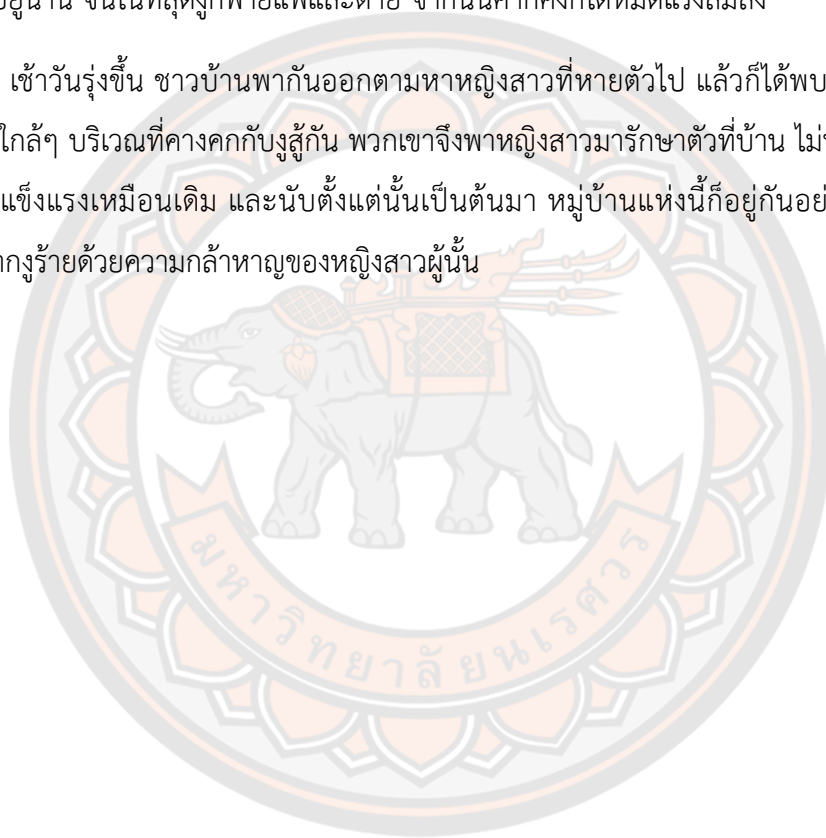
“เจ้าคางคก วันนี้เป็นวันที่เราจะเจอกันครั้งสุดท้ายนะ ถ้าข้าไม่อยู่แล้ว เจ้าจงออกไปหากินในหมู่บ้านนะ คินนี่ข้าต้องไปถ้ำของเจ้างูร้ายในป่าลึกโน้น เพื่อช่วยเหลือทุกคนให้พ้นทุกข์”

เจ้าคางคกได้เข้าใจในภาษามนุษย์ มันจึงได้ถูกทอดทิ้งไว้อยู่ลำพังและเฝ้าคิดถึงหญิงสาวเจ้านายของมัน เมื่อหญิงสาวถึงป่า หญิงสาวได้ตามหาถ้ำของงูร้าย ในถ้ำนั้นเงียบมาก หญิงสาวเดินไปหยุดตรงปากถ้ำอย่างไม่เกรงกลัว และหญิงสาวได้ตะโกนออกไปว่า “เจ้างูร้าย ออกมากินข้าสิ แล้วเจ้าจงปล่อยชาวบ้านได้อยู่กันอย่างสงบสุข” หญิงไม่ได้เสียงใดๆ ตอบกลับมาในถ้ำนั้น ตกค่ำ ด้านในของ

ถ้าก็เริ่มสั่นไหว แล้วมีลำแสงหนึ่งได้ปรากฏออกมาจากด้านใน แสงนั้นเป็นแสงแผ่แม่เบี้ยของเจ้างูร้าย หญิงสาวมองเข้าไปข้างใน เมื่อหญิงสาวได้เห็นงูแผ่แม่เบี้ยสีแดง จึงหมดสติล้มลง

งูร้ายแผ่แม่เบี้ยแล้วเลื้อยเข้ามาใกล้ๆ บริเวณที่หญิงสาวนอนสลบอยู่ ทันใดนั้นงูก็ได้เห็นแสงสว่างหนึ่งคล้ายแสงแผ่แม่เบี้ยของมันสว่างออกมา งูจึงได้แผ่แม่เบี้ยออกมามากขึ้นเพื่อสู้กับศัตรูของมัน ผู้ที่เข้ามายังอาณาเขตของมันนั้น ก็คือคางคกที่อยู่ในบ้านของหญิงสาว คางคกได้แอบตามหญิงสาวเข้ามายังถ้ำของงูร้าย เมื่อคางคกเห็นหญิงสาวนอนสลบอยู่มันจึงตั้งท่าที่จะต่อสู้กับงูร้ายนั้น คางคกกังงูจึงได้สู้กันอยู่นาน จนในที่สุดงูก็พ่ายแพ้และตาย จากนั้นคางคกก็ได้หมดแรงล้มลง

เช้าวันรุ่งขึ้น ชาวบ้านพากันออกตามหาหญิงสาวที่หายตัวไป แล้วก็พบกับหญิงสาวนอนหมดสติใกล้ๆ บริเวณที่คางคกก็บงูสู้กัน พวกเขาจึงพาหญิงสาวมารักษาตัวที่บ้าน ไม่นานนักหญิงสาวก็กลับมาแข็งแรงเหมือนเดิม และนับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา หมู่บ้านแห่งนี้ก็อยู่กันอย่างมีความสุขโดยปราศจากงูร้ายด้วยความกล้าหาญของหญิงสาวผู้นั้น

นิทานเรื่องที่ 17

เจ้าหญิงซ่อนหา

กาลครั้งหนึ่ง มีเจ้าหญิงโฉมงามอยู่พระองค์หนึ่ง เมื่อทรงพระเยาว์วัยไม่ชอบอยู่กับพี่เลี้ยง แต่มักจะไปเล่นซ่อนหากับเพื่อนๆ อยู่เป็นประจำ แม้แต่เสด็จพ่อและเสด็จแม่ก็ทรงแนะนำให้เล่นอย่างอื่นบ้าง เจ้าหญิงก็ทรงไม่ยอม ชอบแต่การเล่นซ่อนหาเพียงอย่างเดียว

เมื่อเจ้าหญิงเจริญวัยก็ทรงพระสิริโฉมงดงามยิ่งนัก เป็นที่หมายปองของเหล่าเจ้าชายแห่งแคว้นต่างๆ แต่เจ้าหญิงก็ยังไม่ใส่ใจแก่เจ้าชายองค์ใด ทรงประกาศออกไปว่า “หากใครต้องการจะอภิเษกกับพระองค์ ต้องเล่นซ่อนหาและตามหาพระองค์ให้พบ” จากคำประกาศดังกล่าว ทำให้มีเจ้าชายจากแคว้นต่างๆ ที่หมายปองในตัวเจ้าหญิง ต่างเดินทางมาจนล้นเหลือเพื่อร่วมเล่นซ่อนหา

วันหนึ่งมีเจ้าชายผู้ยากไร้จากแคว้นหนึ่ง มาร่วมเล่นซ่อนหากับเจ้าหญิงด้วยเช่นกัน เมื่อเจ้าชายเดินทางมาถึงเมืองของเจ้าหญิง ก็คิดไม่ออกว่าจะหาเจ้าหญิงด้วยวิธีใด ขณะนั่งพักได้ร่มไม้ใหญ่ ก็ได้พบยายเฒ่าคนหนึ่ง ยายเฒ่าได้ถามเจ้าชายว่า “จะไปไหน” เจ้าชายตอบว่า “จะมาร่วมเล่นซ่อนหากับเจ้าหญิง แต่ก็ยังคิดวิธีการไม่ออกขอรับ” ยายเฒ่าจึงได้ถามต่อว่า “มีเจ้าชายมาร่วมหาเจ้าหญิงกันกี่คน” เจ้าชายได้ตอบว่า “ถ้ารวมข้าพเจ้าด้วยแล้ว หกคนขอรับ” ยายเฒ่ากล่าวให้กำลังใจว่า “ไม่มีอะไรน่าหนักใจ หากันต่อไปนะ เดี่ยวก็คงจะหาเจอ” แล้วเจ้าชายก็ได้ออกตามหาต่อไป

ในวันนั้น เจ้าหญิงก็ได้มาร่วมเล่นซ่อนหา เจ้าชายทั้งหลายก็ได้พากันไปหาในพระราชวังอุทยาน รวมถึงคอกม้า แต่ก็ไม่มีใครพบเจ้าหญิงแม้แต่คนเดียว ตกเย็นเจ้าชายก็กลับไปพักใต้ต้นไม้ต้นเดิม แล้วก็ได้พบยายเฒ่าอีกครั้ง ยายเฒ่าถามว่า “เป็นไง หาเจ้าหญิงพบหรือไม่” เจ้าชายก็ตอบไปด้วยความเสียใจว่า “ไม่พบขอรับ” ยายเฒ่าจึงได้ถามกลับว่า “มีเจ้าชายมาหาเจ้าหญิงกี่คน” เจ้าชายตอบไปว่า “รวมข้าพเจ้าแล้ว เจ็ดคนขอรับ” ยายเฒ่าคิดอยู่ครู่หนึ่งแล้วก็ถามต่ออีกว่า “อ้าว เมื่อเช้ายังบอกว่ามีอยู่หกคน ทำไมตอนนี้มีเจ็ดคนได้ล่ะ น่าแปลกจริง วันต่อไป ก็ตามหากันต่อไปนะ จงใช้สติปัญญาไตร่ตรองดูเถิด แล้วจะหาพบได้ในไม่ช้า” ยายเฒ่ากล่าวให้กำลังใจ

เจ้าชายได้ครุ่นคิดเรื่องคนหกคน กับคนเจ็ดคนจนกระทั่งฟ้าสว่าง รุ่งเช้าเจ้าชายก็ไปยังพระราชวังเพื่อตามหาเจ้าหญิง แต่ก็ยังหาไม่พบ ด้วยความเสียใจจึงกลับมาพักใต้ต้นไม้ต้นเก่าและได้พบยายเฒ่าอีก ยายเฒ่าก็ถามเรื่องจำนวนคนอีกเช่นเคย เจ้าชายก็ตอบว่า เจ็ดคนเหมือนครั้งก่อน

คราวนี้ยายเฒ่าก็ให้เจ้าชายพิจารณาเรื่องนี้ให้ดี อย่าละความพยายาม เจ้าชายก็ใช้เวลาทั้งคืน คิดไตร่ตรองอย่างถี่ถ้วน จนกระทั่งรุ่งเช้าก็เกิดความคิดอย่างหนึ่งขึ้นมาได้ จึงได้มุ่งหน้าไปพระราชวัง ตั้งแต่เช้าตรู่ด้วยความดีใจ

เจ้าชายก็พบกับเจ้าชายอีกห้าองค์เหมือนทุกครั้ง แต่ก็ไม่ได้บอกความคิดของตนให้ใครรู้ ก็ตั้งใจค้นหาเจ้าหญิงต่อไป ในวันนั้นเจ้าหญิงยังคงมาเล่นซ่อนหาจึงทำให้มีเจ้าชายเจ็ดคน เจ้าชายจึงสังเกตและจดจำรูปร่าง จุดตำหนิของเจ้าชายองค์อื่นๆ ไว้อย่างแม่นยำ แล้วออกตามหาเจ้าหญิงตามสถานที่ต่างๆ แต่ก็ยังไม่พบเจ้าหญิงเหมือนเช่นเคย

เย็นวันนั้น เจ้าชายองค์อื่นๆ ก็เข้าเฝ้าองค์กษัตริย์และกราบทูลเรื่องที่พวกตนหาเจ้าหญิงไม่พบ ส่วนเจ้าชายองค์นี้ก็ทูลว่า ตนเองเจ้าหญิงพบแล้ว เจ้าหญิงคือคนที่แต่งกายเหมือนเจ้าชาย กล่าวแล้วก็เอื้อมมือไปดึงผ้าโพกศีรษะของเจ้าชายผู้สิริโฉมองค์หนึ่งออก ก็พบว่าเป็นเจ้าหญิงจริงๆ องค์กษัตริย์และข้าราชการบริพารที่อยู่ ณ ที่นั้นก็ลงความเห็นว่าเป็นเจ้าชายองค์นี้สมควรได้แต่งงานกับเจ้าหญิงจริงๆ

จากนั้นไม่นาน เจ้าหญิงผู้ชื่นชอบการเล่นซ่อนหาก็ได้เข้าพิธีอภิเษกกับเจ้าชายผู้ยากไร้อย่างมีความสุข

นิทานเรื่องที่ 18

ชายชราผู้ปลูกหอม

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มนุษย์นั้นกินแต่เนื้อสัตว์โดยไม่คิดว่ากินพืชผักแล้วจะดี ในบรรดาเนื้อนั้น ไม่มีเพียงแต่เนื้อสัตว์แต่ยังมีเนื้อมนุษย์ด้วยกันเอง บางคนได้ฆ่าพ่อแม่พี่น้องของตนกินโดยไม่คิดว่ามันผิด สิ่งเหล่านี้เป็นเพราะมนุษย์มีจิตใจโหดร้ายไร้ซึ่งความเห็นอกเห็นใจกัน

วันหนึ่ง ชายหนุ่มคนหนึ่งได้ฆ่าพี่ชายที่เกิดร่วมท้องเดียวกันกับตนกิน หลังจากกินเสร็จแล้ว ความหิวก็หายไป แต่ชายหนุ่มไม่เหมือนคนอื่น เขารู้สึกสงสารพี่ชายที่ตนได้ฆ่าตาย ในตอนที่รู้สึกสงสารพี่ชายนั้น เขาก็รู้ถึงความผิดของตนเองที่ตกลงไป ขณะที่เขาไม่สบายใจเขาก็รู้สึกผิดมาก เขาก็ได้คิดว่า จะทำอย่างไรให้พฤติกรรมของมนุษย์เหล่านี้ได้สูญหายไป เมื่อได้ดูผู้คนได้ฆ่าฟันกันกินเป็นอาหารอย่างไร้ความสงสารปราณี แล้วก็รู้ว่าในสักวันหนึ่งเขาก็จะต้องถูกฆ่า ดังนั้น ชายหนุ่มจึงได้ออกจากหมู่บ้าน ระหว่างทางเขาได้คิดว่าจะแก้ไขการกระทำของมนุษย์อันหยาบนี้ ขณะที่กำลังคิดอยู่นั้น เขาก็จะได้เดินทางไปยังหมู่บ้านที่ผู้คนไม่กินเนื้อมนุษย์ด้วยกันเอง

ชายหนุ่มได้ตามหาทั่วทุกพื้นที่ ในแต่ที่ก็พบแต่ผู้คนที่ฆ่ากินกันเองเหมือนหมู่บ้านของเขา ดังนั้น เขาก็ตามหาหมู่บ้านที่ไม่กินเนื้อมนุษย์อย่างไมย่อท้อและไม่หยุดพัก แต่ก็ไม่มีพบสักแห่ง ชายหนุ่มได้เดินทางหาจนเขาได้เติบโตใหญ่ เมื่อมีอายุมากขึ้น เขาก็ตามหาอย่างไมย่อท้อ และอยู่มาวันหนึ่ง เขาก็ได้เดินทางเข้าไปยังหมู่บ้านแห่งหนึ่ง

ในตอนที่เขาตามหาผู้คนที่ไม่กินเนื้อคนกันเองอยู่หลายปี เขาก็ได้มีสติต่อทุกสิ่งมากขึ้นเพราะได้เป็นผู้ใหญ่ เมื่อไปถึงหมู่บ้านแห่งนั้น เขาก็เข้าไปในหมู่บ้านด้วยความหวาดกลัวว่าคนในหมู่บ้านจะมาจับเขากินเหมือนหมู่บ้านก่อนหน้านี้ เขาได้เข้าไปใกล้ๆ ชายชราคนหนึ่งแล้วถามว่า “ที่นี่ทำมาหากินอะไรกันหรือ” ชายชราจึงตอบว่า “หมู่บ้านของเราปลูกผักขาย ถ้ามทำไมหรือ” ชายหนุ่มจึงตอบว่า “อ้อ... ผมถามเพราะอยากรู้ว่าที่หมู่บ้านนี้ยังมีพฤติกรรมกินเนื้อมนุษย์ด้วยกันเองอยู่หรือเปล่า” ชายชราจึงตอบว่า “โอ้... พวกข้าไม่มีพฤติกรรมเหล่านั้นหรอก พฤติกรรมอันเลวร้ายนี้ได้หมดลงไปแล้ว” ชายหนุ่มจึงดีใจ เขาก็ถามกลับไปตามที่คิดว่า “ทำไมพฤติกรรมอันเลวร้ายนี้ได้หายไป” ชายชราจึงได้ชวนชายหนุ่มว่า “เป็นเพราะต้นสมุนไพรของพวกเรานะ ปลูกไว้ตรงด้านโน้นนะ มา... ตามมาดูสิ” ในตอนที่ชายหนุ่มเดินทางไปดู เขาก็ได้เห็นต้นพืชใบเรียวยาวเล็กสีเขียว ลำต้นตั้งตรงและผลิดอกออกมากมาย เมื่อเขาเอาเล็บจิกไปที่ต้น จึงรู้ว่าต้นนั้นมีกลิ่นหอมฉุนเล็กน้อย ชายชราบอกว่า “พวกเราเรียกต้นนี้ว่า หอมแดง” ต้นนี้มีหัว ถ้าหัวออกแล้วเก็บไว้ได้เป็นปี ทั้งหัวและใบสามารถ

ทำอาหารกินได้ นับตั้งแต่กินแบบนี้ผู้คนในหมู่บ้านของพวกเราที่มีความสงสารซึ่งกันและกัน ไม่ฆ่ากัน กินเหมือนแต่ก่อน ที่พวกเรารู้เพราะปู่ย่าตายายบอกมา

ชายหนุ่มได้ขอหัวหอมจากชายชรามาเล็กน้อย แล้วนำกลับไปยังหมู่บ้านด้วยความดีใจ ตอนที่กลับมาถึงหมู่บ้าน ผู้คนในหมู่บ้านก็ยังฆ่ากันเองและไม่มีใจเมตตาสงสารต่อกันเหมือนเดิม ดังนั้นเขาจึงปลูกหัวหอมตรงที่ดินนอกหมู่บ้านอย่างเงียบๆ เพราะกลัวว่าจะเกิดภัยต่อเขา เขาคิดว่า เมื่อต้นหอมออกหัวแล้ว เขาจะเอาไปเลี้ยงผู้คนในหมู่บ้าน เพื่อให้พวกเขาได้เปลี่ยนใจ เขาจึงได้ดูแลเอาใจใส่แปลงหอมในทุกๆ วัน

อยู่มาวันหนึ่ง ตอนที่ผู้คนจากหมู่บ้านนั้นกำลังออกไปหาอาหารนอกหมู่บ้าน ก็ได้เห็นชายชราสูงวัยคนนั้นเข้า พวกเขาจึงได้วิ่งกรูมาเพื่อที่จะฆ่าเขาด้วยความที่จำไม่ได้ เขาจึงได้ร้องขอชีวิตว่า “นี่พวกเจ้าอย่าฆ่าข้าเลย ข้าเป็นญาติพี่น้องของพวกเจ้านะ จงปล่อยข้าไปเถอะ” แต่ว่าพวกเขาเหล่านั้นรู้แค่ว่าได้อาหารแล้วจึงมารุมล้อมจับชายสูงวัยแล้วฆ่ากิน

ต่อมาไม่นาน บางคนที่ได้ออกมานอกหมู่บ้าน ก็พบกับแปลงต้นหอมอันเขียวขจีที่ชายสูงวัยได้ปลูกไว้ เมื่อพวกเขาลองเด็ดเอาต้นไม้ที่ประหลาดนั้นมาลองกิน จึงรู้ว่ามีรสชาติ ทั้งหมู่บ้านจึงพากันออกมากันขุดกิน เมื่อได้กินแล้ว ผู้คนทั้งหมดก็ได้เกิดจิตใจที่เมตตาและสงสารขึ้น ไม่มีใครรู้สึกอยากฆ่ากันเองแล้ว ในตอนนั้นผู้คนในหมู่บ้านจึงได้ระลึกถึงชายชราผู้ปลูกหอมอย่างไม่ลืมเลือน

นิทานเรื่องที่ 19

เทพพิทักษ์นิทาน

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว พระราชาองค์หนึ่งมีพระโอรสหนึ่งพระองค์ เมื่อถึงวัยห้าขวบ เจ้าชายน้อยเริ่มฟังนิทาน เมื่อวัยเจ็ดขวบ พระราชาส่งให้ไปเรียนหนังสือ แล้วก็ในตอนกลางคืนให้ฟังนิทาน พระราชาได้ให้เจ้าชายบันทึกนิทานที่ได้ฟังมาใส่ไว้ในสมุดเก็บรวบรวมแล้วใส่ไว้ในกระเป่าจนกระเป่าไม่มีที่เก็บ พอเจ้าชายอายุได้สิบขวบกว่า พระราชาได้ทำการหมั้นหมายเจ้าหญิงอีกเมืองหนึ่งไว้ให้ เมื่อถึงเวลาแต่งงาน เจ้าชายก็ได้ลืมนิทานที่ได้รวบรวมไว้ ซึ่งนิทานเหล่านั้นจะมีเทพแต่ละองค์คอยปกปักรักษาในแต่ละเรื่อง

วันที่จะส่งเจ้าชายไปยังเมืองของเจ้าหญิง พระพี่เลี้ยงของเจ้าชายได้เข้ามาอยู่ในห้องแล้วได้ยินเสียงเทพพิทักษ์นิทานกระซิบคุ้ยกันอยู่ในกระเป่านิทาน เทพองค์หนึ่งได้พูดว่า “ในคืนนี้เจ้าชายจะถูกส่งไปยังเมืองของเจ้าหญิง เจ้าชายนำพวกเรามาใส่ไว้ในกระเป่าใบนี้ ตั้งแต่ครั้งยังทรงพระเยาว์ จนถึงตอนนี้เจ้าชายไม่เคยเปิดกระเป่านำเอาพวกเรามาอีกเลย เขานั้นเห็นแก่ตัว เมื่อเป็นแบบนี้ พวกเราจะไม่พบกับเขาอีกแล้ว พวกเราจะไปเฝ้ารออยู่ข้างทางเพื่อหาเรื่องเจ้าชาย ข้าจะแปลงร่างเป็นต้นกล้วยอยู่ริมทาง แล้วจะออกผลให้เจ้าชายอยากกิน พอเจ้าชายเด็ดผลกล้วยไปกินก็จะถูกพิษจนสิ้นพระชนม์” เทพอีกองค์ก็ได้พูดว่า “ถ้าเจ้ายังไม่ตาย ข้าจะแปลงร่างเป็นกระตักน้ำอยู่ที่ลำธารข้างทาง เมื่อชายกระหายน้ำก็จะไปดื่ม เมื่อดื่มแล้วเจ้าชายจะสิ้นพระชนม์” เทพอีกองค์หนึ่งก็พูดว่า “ถ้าเจ้าชายยังไม่ตาย ข้าจะแปลงร่างเป็นดอกไม้ เมื่อเจ้าชายเด็ดดอกไม้มาดม ก็จะสิ้นพระชนม์ทันที” เทพอีกองค์ก็พูดว่า “ถ้าเจ้าชายยังไม่ตาย ข้าจะตามไปยังเมืองนั้น และตอนที่พวกเขาเข้านอน ข้าจะแปลงร่างเป็นงูแล้วเข้าไปกัดจนสิ้นพระชนม์”

พระพี่เลี้ยงได้เป็นห่วงเจ้าชายมาก จึงได้ไปขอร้องคนดูแลม้าที่กำลังเตรียมม้าให้เจ้าชายอยู่ว่า “ขอให้ข้าตามไปดูแลม้าตัวนี้ด้วยเถิด” คนเลี้ยงม้าก็ตอบแบบไม่รู้สาเหตุว่า “เจ้าอยู่ที่นี่อย่างสบายๆ นี่แหละ” พระพี่เลี้ยงจึงได้ขอร้องคนเลี้ยงม้าอีกครั้ง จนเขาปล่อยให้พระพี่เลี้ยงตามไป ในตอนที่เจ้าชายมาถึงเมืองเจ้าหญิง เจ้าชายก็ได้พบต้นกล้วยที่ออกผลเต็มเครือ เจ้าชายจึงทำท่าที่จะไปเด็ดกล้วยมากิน พระพี่เลี้ยงจึงห้ามว่า “อย่าไปเลยเจ้าชาย ข้างหน้าโน้นยังมีผลไม้ที่น่ากินกว่านี้” พอพูดจบก็ได้ควมม้าออกไป เมื่อเดินทางมาได้สักพักก็พบกับกระตักน้ำลอยอยู่ในลำธาร เจ้าชายจะไปหยิบกระตักน้ำมาดื่ม พระพี่เลี้ยงจึงห้ามว่า “อย่าไปเลยเจ้าชาย ข้างหน้ามีสระน้ำที่ใสและสะอาดกว่านี้อีก” พูดจบก็ได้ควมม้าออกไป ไม่นานก็ได้พบกับดอกไม้ที่กำลังผลิดอกส่งกลิ่นหอม เจ้าชายก็ทำท่าที่จะลงไปดมดอกไม้ แต่พระพี่เลี้ยงก็ได้ห้ามไว้ว่า “อย่าไปเลยองค์ชาย ข้างหน้ามีดอกไม้ที่ดีกว่านี้” พูดจบก็ได้ควมม้าออกไป

เมื่อเจ้าชายมาถึงเมืองเจ้าหญิง ก็จัดงานแต่งงานทันที เมื่อถึงตอนกลางคืน พระพี่เลี้ยงได้แอบเข้าไปแอบอยู่ในห้องนอนของเจ้าชายโดยไม่ให้ใครล่วงรู้ เมื่อเจ้าชายกับเจ้าหญิงเข้ามาในห้องนอน ก็ไม่รู้ว่ามึงตัวหนึ่งได้เลื้อยออกมาจากที่บรรทม พระพี่เลี้ยงที่แอบอยู่เห็นจึงได้ใช้ดาบฟันจนตาย เจ้าชายกับเจ้าหญิงตกใจมาก และสอบถามเรื่องราวกับพระพี่เลี้ยง พระพี่เลี้ยงจึงได้เล่าเรื่องราวทั้งหมดที่ได้ยินจากเทพพิทักษ์ให้แก่เจ้าชายฟัง ในตอนนั้นเจ้าชายได้นึกถึงความผิดพลาดของตน จึงได้เดินทางกลับมายังเมืองของตนแล้วเอานิทานที่อยู่ในกระเป๋ามาแจกจ่ายไปยังทุกๆ พื้นที่ นับตั้งแต่นั้นมาจนปัจจุบัน นิทานก็ได้สืบทอดต่อกันมารุ่นต่อรุ่น

นิทานเรื่องที่ 20

ช่างแสนรู้กับมนุษย์แสนดี

นานหลายปีแล้ว ณ ป่าลึกใหญ่แห่งหนึ่ง มีช่างป่าฝูงใหญ่ฝูงหนึ่ง บรรดาช่างป่าเหล่านั้นมีแม่ช่างเผือกกับลูกช่างเผือกคู่หนึ่ง เนื่องจากแม่ช่างเผือกตาบอด ลูกช่างเผือกจึงหาอาหารมาเลี้ยงดูแม่ช่าง ในวันหนึ่ง ช่างเผือกทั้งสองได้ย้ายกันไปอยู่ป่าอีกแห่งหนึ่ง เพราะไม่มีความสุขที่อยู่ร่วมกับบรรดาช่างป่าเหล่านั้น ที่ป่าแห่งนี้ ช่างเผือกน้อยหาอาหารเลี้ยงแม่เชือกเผือก โดยขณะที่ทั้งสองอยู่อย่างปราศจากอันตราย วันหนึ่งช่างเผือกน้อยก็ได้ยินเสียงมนุษย์ดังมาจากที่แห่งหนึ่งในป่า ช่างเผือกน้อยตั้งใจฟังแล้วเดาได้ว่าเป็นเสียงมนุษย์ที่กำลังอยู่ในอันตรายบางอย่าง จึงได้บอกกับแม่ช่างเผือกเพื่อออกไปดู แม่ช่างเผือกจึงห้ามว่า “อย่าไปเลย อันว่ามนุษย์นั้นเป็นผู้ไร้เมตตา พวกเขาจะนำพาความทุกข์มาให้เจ้านะ”

แต่ช่างเผือกมีจิตใจเมตตา จึงได้บอกกับแม่ช่างเผือกว่า “อย่าได้กังวลเลยแม่ ลูกจะออกไปดูนะ” พุดจบก็ออกไปยังป่าอีกด้าน ในป่าอีกด้าน ช่างเผือกน้อยได้พบกับมนุษย์คนหนึ่งกำลังนั่งร้องไห้ จึงถามว่า “ท่านเป็นอะไรถึงร้องไห้” มนุษย์จึงตอบว่า “ข้าร้องไห้เพราะหลงทางในป่าแห่งนี้ ถ้าบอกทางแก่เราได้ ช่วยบอกเราเถิด” ช่างเผือกน้อยจึงบอกทางไปด้วยความสงสารว่า “ถ้าอย่างนั้น ท่านจงขึ้นมาชี้หลังเรานะ” เมื่อช่างเผือกน้อยพามนุษย์ขึ้นชี้หลังมาถึงถนนใหญ่แล้วก็บอกกับมนุษย์นั้นว่า “เออละ... ท่านเดินทางจากตรงนี้ไปก็จะถึงเมืองนะ” แล้วมนุษย์ก็ได้เดินทางไปยังเมือง เมื่อช่างเผือกน้อยกลับมาหาแม่ ก็บอกกับแม่ว่า “แม่... ลูกได้ช่วยชีวิตมนุษย์คนหนึ่งไว้ เขาไม่ได้ทำอันตรายให้” แม่ช่างเผือกจึงพูดว่า “มนุษย์ไม่ใช่คนดี ที่แม่เตือนเพราะเป็นห่วงเจ้า”

ต่อมาวันหนึ่ง มนุษย์ผู้นั้นได้ยินข่าวว่าช่างเผือกของพระราชาก็ได้เสียชีวิต จึงกราบทูลเรื่องราวที่ได้พบช่างเผือกในป่าให้แก่พระราชาก็ พระราชาทรงพอพระทัยมากจึงสั่งให้ชายผู้นั้นบอกทางไปจับช่างเผือกตัวนั้นมา ช่างเผือกจึงต้องทิ้งแม่ช่างเผือกตาบอดไว้ลำพัง แล้วตามเข้ามาด้วยความเสียใจ เมื่อถึงพระราชวัง ช่างเผือกไม่มีความสุข เพราะต้องทุกข์ใจที่ได้ทิ้งแม่ไว้ในป่าเพียงลำพัง ช่างเผือกน้อยกินไม่ได้นอนไม่หลับจนร่างกายซูบผอม

วันหนึ่งพระราชาก็เสด็จประพาสไปป่า จึงสั่งให้นำช่างเผือกน้อยออกมา เมื่อพระองค์เห็นช่างเผือกน้อยผอมลง ไม่สดใสร่าเริง จึงตรัสถามด้วยความประหลาดใจว่า “เจ้าช่างเผือก ทำไมเจ้าไม่สดใสร่าเริงเลย ไม่อยากอยู่ในพระราชวังหรือ” ช่างเผือกน้อยตอบว่า “ข้ากินไม่ได้ เพราะเป็นห่วงแม่ ช่างเผือกที่อยู่ในป่าเพียงลำพัง แม่ของข้าตาบอดมองไม่เห็นทั้งสองข้าง ข้าต้องหาอาหารเลี้ยงดูแม่ ถ้า

ไม่มีข้าแล้ว แม่อาจจะเสียชีวิตได้ ดังนั้นจึงปล่อยข้ากลับไปป่าเถิด” พระราชาจึงได้คิดในใจว่า “แม้ว่า ช้างเผือกเป็นสัตว์ แต่ก็ยังฉลาดกว่ามนุษย์เสียนี้” จากนั้นพระราชาจึงปล่อยช้างเผือกน้อยกลับเข้าไป

เมื่อช้างเผือกได้กลับเข้ามาในป่า แล้วเข้าไปเล่าเรื่องราวให้แม่ช้างเผือกฟังด้วยความดีใจ แม่ช้างเผือกจึงประหลาดใจมากแล้วพูดว่า “มันไม่ใช่อย่างที่แม่เตือนเจ้าหรือ มนุษย์ไม่มีความเมตตา มีจิตใจอันโหดเหี้ยม เจ้าก็ไม่เชื่อ เมื่อเราช่วยผู้อื่นให้พ้นภัย เขาก็จะนำศัตรูมาให้แก่เจ้า”

ช้างเผือกน้อยจึงเล่าเรื่องให้แม่ฟังว่า “มันไม่ใช่อย่างที่แม่บอกทั้งหมด มนุษย์ไม่ได้ร้ายหมดทุกคน เช่นเดียวกับคนที่ให้โทษแก่เรา แต่เราก็ยังมีคนที่เมตตาแก่ลูก ถ้าแม่ไม่รู้ว่าเป็นใคร ลูกจะบอกให้ว่า เขาไม่ใช่ใครที่โหด เขาคือพระราชนั่นเอง”

นิทานเรื่องที่ 21

ต้นไม้เงิน

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีครอบครัวร่ำรวยอยู่ครอบครัวหนึ่ง ในครอบครัวนั้นลูกชายได้แต่งงานแล้ว ส่วนลูกสะใภ้ก็นักลัวพ่อตาเป็นอย่างมาก พ่อตานั้นวานให้ช่วยอะไร ลูกสะใภ้จะทำให้ทุกอย่าง ลูกสะใภ้มีชื่อว่า “แหม่หนึ่ง” แหม่หนึ่งนั้นทำงานตั้งแต่เช้าจนถึงค่ำมืด ตอนกลางคืนก็ไม่ได้นอน กลับมานั่งทำงานต่อ เนื่องจากพ่อตานั้นได้ให้ที่อยู่ แหม่หนึ่งจึงต้องปรนนิบัติให้เป็นอย่างดี

ที่สวนของพ่อตานั้นมีต้นไม้เงินอยู่ต้นหนึ่ง แหม่หนึ่งจึงจำเป็นต้องไปเด็ดเก็บใบเงินในทุกวัน ครั้นเมื่อพ่อตาตื่นขึ้นมา แหม่หนึ่งก็จะต้องนำใบเงินไปให้ จากนั้นก็ออกไปหาฟืนในป่าและกลับมาในตอนกลางคืน แหม่หนึ่งทำงานทั้งวันทั้งคืนโดยที่ไม่หยุดพัก จะทำให้ไม่สบาย ถึงแม้ว่าไม่สบายแหม่หนึ่งก็ยังคงทำงานต่อไปโดยที่ไม่ได้พัก

อยู่มาวันหนึ่ง เมื่อขึ้นเขาไปหาฟืน ได้เกิดฝนตก แหม่หนึ่งจึงได้วิ่งเข้าไปหลบในกระท่อม แล้วก็ได้พบฤๅษีท่านหนึ่ง ฤๅษีเห็นแหม่หนึ่งที่กำลังเหน็ดเหนื่อยจึงได้ถามว่า “มาทำ อะไรในที่ไกลแบบนี้” แหม่หนึ่งจึงตอบกลับทั้งน้ำตาว่า “ฉันได้ขึ้นมาหาฟืน” ฤๅษีจึงถามต่อว่า “แล้วทำไมถึงร้องไห้” แหม่หนึ่งจึงตอบกลับว่า “ยังหาฟืนไม่ได้แล้วก็กลัวที่จะต้องกลับบ้าน” ฤๅษีถามอีกว่า “ทำไมถึงต้องกลัวการกลับบ้าน” แหม่หนึ่งจึงได้บอกว่า “ตัวฉันนั้นไม่มีแม่ ตอนนี้ได้อาศัยอยู่กับพ่อตา” แหม่หนึ่งจึงได้เล่าเรื่องราวทั้งหมดที่บ้านให้ฤๅษีฟัง ครั้นเมื่อฤๅษีได้ยินเรื่องของต้นไม้เงิน และได้รู้ความทุกข์ของแหม่หนึ่ง จึงได้คิดว่า “ฉันทำแบบนี้ละ เจ้าจะได้ไม่ต้องไปเก็บใบเงินแล้ว” ลองดูตรงโน้นสิ ตรงปลายสุดของภูเขาจะมีรูปปั้นอยู่หนึ่งรูป โดยที่มีมือของรูปปั้นนั้นได้ชี้ไปยังสวนของพ่อตา จึงทำให้ต้นไม้เงินมีใบเงินออกมา ถ้าหากเราตัดแขนของรูปปั้นนี้ ต้นไม้ก็จะไม่มีใบเงินออกมาอีกแล้ว

แหม่หนึ่งจึงได้ ไปยังปลายสุดของภูเขาภูนั้น ก็ได้เจอกับรูปปั้นที่ฤๅษีได้พูดไว้ แหม่หนึ่งจึงทำการตัดแขนรูปปั้นนั้นทิ้งเสีย ครั้นเมื่อแหม่หนึ่งได้กลับมายังสวนของพ่อตา ต้นไม้เงินนั้นก็ได้เหี่ยวเฉาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว เมื่อรุ่งสางพ่อตาจึงได้ออกไปยังสวน เพราะแหม่หนึ่งไม่ได้เอาใบเงินมาให้ตั้งเช่นทุกวัน ก็พบว่าต้นไม้เงินได้ตายเสียแล้ว จึงโกรธแหม่หนึ่ง จึงเข้าไปดูว่า “เห็นไหม ดูลี เพราะเอ็ง ต้นไม้เงินของข้าได้ตายแล้วดังนั้นแกจะต้องตายเหมือนกับต้นไม้เงินนี้” แหม่หนึ่งจึงได้รีบวิ่งหนีออกไป พ่อตาก็ได้วิ่งตามมา และด้วยยังเป็นวัยรุ่นสาว แหม่หนึ่งจึงได้ทิ้งห่างจากพ่อตา ขึ้นไปยังบนภูเขาแล้วก็หลบซ่อน

ถึงแม้ว่าแหม่หนึ่งจะหลุดจากพ่อตาแล้ว แต่ว่าต้องมาอยู่บนป่าเขาเพียงลำพัง หาผลหมากรากไม้กินประทังชีวิต นานวันเข้า แหม่หนึ่งอยู่เพียงคนเดียว นอนพักอยู่ที่ใต้ต้นพุทธรักษา ดอกพุทธรักษาได้ร่วงหล่นลงมา

เป็นรูปร่างคล้ายลิงคิงคอง โดยที่ผมของมันมีสีขาว ในตอนค่ำหนึ่งก็ได้เข้าไปฟังฟังใต้ต้นละมุดแถววัดแห่งหนึ่ง แล้วก็เด็ดผลละมุดกิน เมื่อหลวงพ่อดูเห็นแหม่นิ่งจึงได้ถามว่า “ทำไมถึงมาขโมยของของคนอื่น” แหม่นิ่งจึงตอบทั้งน้ำตาว่า “ฉันไม่ได้กินอย่างมนุษย์มานานแล้ว ตอนนี้จะคล้ายจะเป็นลิงแล้ว”

ด้วยความสงสาร หลวงพ่อก็ได้พูดว่า “พ่อตาของโยมนั้น ใช้งานหนักแล้วยังหยาบคายด้วย แต่ว่า ในป่าแบบนี้ผู้หญิงก็ไม่ควรมาอยู่คนเดียว กลับบ้านของพ่อตาไปเถอะนะ ” แหม่นิ่งจึงได้ร้องไห้ว่าไม่ต้องการกลับไป หลวงพ่อก็พูดขึ้นว่า “โยม เตียวอาตมาจะไปด้วย จะไปบอกให้พ่อตาปรับปรุงตัวเสีย”

ครั้งเมื่อหลวงพ่อยังที่บ้านพ่อตาแล้วสั่งสอน แล้วก็ให้แหม่นิ่งเล่าเรื่องราวภายในใจ เปิดอกคุยกับพ่อตาในเรื่องต่างๆ พ่อตาจึงปรับปรุงตัวจะไม่ทำตัวเหมือนแต่ก่อน จะเลี้ยงดูลูกสะใภ้อย่างดี แหม่นิ่งจึงมีความสุขและได้ทำหน้าที่ลูกสะใภ้และภรรยาที่ดีแก่สามีและพ่อตาอย่างไม่ขาดสาย

นิทานเรื่องที่ 22

เพื่อนกระต่ายน้อย

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ในป่าแห่งหนึ่ง มีหมาป่ากับหมาจิ้งจอกเป็นเพื่อนกัน โดยทั้งสองตัวนั้น ไม่ว่าจะเป็นอย่างใดก็ตาม การกระทำ และจิตใจต่างก็ตรงกันเหมือนกันหมด พวกเขาทั้งสองมีมิตรสหายเป็นกระต่ายน้อยอยู่หนึ่งตัว

วันหนึ่งหมาป่าได้พบกับหมาจิ้งจอก “เพื่อน .. พวกเรามาออกความคิดในการจับเจ้ากระต่ายน้อย มาให้พวกเรากินกันเถอะ” หมาจิ้งจอกจึงได้พูดว่า “อืม ... โอเค จะต้องอธิบายให้แก่กระต่ายน้อยตามนี้นะ อันดับแรกแรก พวกเราจะจับกลุ่มแล้วชวนเจ้ากระต่ายน้อยออกไปหาอาหาร” เมื่อกระต่ายน้อยมาถึง หมาจิ้งจอกได้พบกับกระต่ายน้อยว่า “เจ้าเพื่อนกระต่ายน้อย ในวันรุ่งขึ้น พวกเราจะจับกลุ่มออกไปหาอาหาร โปรดมาเข้าร่วมกลุ่มกับเราเถิด จะให้เพื่อนช่วยตาข่ายดักจับสัตว์ให้หน่อย พวกเรานั้นจะเอาตาข่ายหนึ่งชุด เวลาที่พวกเราไป จะช่วยให้เวลาจับสัตว์ก็จะไม่ค่อยเหนื่อยมาก หมาป่าคงจะเอาตาข่ายทำเป็นตะกร้า ไว้สำหรับกินอาหาร ถ้าวันพรุ่งนี้มาถึง ก็ค่อยมานะ จะมายังที่ไหนรู้ไหม” เมื่อเจ้ากระต่ายได้ยินที่หมาป่ากับหมาจิ้งจอกพูดกันก็ได้ตัดสินใจจะเข้าร่วม “เดี๋ยวฉันจะไปทอตาข่ายดักจับสัตว์ก่อนนะ เดี่ยวกลับมา ดั่งนั้นแล้วสำหรับวันพรุ่งนี้ จะได้กินผักกับหัวเผือก”

เมื่อเจ้ากระต่ายน้อยกลับไปยังบ้าน ก็ได้หาเชือกที่อยู่ในกระท่อมเพื่อที่จะมาทำตาข่ายสำหรับมาจับสัตว์ หลังจากสานตาข่ายเสร็จแล้วก็ใกล้จะฟ้ารุ่งสาง เจ้ากระต่ายน้อยก็แบกตาข่ายแล้วออกไปยังสถานที่นัดพบกับหมาป่าและหมาจิ้งจอก ครั้นเมื่อมาถึงใต้ต้นไม้ใหญ่ที่เป็นสถานที่นัดพบ ก็ได้เกิดความคิดบางอย่างขึ้นมา “อืม .. เรานั้น มาถึงก่อนพวกเขา พวกเขานั้นคงน่าจะมาช่วงฟ้าสาง ถ้าอย่างนั้น เวลาพวกเขา มา เราจะเข้าไปแอบที่พุ่มไม้แล้วจะออกมาให้พวกเขาตกใจดีกว่า”

เจ้ากระต่ายน้อยจึงได้เข้าไปแอบอยู่พุ่มไม้ใกล้ต้นไม้ใหญ่ เมื่อฟ้าสาง ไม่นานนัก หมาป่าและหมาจิ้งจอก ก็ได้ถือตะกร้าที่ใส่พวกของกิน และแบกตาข่ายใหญ่มาพะรุงพะรัง ตัวสองตัวครั้นเมื่อใกล้จะถึงต้นไม้ใหญ่ ก็ได้พักอยู่บนถนนสักพัก หมาป่าจึงพูดขึ้นว่า “จะได้ตาข่าย ใหญ่จริงๆ เหนอ จะจับเสือตัวใหญ่ได้หรือเปล่า” หมาจิ้งจอกจึงพูดกลับว่า “ตาข่ายนะ ไม่ต้องถึงกับจับเสือตัวใหญ่ๆ หรืออกจับกระต่ายได้ก็พอ แล้วในความคิดของนาย ตาข่ายนั้น จะใหญ่จริงๆ หรือเปล่า จะจับข้างจับเสือได้หรือเปล่า” หมาป่าจึงตอบว่า “จับแค่กระต่ายก็พอ” เอาละ .. เพื่อน ตามที่เราพูด เพื่อจะไปจับกระต่าย ทันทีที่ถึงที่นั่นแล้ว ก็ลงไปโคลงแล้วสร้างทำเป็นจับปลา ส่วนฉัน จะไปแอบหลบอยู่แถวๆ ต้นไม้

เจ้ากระต่ายน้อยได้ยินที่สิ่งหมาป่าและหมาจิ้งจอกพูดทั้งหมด ก็ได้กำลังครุ่นคิดอยู่ตรงพุ่มไม้ที่กำลังแอบอยู่ ในขณะที่กำลังครุ่นคิดอยู่ในพุ่มไม้ ก็ได้เผอิญเห็นตะกร้าที่ได้ใส่อาหารกลางวันของพวกหมาป่า จึงได้ความคิดว่า จะเอาตะกร้าจากพวกเขาในที่เปลว แล้วเอาใส่ลงในตาข่ายที่เตรียมมา ด้วยความดีใจ หมาป่าและหมาจิ้งจอกได้ยินเสียงจึงได้ออกมาจากที่แอบซ่อนอยู่

“นี่ ... เพื่อน ลองมาดูตรงนี้สิ ฉันทักพวกนายคิดจะจับด้วยตาข่าย ได้มาถึงก่อนพวกนายอีกแล้วก็ได้ยินสิ่งที่พวกนายพูดในตอนที่กำลังแอบอยู่ เอาละ .. พวกนายทั้งสอง ถ้าอยากจับฉันก็จับฉันให้ทันนะ” เมื่อพูดจบ กระต่ายน้อยจึงออกวิ่งไป ทิ้งหมาป่าและหมาจิ้งจอกยืนอึ้งอยู่ จากนั้นไม่นานหมาป่าและหมาจิ้งจอกก็ได้วิ่งออกตามไป

เนื่องจากเจ้ากระต่ายรู้ว่า หมาป่าและหมาจิ้งจอกวิ่งตามมาแล้ว ก็ได้เห็นเกวียนที่กำลังขับมาบนถนน เจ้ากระต่ายจึง แสดงห่ออาหารของหมาป่าที่แอบเอามาให้คนขับเกวียนดู แล้วขออนุญาตขึ้นไปบนเกวียนด้วย คนขับเกวียนจึงเกิดความสงสารเลยให้เจ้ากระต่ายน้อยขึ้นแล้วมาด้วยแล้วก็ขับเกวียนมุ่งหน้าต่อไป

นิทานเรื่องที่ 23

ฟางข้าว ก้อนถ่าน เมล็ดถั่ว

ณ หมู่บ้านแห่งหนึ่ง มีชายชราอยู่คนหนึ่ง อยู่มาวันหนึ่ง ชายชราได้เก็บพวกเมล็ดถั่วมาแล้ว เอาไปต้มในเตาไฟ ในขณะที่เขาเทพวกเมล็ดถั่วใส่ลงในหม้อ ก็ได้มีเมล็ดถั่วเมล็ดหนึ่ง กระเด็นออกมา จากหม้อ ชายชราได้ตั้งหม้อไว้บนเตาไฟ ก็ได้ไปหยิบฟางข้าวมาหนึ่งมัด แล้วใส่เข้าไปในเตาไฟให้ไฟลุก โพลลงขึ้นมา ในขณะที่นั้น ก็ได้มีฟางข้าวเส้นหนึ่งปลิวลอยออกมาจากมัด และหลังจากนั้น ก้อนถ่านที่อยู่ในเตาไฟก็ได้กระโดดออกมาอีกเช่นกัน

เมล็ดถั่ว ฟางข้าวและก้อนถ่าน ได้ออกมาพบเจอกันข้างนอก เมล็ดถั่วจึงได้พูดขึ้นว่า “มิตรสหายทั้งหลาย เรานั้นไม่สามารถทนความร้อนในหม้อของชายชราได้ มิตรสหายพวกเมล็ดของฉันทนความร้อนได้จึงพากันตายหมด มีเพียงฉันที่โชคดีได้หลุดออกมา” ก้อนถ่านเองก็ได้ขึ้นพูดว่า “ฉันก็เหมือนกัน ถ้าอยู่ในเตาไฟคงกลายเป็นขี้เถ้าก็เลยกระโดดออกมา ตอนนี่โชคดีแล้ว” ตอนนั้นเอง ฟางข้าวก็เลยพูดขึ้นว่า “ใช่แล้วละ ฉันทนโดนไฟไหม้ไม่ไหว ก็เลยออกมา เอาละ พวกเราสามคนนี่ โชคดีโชคเกือบจะเหมือนกันเลย ถ้ารวมตัวกันแล้วคงจะดี มา .. มาออกเดินทางกันเถอะ” พวกเขาได้ออกเดินทางกัน หลังจากที่ได้ข้ามถนนได้ไม่นาน ก็เห็นลำธารน้อยแห่งหนึ่ง เวลานั้น พวกเขาก็ได้ปรึกษากันว่า จะข้ามผ่านลำธารอย่างไรดี

ฟางข้าวจึงกล่าวกับมิตรสหายทุกคนว่า “ทำฉันเป็นสะพานข้ามลำธารนี้ให้พวกเราเถิด” เอาฉันวางลงพาดลำธารแล้วให้ต่างคนต่างข้ามไป ด้วยการทำเช่นนี้ ก้อนถ่านที่อยู่หน้าสุด ก็ได้เหยียบสะพานฟางข้าวแล้วข้ามไปอย่างรีบเร่ง เมื่อข้ามมาถึงตรงกลางสะพานแล้ว ก็ได้เห็นกระแสน้ำที่กำลังไหลมา ตอนนั้นเอง ฟางข้าวและก้อนถ่านก็ได้ตกลงไปลอยอยู่ในน้ำ

เมล็ดถั่วที่ได้เห็นเพื่อนทั้งสองตกลงไปในลำธาร ก็ได้เกิดอาการหัวเราะขึ้นมา โดยที่ไม่กลัวเหมือนพวกเขา ไม่นานนักพวกเปลือกผิวหนังของพวกเขาก็ได้แตกออกมา ขณะที่เมล็ดถั่วหัวเราะจนเหนื่อย ชายคนหนึ่งที่เดินมา ก็ได้เห็นผิวเปลือกที่แตกออก ชายคนนั้นก็ได้เข้ามาใกล้ยังที่เมล็ดถั่วอยู่แล้วก็เพ่งดู ก็ได้รู้ว่าเป็นผิวเปลือกที่ออกมา ตัวเขานั้นเป็นช่างเย็บผ้าคนหนึ่ง ดังนั้น เขาจึงได้หยิบเข็มและด้ายออกมาแล้วก็เย็บเมล็ดถั่วนั้นติดกับพวกเปลือกผิวนั้น

นับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมาก็ได้เป็นเรื่องราวว่าทำไมเมล็ดถั่วถึงต้องมีเปลือก

นิทานเรื่องที่ 24

พ่อหม้ายกับแม่หม้าย

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว ณ หมู่บ้านแห่งหนึ่ง มีแม่หม้ายคนหนึ่งชื่อว่า “ต่อโฮยว” ต่อโฮยว นั้นอาศัยอยู่เพียงตัวคนเดียว ในสวนแห่งหนึ่ง โดยที่ไม่มีลูก สามีนางต่อโฮยวเสียชีวิตไปตั้งนานแล้ว แม้ว่าไม่มีสามี ต่อโฮยวก็ทำมาหากินเลี้ยงชีพเพียงตัวคนเดียวได้ โดยที่ไม่ได้แต่งงานใหม่ งานของต่อโฮยวคือปลูกต้นไม้แล้วนำไปขายที่ตลาดทุกวัน

ต่อโฮยวนั้นเป็นคนทำงานหนัก แล้วก็พอใจกับงานที่ตนเองทำ ในทุกวันก็ทำงานไม่หยุดหย่อนจนถึงฟ้าใกล้สว่าง ต่อโฮยวนั้นมักจะลืมนำไฟเพราะทำงานเยอะ ทุกๆ คืน มักจะต้องหาไม้ขีดไฟเพื่อมาจุดไฟ ไม้ขีดนั้นใช้เมื่อเช้าแล้วก็จำไม่ได้ว่าเอาไปเก็บไว้ที่ใด การหาไม้ขีดไฟนั้นจึงเป็นงานหนึ่งอย่างของต่อโฮยวเช่นกัน เวลาที่ต่อโฮยวลืมบ่อยๆ หลังจากที่หาไม้ขีดไฟแล้วก็จะวางไว้ที่สถานที่ที่จำได้ บางครั้งก็วางไว้บนชั้นในหิ้งครัว บางครั้งก็วางไว้ที่ขอบในหิ้งนอน บางครั้งก็วางไว้บนฝาตะกร้า สถานที่ที่กล่าวมาเป็นสถานที่ที่เก็บไม้ขีดของต่อโฮยวเพื่อให้ตัวเองจำได้ทั้งหมด

ในเช้าวันหนึ่ง ต่อโฮยวได้ลุกขึ้นจากที่นอนแล้วไปจุดไฟ เมื่อจุดไฟเสร็จแล้ว ก็นำไม้ขีดไฟใส่ไว้ในกระเป๋าเสื้อเพื่อพกติดตัว หลังจากหม้อข้าวได้ที่แล้ว ต่อโฮยวก็ออกไปยังสวนไปกับพวกผักมาทำอาหาร เรื่องต้องทำทั้งเช้า เขาก็ทำทั้งหมด ในเวลาที่กินข้าวกลางวันเสร็จแล้ว เขาก็จุดไฟเพื่อสำหรับทำอาหารเย็นต่อ ครั้นเมื่อเวลาที่จุดไฟก็ลืมนำไม้ขีดไฟ เนื่องจากยังมีถ่านไฟเก่าติดอยู่ตั้งเช้า จึงไม่ต้องหาไม้ขีดไฟ หลังจากนั้น ต่อโฮยวก็เข้าไปในสวนช่วงบ่าย เพื่อสะสมสิ่งต่างๆ เมื่อใกล้จะหมดแสงอาทิตย์แล้ว ต่อโฮยวก็ขึ้นมาขังบนบ้าน มาเตรียมสุ่มพิน ขณะที่กำลังสุ่มพิน ก็นึกถึงไม้ขีดขึ้นมาได้ ต่อโฮยวจึงไปหาไม้ขีดที่บ้าน ขึ้นวางในหิ้งครัวก็หา เครื่องเงินผอบในหิ้งนอนก็หา บนฝาตะกร้าก็หา แต่หาเท่าไรก็ไม่พบ

ต่อโฮยวจึงได้นั่งซึมเพราะหาไม้ขีดไฟไม่พบ ขณะที่กำลังซึม ก็มีความคิดขึ้นมาว่า “พรุ่งนี้เช้าถ้าแวะไปตลาดก็จะซื้อไม้ขีดไฟติดมาด้วย แต่สำหรับคืนนี้ จะไปขอยืมไม้ขีดไฟที่ อุโซ่วทำยหมู่บ้านก่อน ฟ้าใกล้มืดแล้ว” เมื่อได้ความคิดเสร็จ จึงออกไปยังทำยหมู่บ้าน อุโซ่วนั้นก็ไม่ได้ต่างอะไรกับต่อโฮยว เขาเป็นหม้ายเหมือนกัน เป็นชายชราอายุ 60 อยู่ตัวคนเดียว ไม่มีเพื่อน อุโซ่วนั้นได้มีที่ทำนาอยู่หนึ่งผืน อุโซ่วได้ปลูกพวกผักสวนครัวได้กินเองบริเวณข้างบ้านเนื่องจากตนเองมีรายได้น้อย แล้วตัวเองก็เป็นคนตระหนี่ ดังนั้นอุโซ่ว มักจะไม่ค่อยให้ใครยืมเงิน ต่อโฮยวนั้น ก็ได้เข้ามาอุโซ่วช่วงใกล้จะวันลับฟ้า ต่อโฮยวได้พูดว่า “อุโซ่วถ้ามีไม้ขีดไฟ ฉันก็ขอยืมหน่อย ฉันหาไม้ขีดไฟของฉันหาย” อุโซ่วจึงพูดขึ้น

ว่า ” ยืมก็ยืมได้ แต่ว่าตอนนี้ฉันกำลังรอนมวัวอยู่ แยกช่วยไปเอามาให้หน่อยได้ไหม เดี่ยวข้าจะหาไม้ขีดไฟให้“ ต่อโหย่วจึงต้องออกไปยังที่นาด้วยความจำใจเพื่อไปเอานมวัว เมื่อมาถึงที่วัวนม ต่อโหย่วจึงบอกว่า ” เอานมมาให้อุโซ่วหน่อยสิ เขาวานฉันมาเอาแทน” วัวนมจึงตอบกลับว่า ” โอ้ ... นมมันยังไม่ได้รีดเลย เพราะไม่มีถังเหล็กสำหรับรีดนม วานช่วยไปยืมจากที่แหล่มาให้หน่อย” ต่อโหย่วจึงต้องออกไปหาแหล่ ครั้นเมื่อมาหาแหล่ ก็พูดว่า ” แหล่ ขอยืมถังเหล็กหน่อย ฉันจะไปรีดนมวัว ถ้าได้นมวัวให้อูโซ่ว อูโซ่วจะให้ฉันยืมไม้ขีดไฟ” ในขณะที่แหล่ได้หาถังเหล็กให้อยู่ นั้น จึงตอบกลับว่า ” ถังเหล็กถูกชาวนาที่อยู่หมู่บ้านตรงโน้นเอาไป ไปเอาที่ชาวนาคนนั้นนะ” ต่อโหย่วก็ได้รีบออกไปยังหมู่บ้านนั้นโดยทันที ต่อโหย่วจึงเข้าไปยืมถังเหล็กจาก ต่าโละ ที่เป็นชาวนา ต่าโละเห็นต่อโหย่วเหนื่อยมาก จึงได้ให้ยืมถังเหล็ก และเมื่อต่อโหย่วกลับมายังอูโซ่ว ฟ่าก็มีดแล้วก็เหนื่อยมาก เมื่อไปหาอูโซ่ว พร้อมกับนมวัว จึงพูดว่า ” ไม้ขีดไฟอยู่ที่ไหน เอามันมาให้ฉัน ฟ่ามีดแล้ว ฉันจะกลับบ้านไปจุดไฟ“ อูโซ่วจึงได้เข้าไปยังห้องนอนเพื่อเอาไม้ขีดไฟ ต่อโหย่วนั้นก็เข้าตามไปด้วย อูโซ่วจึงพูดว่า ” เดี่ยวหาก่อน ไม้รู้ว่าไม้ขีดไฟมันไปอยู่ตรงไหน ฉันก็จะจุดไฟในบ้านเหมือนกัน“ ขณะที่หาไม้ขีดไฟ ฟ่าก็เริ่มมีดขึ้นเรื่อยๆ แล้วตอนที่หาหัวทั้งสองก็ได้เช่นกัน เมื่อหาไม้ขีดไฟไม่เจอจึงได้ออกมายังข้างนอก และตอนนี้ข้างนอกก็มีดเรียบร้อยแล้วต่อโหย่วจึงพูดด้วยความเหนื่อยว่า ” วึ่งหาไม้ขีดไฟมาทั้งคืน เหนื่อยมากแล้ว ว่าจะกลับแล้วละ อยู่แบบอย่างคนป่าเนี่ยแหละ ไม่ต้องเอาไม้ขีดไฟแล้ว“ ในขณะที่ต่อโหย่วกำลังคร่ำครวญข้อมือก็ได้ไปโดนกระเป่าบนเสื้อที่มีไม้ขีดไฟอยู่จากเมื่อเช้า ต่อโหย่วจึงตั้งใจมาก อูโซ่วจึงพูดขึ้นว่า ” ข้าคงไม่ใช่คนที่เลวร้ายกับแก่ใช่ไหม มันเป็นความผิดของตัวเอง“ ต่อโหย่วจึงพูดกลับว่า ” ลองคิดดูเจ้าเองก็ลืมไม้ขีดไฟ อีกทั้งยังให้เข้าไปเอานมวัวมาให้อีก“ อูโซ่วจึงตอบกลับว่า ” ก็ผิดด้วยกันทั้งคู่นั่นแหละ“ จากนั้นอูโซ่วจึงได้รินนมวัวให้ต่อโหย่วดื่ม ให้หายเหนื่อย แล้วก็พูดขึ้นมาว่า ” ชีวิตของพวกเราทั้งคู่ช่างเหมือนกันมาก ไม่มีลูก ขี้หลงลืม พบเจอเรื่องไม่ดีคล้ายๆ กัน ถ้าหากเราอยู่ด้วยกัน ดูแลกันและกัน ก็น่าจะเป็นเรื่องที่ดี“ ต่อโหย่วจึงตอบกลับว่า ” ก็น่าจะเป็นเรื่องที่ดีแน่ ตัวฉันเองก็วาดฝันไว้แบบนั้นเหมือนกัน“ และในเช้าวันถัดมา ต่อโหย่วและอูโซ่วได้จัดพิธีแต่งงานกันและให้ทั้งหมู่บ้านได้รับรู้

นิทานเรื่องที่ 25

ช่างเย็บผ้านางเก

กาลครั้งหนึ่ง มีช่างเย็บผ้าที่ชื่อ “หม่อมเก” หม่อมเกนั้นเป็นช่างเย็บผ้าที่คอยเย็บผ้าให้พระธิดาของพระราชินี วันหนึ่งมีเจ้าหญิงพระองค์หนึ่งได้ถือแบบตัวอย่างแล้วเข้ามาหาหม่อมเกด้วยความรีบเร่งเพื่อให้เย็บเสื้อหนึ่งตัว โดยเสื้อตัวนั้นเป็นเสื้อที่ต้องสวมไปงานหมั้นของเจ้าชายทั้ง 7 เมือง ในการเย็บเสื้อนั้นไม่เพียงแต่ต้องใช้ปัญญา ยังต้องใช้ทักษะความสามารถขั้นสูงด้วย ซึ่งก็คือหม่อมเก นั่นเอง เจ้าหญิงได้บอกว่า “หม่อมเก ... เย็บเสื้อตัวนี้ให้เสร็จโดยเร็วนะ ถ้าเสร็จแล้ว ฉันจะแต่งงานหมั้น ดังนั้น หม่อมเก จะต้องดำเนินการกับเสื้อตัวนี้ด้วยปัญญาและทักษะทั้งหมดที่มี ถ้าได้สวมเสื้อตัวนี้ ก็ขอให้เจ้าชายที่จะหมั้นอยู่ไม่สุขอยากได้ฉันด้วยเถิด เสื้อตัวนี้อีกสามเดือน ฉันจะมารับ”

หม่อมเก ก็ได้พยายามเย็บเสื้อให้สวยและประณีตที่สุดตามที่เจ้าหญิงได้พูดไว้ หนูป่าตัวหนึ่งได้ยินเรื่องที่หม่อมเก ไปรีดตัดเสื้อให้เจ้าหญิง ก็ได้ส่งข่าวไปยังเจ้าหญิงหม่อมโบงของชายชราที่ไม่ถูกกับหม่อมเก ครั้นเมื่อหม่อมโบงได้ยินเรื่องพิธีงานหมั้นของเจ้าหญิง ก็เกิดอยากไปขึ้นมา ในการไปงานหมั้นก็จะต้องแต่งตัวเหมือนเจ้าหญิง จึงได้คิดวางแผนว่าจะเอาเสื้อจากหม่อมเกไป เมื่อหม่อมเก เย็บเสื้อตัวนั้นเสร็จแล้ว ก็น่าจะยังไม่ไปส่งยังที่เจ้าหญิงทันที คงน่าจะเก็บไว้ในบ้าน จนถึงเวลานั้นค่อยไปขโมย

ขณะที่หม่อมเกได้เย็บเสื้อด้วยกำมะหยี่อย่างพิถีพิถัน ก็ได้เป่ามนต์ใส่ลูกประคำแล้วก็ร้อยมาลัยใส่ในเสื้อ เนื่องจากที่เสื้อตัวนี้หม่อมเก ตั้งใจทำอย่างมาก เจ้าหญิงหม่อมโบงของชายชราก็มีความพยายามที่จะเอามาให้ได้ หม่อมโบงที่แอบส่องอยู่ได้ร่ำไม่ก็ยังหาโอกาสเหมาะที่จะขโมยยังไม่ได้

วันหนึ่ง เนื่องจากเสื้อเสร็จแล้ว หม่อมเกก็เตรียมเปิดหน้าต่างเพื่อที่จะนำผ้าออกมาตาก ทันใดนั้นหม่อมโบงได้เห็นแล้วจึงวิ่งไปยังหลังบ้านของหม่อมโบงโดยให้เสียงที่สุด ทันใดนั้นหม่อมเกก็ตกใจแล้วก็วิ่งไปยังด้านหลังบ้าน เมื่อสบโอกาสหม่อมโบงจึงวิ่งมายังหน้าบ้านแล้วฉวยเอาเสื้อออกไปทันที หม่อมเกที่ไปหลังบ้านมา ก็ไม่พบเจออะไรก็กลับมายังหน้าบ้านแล้วรู้ว่าเสื้อหายไป ทันทีที่รู้ว่าเป็นฝีมือของหม่อมโบง ก็จึงได้ไปบอกเจ้าหญิง เจ้าหญิงจึงคาดโทษความผิดหม่อมเกเพียงเล็กน้อย หม่อมเกจึงพูดว่า “ไม่ใช่โทษเล็กน้อยหรอก ฉันจะต้องวางแผนไปเอาคืนหม่อมโบง”

ตอนนี้ หม่อมโบงคงเอาเสื้อของฉันไปซ่อนไว้ที่คฤหาสน์หินโดยมีประตูสามชั้นปิดไว้ หม่อมเกจึงบอกว่าถ้าพยายามอย่างไม่ลดละ ก็จะได้เสื้อคืนอย่างแน่นอน ฉันก็เป็นมนุษย์เหมือนกัน หม่อมเกขอให้ว่าถ้าเสื้อที่ถูกซ่อนจากหม่อมโบง เกิดความเสียหาย เพราะถ้าไม่เสียหาย หม่อมโบงคงจะสวมเสื้อแล้ว

สร้างเป็นเจ้าหญิงแล้วไปงานหมั้น หม่อมเก็งจึงคิดหาวิธีอยู่ 3 วัน ครั้นเมื่อครบสามวันเต็มจึงเข้าไปบอกเจ้าหญิง เมื่อเจ้าหญิงได้ฟังจึงรู้สึกพอใจเป็นอย่างมาก

หม่อมแก่นั้นได้เรียกแมลงซีปะขาวจากในป่า หลังจากที่แมลงซีปะขาวมาแล้ว หม่อมเก็งก็ได้เลี้ยงอาหาร แล้วพูดว่า “พวกแกทุกตัวจะต้องไปเอาเสื้อของเจ้าหญิงจากคฤหาสน์ตรงนั้นนะ จะต้องเข้าไปยังในรูกุญแจทั้งสามรู จากนั้นก็ไปหาหีบแล้วก็เข้าไปยังในไปกดเสื้อที่อยู่ข้างในนั้นซะ ถ้าไม่มีเสื้อ ก็กลับมาซะ” แมลงซีปะขาวก็ได้รับเข้าไปยังคฤหาสน์หิน เมื่อใกล้ถึงคฤหาสน์หิน ก็ได้ลอดเข้าประตูแล้วก็เข้าไปยังในหีบตามที่ได้คำสั่งมา

ครั้นเมื่อถึงพิธีงานหมั้น หม่อมโง่งจึงได้เปิดหีบออกมา หม่อมโง่งดีใจมากเพราะไม่มีร่องรอยใดๆ จึงได้อาหีบไป หลังจากค่อยๆ เปิดสลักกุญแจหีบออกก็พบว่าเสื้อที่จะใส่ในวันนั้นหายไป เหลือแต่เพียงสร้อยลูกประคำ หม่อมโง่งจึงโกรธมากจึงได้โยนหีบทิ้งออกไปยังหน้าต่าง

เวลานั้นแมลงซีปะขาวที่อยู่ภายในหีบก็กระเด็นตกลงพื้นหญ้า กระต่ายตัวหนึ่งที่เข้ามากินหญ้าในบริเวณนั้น เมื่อได้เห็นพวกแมลงซีปะขาว ก็ได้วิ่งเข้าไปเก็บแล้วเอาไปให้หม่อมเก ที่เป็มิตรสหาย หม่อมเกจึงดีใจมาก แต่ก็รู้สึกเหมือนขาดอะไรไป ดังนั้นกระต่ายน้อยจึงอาสาที่จะไปหากกลับมาไม่นานก็ได้กลับมา หม่อมเกจึงเกิดความคิดว่าจะเย็บผ้าให้เจ้าหญิงขึ้นมาใหม่ จริงๆแล้ว สร้อยลูกประค่าน้อยหายไป ก็ไม่สามารถเย็บเสื้อให้เจ้าหญิงได้

ดังนั้นเอง เนื่องจากกระต่ายได้ถูกไหว่วานให้หาอย่างไม่หยุดหย่อน จนถึงทุกวันนี้ พวกกระต่ายขณะที่วิ่งเล่นบนพื้นหญ้ามักจะควานหาสร้อยลูกประคำ

นิทานเรื่องที่ 26

หญิงชราผู้มีปัญญาเลิศ

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีหญิงชราที่มีปัญญาเฉียบแหลมออกเดินทางไปหาลูกสาวของเธอในพื้นที่ห่างไกล ในขณะที่ต้องข้ามผ่านป่านั้นก็เจอหมาป่าตัวหนึ่งที่นั่งอยู่ใต้ต้นไม้ใหญ่ หมาป่าเห็นหญิงชราจึงได้ถามว่า “นั่นเจ้าจะไปทีใด มาให้ข้าจับกินซะดีๆ” หญิงชราจึงตอบกลับว่า “โปรดอย่ากินฉันเลย ฉันกำลังจะไปหาลูกสาว ไว้ตอนขากลับแค่อยมากินฉันก็ได้ ตอนนี้เนื้อหนังฉันยังน้อย เดี่ยวจะฉันจะลูกสาวฉัน ให้แกกินอิมๆ เลย” หมาป่าจึงตอบกลับว่า “ก็ดี ไปซะ อีก 7 วันให้หลังฉันจะกลับมา”

ครั้นเมื่อหญิงชราได้ออกเดินทางต่อ ก็เจอนกอีแร้งกำลังเกาะพักอยู่บนต้นไม้ใหญ่ นกอีแร้งจึงถามว่า “แก ... เจ้าหญิงชรา แกจะไปทีไหน มาให้ข้าจับกินเสียดีๆ” หญิงชราจึงตอบกลับว่า “อย่าเพิ่งกินฉันเลย โปรดให้ฉันไปหาลูกสาวก่อน ไปถึงที่นั่นฉันจะขุดตัวเองให้ตัวอ้วน ให้แกได้กินอิมเลย ตอนนี้ปล่อยฉันไปก่อน” นกอีแร้งตอบกลับว่า “ก็ดี อีก 7 วันให้หลังฉันจะกลับมา ฉันจะรออยู่ตรงนี้”

หญิงชราได้ออกเดินทางต่อ ก็ไปพบเจอเสือตัวใหญ่ตัวหนึ่งนอนอยู่ใต้ต้นไม้ เสือจึงพูดว่า “แหม ... อยู่ดีๆ อาหารก็เดินเข้ามา มาให้ข้าจับกินเสียดีๆ” หญิงชราจึงตอบกลับว่า “อย่ากินฉันเลย เนื้อหนังฉันยังไม่ค่อยมี ให้ฉันไปหาลูกสาวของฉันก่อนเถิด ฉันจะกลับมาอย่างตัวอ้วนๆ ให้แกกินเลย” เสือจึงตอบกลับว่า “ก็ดี ... รีบไปซะ อีก 7 วันจงกลับมาหาข้า ข้าจะรออยู่ตรงนี้”

หญิงชราที่มาถึงยังลูกสาวแล้ว ในระหว่างที่อยู่กับลูกสาวอย่างมีความสุขจนครบ 7 วันแล้ว หญิงชราจึงได้เล่าเรื่องราวก่อนที่จะมาถึงที่นี่ให้ลูกสาวฟัง “แม่ไม่รู้ต้องทำอะไร” ลูกสาวจึงตอบว่า “ไม่ยากๆ หนูมีวิธี” ลูกสาวจึงได้แม่พกไหใบหนึ่งกับสีทาติดตัวไป ถ้าป้ายทาสีลงอันนั้นไป ก็จะกลายเป็นไหที่พิเศษมองไม่เห็นได้ จากนั้น ลูกสาวก็ให้แม่สะพายกลองไว้ เวลาเดินไปบนทางแล้วตีกลองก็จะไม่มีใครหาแม่พบ หญิงชราจึงได้เข้าไปในไหแล้วทาสี และเดินทางกลับบ้าน ก็ได้มาพบเจอเสือ ในที่ตรงนี้ให้ที่มีหญิงชราที่ได้เข้าไปแอบตรงต่อไม้ จากนั้นก็ได้ตีกลองเป็นจังหวะ เมื่อเสือได้ยินจึงเกิดความกลัวแล้วก็วิ่งจากไป

ครั้นเมื่อเดินทางมาเจอนกอีแร้ง ก็ได้ตีกลองจนทำให้นกอีแร้งตกใจแล้วบินหนีหายไป หญิงชราจึงได้เดินต่อไปพบเจอกับหมาป่า จากนั้นก็ตีกลองให้ได้ฟังดังเช่น เสือกับนกอีแร้ง แต่ว่า หมาป่านั้นไม่ได้เกิดความกลัวเลย จึงได้เข้ามาวิ่งไล่กัดไห หญิงชราตกใจจึงได้วิ่งออกมาจากไห หมาป่าจึงพูด

ว่า “ถึงคราวตายของเจ้าแล้ว ข้าโรมานานแล้ว” หญิงชราที่ตอบกลับหมาป่าไปว่า “อย่าเพิ่ง ขอให้ฉันอาบน้ำก่อน เดี่ยวฉันจะรีบกลับมา”

ในขณะที่หญิงชรากำลังสร้างอาบน้ำอยู่นั้น หมาป่าจึงได้ครุ่นคิดว่า “เพราะอะไรทำอาบนํ้า นาน เร็วๆ หน่อย ทิวแล้ว” ตอนนั้นเองหญิงชราจึงตะโกนออกมาว่า “จะอาบเสร็จแล้ว รอก่อน” หมาป่าก็ไม่เชื่อจึงมุ่งหน้าไปยังแม่น้ำที่หญิงชราอาบอยู่ ทันใดนั้นหญิงชราก็เกิดความคิดขึ้นมา จึงได้เอาทรายจากแม่น้ำอมไว้ในปาก และในขณะที่หมาป่ากำลังมาจับกิน หญิงชราก็ได้พ่นทรายใส่หน้าหมาป่า จนเข้าตาเข้าปาก จนวิ่งหนีไป

และแล้วหญิงชราก็ได้กลับบ้านอย่างสวัสดิภาพปลอดภัย

นิทานเรื่องที่ 27

หุ่นกระบอกของหม่องโห่ง

นานมาแล้ว มีชายเลี้ยงวัวคนหนึ่งชื่อว่าหม่องโห่ง เนื่องจากหม่องโห่งนั้นพอกับแม่เสียชีวิตตั้งแต่ยังเด็ก จึงได้อาศัยอยู่กับป่าที่เป็นหม้ายแล้วประกอบอาชีพเลี้ยงวัว ครั้นเมื่อป่าหม้ายเลี้ยงหม่องโห่งจนเติบโตใหญ่แล้ว จึงปล่อยหม่องโห่ง หม่องโห่งมักจะเป่าขลุ่ยไม้ไผ่ทุกวันอยู่ที่ทุ่งนา ตั้งแต่เช้าจนถึงช่วงเย็น เขาเป่าขลุ่ยตลอดไม่เคยเบื่อ ครั้นเมื่อกลับถึงบ้านแล้วนำวัวเข้าคอก ก็จะหยุดเป่าขลุ่ย

วันหนึ่ง มีหมาป่าเข้ามายังคอกวัวของหม่องโห่ง เมื่อหมาป่าเห็นหม่องโห่งเลยถามว่า “นี่ ... หม่องโห่ง ส่งวัวให้ข้ากินได้ไหม หรือ จะให้ข้ากินแกแทน” หม่องโห่งจึงได้ตอบกลับว่า สหายหมาป่า วัฟรุ้งนี้เข้าจะมาตอบคำถามเจ้านะ ตอนนี้ใกล้เย็นแล้ว หม่องโห่งจึงกลับมายังบ้านช่วงพลบค่ำ แล้วจึงถามป่าหม้ายว่า “ป่า ... เมื่อเข้ากำลังให้อาหารวัว ก็มีหมาป่าเข้ามา มันถามว่า จะให้วัวมันกินไหม หรือ จะให้ข้ากินแกแทน คำถามนี้เป็นป่า ป่าจะตอบอย่างไร” ป่าหม้ายจึงบอกว่า “ก็ให้มันกินแกแทน จะให้มันกินวัวข้าไม่ได้” หม่องโห่งจึงออกไปยังคอกวัวแล้วก็พบเจอหมาป่า หมาป่าจึงถามว่า “จะให้ข้ากินอะไร” หม่องโห่งจึงตอบด้วยความเศร้าว่า “ป่าหม้ายบอก ห้ามกินวัว ให้มากินข้าแทน เอาละ... กินได้เลย” หมาป่านั้นก่อนจะกินหม่องโห่ง ก็ได้ถามขึ้นมาว่า “เอ่อ ... ถ้ากินเนื้อของเจ้าเสร็จแล้ว พวกกระดุกโยนทิ้งได้ไหม หรือ ต้องฝังลงดิน” หม่องโห่งจึงตอบกลับว่า “อย่าฝังลงดิน ให้นำกระดุกไปร้อยเรียงแล้วไปห้อยอยู่บนต้นไม้ตรงนั้น” ครั้นเมื่อหมาป่าได้กัดกินหม่องโห่งจนเสร็จแล้ว ก็ได้นำกระดุกไปร้อยไว้ยังต้นไม้ พร้อมกับขลุ่ยไม้ไผ่วางลงใต้ต้นไม้ ที่ใต้ต้นไม้ตัวเอง ขลุ่ยของหม่องโห่งก็ถูกใบไม้แห้งทับถมแล้วก็หายไป

วันหนึ่งได้มีโจรสามคนเข้ามายังใต้ต้นไม้ พวกโจรได้ไปปล้นเอาทรัพย์สินสมบัติจากเจ้าเมืองมาแล้วตั้งใจจะมาฝังที่ใต้ต้นไม้นี้ พวกโจรก็ได้ยินหมาตัวหนึ่งจากป่า พวกโจรก็ได้เกิดความกลัวและจากนั้นหุ่นกระดุกของหม่องโห่งก็ได้ไปตบหัวของเหล่าโจรทั้งสามเนื่องจากโดนลมพัด ในตอนนั้นเองโจรทั้งสามจึงได้ทิ้งของที่ปล้นมาแล้วก็วิ่งหายไป

ในขณะนั้นโครงกระดุกของหม่องโห่งก็กลายเป็นหุ่นกระบอกเหมือนคนแล้วลงมาจากกิ่งไม้ หุ่นกระบอกจึงได้ฝังทรัพย์สินไว้ใต้ต้นไม้ ในขณะที่ขลุ่ยก็พบเจอขลุ่ยไม้ไผ่ที่โดนใบไม้แห้งทับถม หุ่นกระบอกหม่องโห่งจึงได้หยิบขลุ่ยไปยังสระน้ำใกล้ต้นไม้แล้วก็นั่งเป่า เวลานั้นเอง กระต่ายน้อยจากป่าก็ได้ยินเสียงขลุ่ยจึงออกมานั่งฟัง นอกจากพวกกระต่ายแล้วยังมี เสือ ช้าง หมี สิงโตเสือดาวและ

พวกงูต่างๆ มานั่งฟังด้วย หม่องโห่งในฐานะหุ่นกระบอกก็ได้มีความสนิทกับพวกสัตว์ป่า หม่องโห่งก็ได้พบงูใหญ่ที่จิตใจดีและเหล่าบริวารแล้วให้น้ำจากสระตีม

วันหนึ่ง หมาป่าได้กระหายน้ำแล้วออกมาหาน้ำ ก็ได้น้ำจากแก้วหินที่ให้หม่องโห่ง จึงเข้าไปตีม เมื่อตีมเสร็จแล้วจึงรีบหนีให้หม่องโห่งเพราะต้องการตอบแทน หม่องโห่งจึงตีมนมจากหมาป่าเพียงเล็กน้อยแล้วนำที่เหลือไปเทลงสระน้ำ ไม่นานนัก น้ำในสระน้ำก็กลายเป็นน้ำนม หม่องโห่งจึงดีใจมากแล้วเป่าขลุ่ยอย่างเต็มที่ เวลานั้นเองพวกสหายสัตว์ต่างๆ ก็เข้ามาฟังแล้วก็ตีมน้ำนม

ต่อมาในอีกวันหนึ่ง หญิงชราคนหนึ่งได้เข้าป่าไปหาน้ำ ครั้นเมื่อได้ยินเสียงเป่าขลุ่ยอันไพเราะ ก็ได้เห็นหม่องโห่งที่กำลังสนุกสนานกับฝูงสัตว์ต่างๆ หโห่งโห่งก็เห็นหญิงชรา แล้วเรียกมาว่า “แม่ ... ทางนี้ มาตักนม” หญิงชราจึงได้เข้าไปตักนมใส่กระติ๊กโดยที่ไม่ตีมแล้วก็จากไป ในระหว่างทางหญิงชรา ก็ได้พบเจอกษัตริย์ที่หลงทางอยู่ในป่า กษัตริย์จึงพูดว่า “หญิงชรา ... บอกทางข้าด้วยเถิด ข้าหิวน้ำ” หญิงชราจึงได้บอกทางไปหาหม่องโห่ง กษัตริย์จึงได้เข้าไปตักน้ำนมจากสระ หม่องโห่งเห็นก็ดีใจแล้วเป่าขลุ่ย กษัตริย์จึงได้ยินเสียงขลุ่ยอันไพเราะแล้วก็เห็นหุ่นกระบอกหม่องโห่ง กษัตริย์จึงเกิดความต้องการขลุ่ยจึงได้ไปแย่งมาจากหม่องโห่งแล้วหนีไป หม่องโห่งจึงไล่ตามไปแล้วเกิดการยี้แย่งกัน ทันใดนั้นฟ้าก็เกิดครี๊มมาทันที หม่องโห่งจึงได้ร้องเพลงเศร้าขึ้นมาท่อนหนึ่ง กษัตริย์ได้ยินจึงเกิดความสงสาร จึงได้ปล่อยขลุ่ยคืนให้หม่องโห่งแล้วจากไป เมื่อหม่องโห่งได้ขลุ่ยกลับคืนมา จึงเป่าขลุ่ยด้วยความดีใจ

ทุกคนที่เข้าไปยังสระน้ำใกล้ป่าแห่งนั้น ก็มักจะมีเรื่องเล่าว่าบางครั้งจะได้ยินเสียงขลุ่ยอันไพเราะออกมา หม่องโห่งที่ได้กลายเป็นหุ่นกระบอกก็ยังได้อาศัยอยู่ในป่าจนถึงทุกวันนี้

นิทานเรื่องที่ 28

ชายตัดพินกับกวางน้อย

กาลครั้งหนึ่งนานมาแล้ว มีชายตัดพินอาศัยอยู่ใต้ต้นเขาภูงันกัน ชายตัดพินนั้นได้จัดพินเลี้ยงชีพตนเองและพ่อ เขามักจะออกไปตัดพินในทุกๆ วัน อยู่มาวันหนึ่ง ได้มีกวางน้อยตัวหนึ่งวิ่งเข้ามาหา แล้วบอกว่า “ช่วยฉันด้วยเถิด มีนายพรานอยู่ตรงโน้น จะมาฆ่าฉัน” ด้วยความสงสารกวางน้อย ชายตัดพินจึงให้เจ้ากวางน้อยมาหลบอยู่ด้านหลัง แล้วก็เอาพินมาวางกันปิดไว้ ไม่ช้าไม่นาน นายพรานตามมาจนถึง จึงได้ถามว่า “เห็นกวางน้อยวิ่งผ่านมาแถวนี้ไหม” ชายตัดพินจึงตอบว่า “เห็นมันวิ่งผ่านไปตรงโน้น” นายพรานก็จึงได้วิ่งไล่ตามไปข้างหน้าต่อ กวางน้อยที่ได้เห็นนายพรานวิ่งออกไปแล้วจึงได้กล่าวขอบคุณแล้วเดินจากไป ในอีกหลายวันถัดมา เจ้ากวางน้อยได้กลับมาหาชายตัดพิน แล้วได้ถามว่า “เจ้าไม่ยอมมีภรรยาหรือ” ชายตัดพินจึงตอบว่า “ตัวข้ามันรูปไม่ได้งาม ใครเขาจะเลือกมาเป็นสามี” กวางน้อยจึงตอบกลับว่า “ได้สิ จะต้องขึ้นไปยังบนเขาภูงันกัน แล้วก็พบเจอสระน้ำใหญ่ข้างบนนั่น ที่สระน้ำตรงนั้นจะมีเหล่านางฟ้ามาเล่นน้ำ

พวกเขาถอดเสื้อแขวนไว้ที่ต้นไม้แถวนั้น ไปขโมยเสื้อของพวกนางไปซ่อนสิ ถ้าไม่มีเสื้อพวกนางจะกลับขึ้นไปบนท้องฟ้าไม่ได้ ดังนั้นถ้ามีเสื้อ เราจะสามารถเข้าไปตีสนิทกับนางได้ แต่ว่า อย่าให้พวกนางเห็นเสื้อ เจ้าจะต้องไปมีลูกกับนางฟ้าและให้กำเนิดเด็กมาสี่คน ถ้าไม่ใช่แบบนี้ ท่านจะเจอเรื่องที่ไม่ดีแน่” เมื่อกวางพูดจบก็ได้เดินจากไป ชายตัดพินจึงได้เริ่มออกเดินทางไปยังเขาภูงันกัน เมื่อมาถึงบนเขาก็เจอสระน้ำตามที่กวางได้บอกได้ ก็ได้เห็นเหล่านางฟ้ากำลังเล่นน้ำ และก็เห็นเสื้อที่นางฟ้าใส่ แขวนอยู่บนต้นไม้ ชายตัดพินก็เลยนำเสื้อตัวหนึ่งไปซ่อนก่อนพวกนางจะมาสวมใส่ เสื้อของพวกนางนุ่มและบางเบาราวกับกระดาษ ไม่นานนัก นางฟ้าก็ได้เล่นน้ำเสร็จแล้ว ชายตัดพินได้เห็นพวกนางฟ้ากำลังหาเสื้อ แต่ว่านางฟ้าที่ใหญ่มากหาเสื้อแต่ก็หาไม่พบ ครั้นเมื่อใกล้ถึงเวลาตะวันตกลับฟ้า พวกนางฟ้าคนอื่นจึงบอกว่า “เราอาจต้องทิ้งเจ้าไว้ที่นี่ ถ้าช้ากว่านี้ วังสวรรค์จะปิดแล้ว” ชายตัดพินที่ได้แอบอยู่หลังต้นไม้จึงได้เรียกนางฟ้า

พวกเขาต่างก็มาทำความรู้จักกัน นางฟ้าทำท่าเหมือนจะลืมนแดนสวรรค์ นางได้ปรนนิบัติแม่ของชายตัดพินอย่างดี ไม่นานนักนางก็ได้ให้กำเนิดเด็กชายคนหนึ่ง และต่อมาก็เพิ่มมาอีกสองคน รวมกันนางได้ให้กำเนิดเด็กมาทั้งสามคน อยู่มาวันหนึ่งชายตัดพินได้ตีแม่แล้วชอบพูดปากพล่อย ภรรยาของเขาจึงได้เริ่มพูดว่า “ไม่คิดว่าบนโลกมนุษย์จะมีความสุขขนาดนี้ ตอนนี้รู้แล้ว แต่ว่าตอนนี้ข้าอยากเจอเสื้อที่เมื่อก่อนนั้นมันหายไป” ชายตัดพินได้ยินก็จึงเอาออกมาแสดงให้ดู ถึงแม้ว่าจะจำคำพูดของเจ้ากวางน้อยได้ ครั้นเมื่อเห็นเสื้อก็จึงได้หยิบมาดู ขณะที่กำลังดูนั้น ก็ได้นึกถึงพวกญาติๆ นางฟ้า

จากนั้นก็ให้หีบมาสวมแล้วก็เรียกพวกเด็กๆ มาใ้คนหนึ่งชี้หลัง ส่วนอีกสองคนให้เกาะที่ท่อนแขน แล้วก็บินขึ้นไปยังบนท้องฟ้า และได้กล่าวลา "ข้าจะไปแล้วนะ" ชายตัดฟืนก็เหลือตัวคนเดียวและกำลังตกใจงงงกับสิ่งที่เกิดขึ้น

ชายตัดฟืนคิดถึงภรรยาของเขามากจนไม่ทำกิน อยู่แต่ในบ้านไม่ออกไปไหน เมื่อกวางน้อยรู้เรื่องจึงได้เข้ามาสอบถามและพูดว่า "ก็เจ้าไม่ยอมทำตามที่ข้าบอก เจ้าไม่ได้มีลูกครบสี่คน เพราะถ้ามีสี่คน เขาจะเอาคนที่สี่ไปด้วยไม่ได้ เพราะยังงี้ก็คงไม่อยากทิ้งลูกไว้ที่นี่ เจ้ายังอยากเจอภรรยาเจ้าอยู่ไหม" กวางถาม เจ้าตัดฟืนจึงตอบว่า "ข้าอยากเจอ โปรดชี้แนะให้แก่ข้าเถอะ" เวลานั้นกวางน้อยจึงบอกว่า "พวกนางฟ้าคงไม่มาลงเล่นอาบน้ำแล้ว เจ้าเอาถังน้ำใหญ่หนึ่งถัง มาตั้งแล้วก็เอาน้ำใส่สระน้ำนั้นเทใส่ลงไป เจ้าก็จะได้พบเจอภรรยา"

ชายตัดฟืนจึงได้ขึ้นไปยังสระน้ำแห่งนั้น แล้วก็ได้อ่าน้ำใส่ถัง จากนั้นชายตัดฟืนก็ได้ขึ้นไปยังบนสวรรค์ ชายตัดฟืนจึงได้พบเจอเหล่านางฟ้าและลูกๆ ของเขาอย่างมีความสุข อยู่มาวันหนึ่งเขาก็รู้สึกร้อนใจที่ได้ทิ้งแม่ของตนไว้ที่โลกมนุษย์ เมื่อภรรยาของเขารู้เรื่องจึงให้ม้าสวรรค์แก่เขา แต่ว่าจะสามารถเดินทางด้วยม้าตัวนี้ได้เพียงครั้งเดียวหลังจากนั้นมันจะกลับสวรรค์เลย ดังนั้นเจ้าจะต้องรีบกลับไปเจอแม่อย่างรวดเร็ว เมื่อกลับมาถึงก็ดีใจมากที่ได้เจอแม่และพูดว่า "ข้าสามารถมาได้แปดเดียว ขอให้แม่มีสุขภาพแข็งแรง เอาละ ... ข้าจะต้องกลับไปแล้ว" แม่จึงได้พูดว่า "จะรีบกลับไปไหน แกจะไม่กินแกงฟักของโปรดแล้วหรือ ชายตัดฟืนจึงได้อาแกงฟักขึ้นไปบนหลังม้าด้วยความร้อนรนเร่งรีบ เนื่องจากเพราะความร้อนของแกงจึงทำให้น้ำแกงหกแล้วม้าสวรรค์ก็ตกใจ จึงทำให้วิ่งหนีขึ้นสวรรค์ไปในทันที"

ชายตัดฟืนที่ยังอยู่โลกมนุษย์ก็คิดถึงลูกและภรรยาเป็นอย่างมาก เขาจะออกจากบ้านขึ้นไปมองท้องฟ้าในทุกวัน สหายกวางน้อยก็ไม่อาจจะมาช่วยแล้ว ชายตัดฟืนจึงได้แหงนมองฟ้าตั้งแต่พระอาทิตย์ตกจนถึงพระอาทิตย์ขึ้น ก็กลายเป็นฟอโก่ และในทุกๆ เช้า ทุกคืน ทุกวัน มันจะแหงนหน้าขึ้นไปบนฟ้าแล้วก็ขันร้องเสมอมา

นิทานเรื่องที่ 29

เสื่อทองกับกระต่ายน้อย

วันหนึ่ง ณ ป่าแห่งหนึ่ง มีเสื่อทองที่ออกมาหาอาหารได้พบเจอกับกระต่ายน้อย เสื่อทองจึงคำรามใส่แล้วพูดกับกระต่ายน้อยว่า “ว่าไง ... เจอแกก็ดี ได้อาหารเช้าแล้วสินะ” กระต่ายน้อยจึงพูดอย่างผู้มีปัญญาว่า “ตัวข้าอายุยังน้อย ท่านเสื่ออยากกินข้าก็กินได้ แต่เนื้อหนังข้ายังไม่ค่อยมี ไว้ให้ข้าโตก่อน จะดีกว่า” เสื่อทองจึงโกรธแล้วบอกว่า “ถ้าข้ารอแกโต ข้าจะเอาอะไรกิน” เวลานั้นกระต่ายน้อยจึงตอบกลับว่า “ไม่ใช่เรื่องยาก มันมีขนมอยู่หนึ่งชิ้นที่ฉันกินประจำ เผาไฟแล้วก็กินได้เลย เพียงจะสอนวิธีทำให้ ตามมานี่สิ” ขณะที่กระต่ายกำลังพูดกับเสื่อทองก็ได้หยิบก้อนหินประมาณสิบก้อนติดไปด้วย ครั้นเมื่อไฟได้ที่แล้ว กระต่ายน้อยจึงโยนก้อนหินลงไปเผา กระต่ายพูดขึ้นมาว่า “เอาละ ... ขนมสุกแล้ว แต่ถ้าจะให้ร่อยต้องราดน้ำมันถั่วลงไป เตียวข้าขอตัวกลับไปเอาของที่บ้านก่อน ท่านเสื่อ รออยู่ตรงนี้นะ อย่าเพิ่งกินไปละ”

เสื่อทองเกิดอาการอยากกินขึ้นมามาก โดยคิดว่าก้อนหินที่สีแดงที่กำลังเผาไฟอยู่เป็นขนม เนื่องจากกระต่ายยังไม่กลับมา เสื่อทองจึงนับขนมที่กำลังเผาไฟอยู่ไปพลางๆ ปรากฏว่าไม่ใช่มีอยู่สิบก้อน เจ้ากระต่ายนับผิด จากนั้นเสื่อทองจึงได้ความคิดว่า ก่อนเจ้ากระต่ายจะมาเดี่ยวเราจะลักกินสักชิ้นนี้ เมื่อเสื่อทองหยิบก้อนขนมเอาเข้าปาก จึงร้องโอดครวญด้วยความแสบร้อนเป็นไฟรอบปาก จนถึงท้อง โดยที่กระต่ายไม่น่าจะกลับมาแล้ว นับตั้งแต่วันนั้น เสื่อทองจึงคิดแค้นกับกระต่ายแล้วจะฆ่าจับกินทันทีที่เจอ

อยู่มาวันหนึ่ง เสื่อทองได้เจอกับเจ้ากระต่ายน้อย จึงโกรธแล้วเข้าไปพูดว่า “เฮ้ .. แกนะ ห้ามวิ่งหนีไปไหนอีกนะ” กระต่ายน้อยจึงตอบว่า “ข้าไม่วิ่งหนีไปไหนหรอก ข้ากำลังมาซ่อมรถกระจอกไปเลี้ยงท่านนะสิ ตรงป่าตรงนี้นะ มาๆ ตามข้ามา” ครั้นเมื่อเสื่อทองตามกระต่ายไปจนถึงดงป่าไผ่ กระต่ายก็บอกว่าให้เสื่อทอง แหงนหน้าขึ้นฟ้าแล้วก็อ้าปาก รอพวงนกกระจอกมันบินออกมา เสื่อทองจึงได้ทำตาม ส่วนเจ้ากระต่ายก็ได้ไปหลบอยู่หลังป่าไผ่ โดยที่กำลังรวบรวมขยะแล้วเริ่มจุดไฟเผา เวลานั้น ไฟก็ได้เริ่มลามไปใกล้เสื่อทอง เสื่อทองที่กำลังอ้าปากแหงนหน้าก็ได้กลิ่นไฟไหม้ และเมื่อก้มลงมาดู จึงพบว่ารอบๆ ตัวมีแต่ไฟ ส่วนกระต่ายน้อยก็ได้วิ่งหนีออกไปอีกแล้ว เสื่อทองจึงได้รับวิงหนีเอาชีวิตรอดอย่างทุลักทุเล โดยมีทั้งแผลต่างๆ รวมถึงแผลพุพอง

ไม่นานนัก ฤดูหนาวเข้ามาแล้ว เสื่อทองได้ออกไปหาอาหารบริเวณริมน้ำ จากนั้นก็ได้พบกับกระต่ายน้อยตรงฝั่งแม่น้ำ เสื่อทองจึงจะเข้าไปกัดแล้วพูดว่า “เฮ้ ... เจ้ากระต่าย ครั้งเจ้าจะต้องโดนข้า

จับกินเสียทิ้ง” เจ้ากระต่ายน้อยจึงพูดว่า “โอ้ ... ท่านเสือทองครั้งนั้น ข้าไม่ได้วิ่งหนีท่าน ข้าแค่เอาชีวิตจากไฟป่า ตอนนี้แม่น้ำตรงนี้ สามารถจับปลาได้ ท่านเสือทองจะจับปลาไหม ข้ามีวิธีสอน ง่ายๆ” จากนั้นเจ้ากระต่ายจึงได้เรียกเสือทองไปยังริมแม่น้ำ

กระต่ายจึงให้เสือทองหย่อนหางลงไปในน้ำ “เอาหางแช่ลงน้ำแบบนี้ไว้ละ ถ้าถึงเที่ยงคืนจะได้ปลาตัวใหญ่แน่นอน ส่วนฉันจะไปต้อนปลาฝั่งนู้นมาให้ละ” ครั้นเมื่อฟ้ามืด กระต่ายน้อยได้กลับรังไปเสียแล้ว เมื่อฟ้ามืด อากาศก็เย็น จึงสังหรณ์ใจว่า จะไม่สบายแน่ๆ ถ้าเอาหางแช่น้ำทิ้งไว้แบบนี้ หลังจากนั้นไม่นาน เสือทองจึงรู้สึกว่หางตนเองโดนแช่แข็งเสียแล้ว เสือทองจึงพยายามดิ้นหนีแต่ก็หนีไม่ได้ จนรุ่งเช้าก็ได้ว่าพวกชาวบ้านมาพบเจอ แล้วก็เรียกพวกมาไล่ล่า

นับตั้งแต่นั้น เสือทองที่เขลาเบาปัญญาที่ไม่ได้ออกมาจากป่านี้อีกเลย เนื่องจากถูกชาวบ้านฆ่าทิ้ง

นิทานเรื่องที่ 30 นกกระเรียนทองคำ

กษัตริย์เมืองพาราณสี มีโอรสอยู่ 3 องค์ เมื่อพระโอรสทั้ง 3 องค์เติบโตใหญ่ขึ้นมาแล้ว กษัตริย์จึงให้ไปเล่าเรียนที่เมืองตักศิลา เมื่อพระโอรสกลับมาจากเมืองตักศิลา พระโอรสที่คนเล็กสุดได้สำเร็จการศึกษาในศาสตร์ด้านดนตรี แล้วแสดงให้กษัตริย์ดู กษัตริย์จึงพอพระทัยมาก แล้วก็จัดงานเฉลิมฉลองให้พระโอรส

พระโอรสน้อยได้ทูลขอพระราชวังเขียวแก้วกับกษัตริย์ นอกจากนี้ก็ยังขอลงขันดนตรี 7 แคว้น กษัตริย์จึงได้ให้สร้างพระราชวังงามซ่าง ให้ในป่าแห่งหนึ่ง โดยรอบๆ ให้มีอุทยานดอกไม้ขนาดใหญ่ แล้วทรงให้มีการเลี้ยงนก วันหนึ่ง ขณะที่พระโอรสน้อยกำลังบรรเลงดนตรี ก็ได้มีความคิดขึ้นมาว่า เสียงเครื่องของตนเองนั้น ไม่ไพเราะที่สุด อยากได้ยินเสียงเครื่องดนตรีที่ไพเราะที่สุด เจ้านกแก้วได้รับรู้จึงบอกว่า “ข้าวิธึ เจ้าต้องขึ้นไปถามฤๅษีบนเขาหิมาลัย” พระโอรสจึงได้ออกเดินทางตามที่นกแก้วบอก

เมื่อมาถึง พระโอรสจึงได้สอบถามฤๅษีเรื่องเสียงอันไพเราะที่สุด ฤๅษีจึงตอบกลับว่า “องค์ชาย ถ้าอยากจะได้ยินเสียงที่ไพเราะที่สุด ต้องออกเดินทางรอบโลก ไม่ใช่แค่หาแต่ในพระราชวัง ข้าเองก็ไม่มี เจ้าต้องหาด้วยตนเอง” พระโอรสได้ออกเดินทางไปยังทุกแคว้น ผ่านเขาหลายลูก ป่าหลายผืน ก็ยังไม่พบเจอเสียง ด้วยความที่ผ่านไปนานและท้อ พระโอรสจึงกลับมายังวังซ่าง ขณะที่กำลังพักผ่อน นกแก้วตัวเดิมก็บินมาสอบถามว่า “ได้ยินเสียงไพเราะนั้นแล้วหรือยัง” พระโอรสจึงตอบกลับว่า “ยังไม่ได้ยิน ตอนนี้ข้าเซ็งมากเลย” นกแก้วจึงพูดกลับว่า “อย่าเพิ่งเซ็ง รออีกประมาณ 2 เดือนอีกไม่นานเจ้าก็จะได้ยิน”

ครั้นเมื่อครบ 2 เดือนเต็ม นกแก้วจึงบอกว่า “เอาละ ตามข้ามา เจ้าจะต้องไปยังป่าที่ห่างไกลจากผู้คน” นกแก้วได้บินนำทางไปยังข้างหน้า เมื่อเข้าไปยังป่าลึก ก็ได้เสียงเสียงคำรามของเสือ สิงโต เมื่อถึงเวลากลางคืนพระโอรสก็ได้นอนบนต้นไม้กับนกแก้ว

ครั้นเมื่อพวกเขาได้ตื่นขึ้น ก็ได้ยินเสียงไก่ขัน พระโอรสจึงพูดว่า “เสียงนี้ไพเราะเสนาะหูมาก มันคือเสียงอะไร” นกแก้วจึงตอบกลับว่า “ถูกต้องแล้ว มันเสียงไก่ขัน แต่ยังไม่ใช่เสียงที่ไพเราะ” พวกเขาจึงได้ล้างหน้าตักน้ำแล้วออกเดินทางต่อ ผ่านไปยังป่าถัดไปจนได้พบเจอแสงตะวัน จนได้เจอสระน้ำใหญ่แห่งหนึ่ง มีดอกบัวบานหลายดอก และมีผีเสื้อบินตอม

ไม่นานนัก ก็ได้ยินเสียงหนึ่งแว่วมา พระโอรสจึงบอกกับนกแก้วว่า ”มันเป็นเสียงดอกบัวบาน
ไซ้ไหม“ นกแก้วจึงตอบกลับว่า ”มันไม่ใช่เสียงดอกบัวบาน“ นกแก้วจึงได้ขึ้นไปยังฝูงนกกระเรียนฝูง
หนึ่ง

พระโอรสจึงบอกว่า ”นี่มันนกอะไรกันนะ เสียงไพเราะงามยิ่งนัก เพิ่งจะเคยได้ยินเสียงนี้ครั้ง
แรก“ นกแก้วจึงตอบกลับว่า ”เสียงของนกกระเรียน“

